

2016

*De keuze tussen een
eenmanszaak of V.O.F. en een
besloten vennootschap*

Naam: Chaïm Cuijpers

7-6-2016

De keuze tussen een eenmanszaak of V.O.F. en een besloten vennootschap

Zuyd Hogeschool, Faculteit Commercieel en Financieel Management, Opleiding
Accountancy
Sittard

Naam student:	Chaïm Cuijpers
Studentnummer:	1266497
Jaar:	2015-2016
Periode:	8 februari 2016 t/m 12 mei 2016
Datum van publicatie:	7 juni 2016
Naam van de organisatie:	Cabinet Adviseurs - Bureau van der Heijden
Adres van de organisatie:	Observantenweg 10, 6212 ER Maastricht
Telefoonnummer van de organisatie:	+31 (0)43 321 44 77
Bedrijfsbegeleider:	Dhr. F. Hillekens
Docentbegeleider:	Mevr. J. Brans

Voorwoord

Dit onderzoek is uitgevoerd in het kader van de opleiding Accountancy aan de Zuyd Hogeschool te Sittard. In het vierde leerjaar van deze opleiding heb ik dit onderzoek gedaan voor het afronden van mijn afstudeerscriptie. Deze scriptie heb ik geschreven bij de stageverlenende organisatie Cabinet Adviseurs - Bureau van der Heijden in Maastricht.

Via de website van Cabinet Adviseurs kwam ik voor het eerst in aanraking met de organisatie. Nadat ik de website verder had geraadpleegd en meer informatie over het bedrijf had verzameld, besloot ik te solliciteren voor een functie als afstudeerstagiaire Accountancy. Na het voeren van een sollicitatiegesprek ben ik per 8 februari 2016 begonnen bij Cabinet Adviseurs. Mijn afstudeerstage heb ik hier gelopen tot en met 12 mei 2016. De werkzaamheden die ik heb uitgevoerd bij Cabinet Adviseurs in combinatie met het schrijven van het afstudeeronderzoek zijn voor mij erg leerzaam geweest. Ik heb diverse werkzaamheden uitgevoerd die aansluiten bij de werkzaamheden van een accountant. Ook heb ik mijn persoonlijke competenties ontwikkeld om te kunnen functioneren op het niveau van een afgestudeerd Hbo-student.

Dit verslag is geschreven voor mijn stageverlenende organisatie Cabinet Adviseurs. Daarnaast is het onderzoek gedaan voor Zuyd Hogeschool, Faculteit Commercieel en Financieel Management, Opleiding Accountancy te Sittard. Door het schrijven van dit verslag hoop ik toekomstige studenten een inzicht te geven in een aantal werkzaamheden die een accountant uitvoert en deel ik mijn opgedane ervaringen tijdens het afstudeeronderzoek.

Hierbij wil ik graag gebruik maken van de gelegenheid om een woord van dank naar een aantal personen uit te spreken. Als eerste wil ik graag de heer Guy van der Heijden bedanken voor de mogelijkheid om mijn afstudeerstage bij Cabinet Adviseurs te kunnen lopen. Daarnaast wil ik alle overige collega's bij Cabinet Adviseurs, in het bijzonder de heer Frank Hillekens en de heer Frank van der Heijden, bedanken voor de goede begeleiding tijdens de werkzaamheden gedurende mijn stageperiode en het schrijven van het afstudeerwerkstuk. Als laatste wil ik mijn docentbegeleider, mevrouw Judith Brans, bedanken voor de intensieve begeleiding vanuit Zuyd Hogeschool.

Maastricht, 7 juni 2016

Chaïm Cuijpers

Managementsamenvatting

Regelmatig komt het voor dat een ondernemer die een eenmanszaak of een V.O.F. heeft twijfelt om met zijn onderneming over te stappen naar een B.V.. Ondernemers weten echter vaak niet welke voor –en nadelen hier precies aan verbonden zijn en vragen zich af welke rechtsvorm het beste voor hun onderneming is. Indien de B.V. de meest voordelige rechtsvorm blijkt te zijn, resteert de vraag welke omzettingmethode het meest voordelig is voor de onderneming; de ruisende of de geruisloze inbreng.

Ook bij vijf verschillende ondernemingen van Cabinet Adviseurs is dit vraagstuk aan de orde (geweest). Voor deze ondernemingen is nagegaan welke rechtsvorm het best bij de onderneming past en indien er wordt gekozen voor een B.V. welke omzettingmethode het meest voordelig is. Aan de hand van dit onderzoek is er een analyse gemaakt van de overeenkomsten in het besluitvormingsproces voor de B.V. en de al dan niet geruisloze omzetting. De centrale vraagstelling tijdens dit onderzoek luidt als volgt:

In hoeverre kunnen bij ondernemingen de overeenkomsten binnen het besluitvormingsproces voor een al dan niet geruisloze omzetting in een checklist voor toekomstige adviezen worden verwerkt?

De doelstelling van het onderzoek is in eerste instantie geweest om aan de hand van de overeenkomsten in motieven om in te brengen in een B.V. en de motieven om te kiezen voor een ruisende of geruisloze omzetting tot een stroomschema te komen. Het is echter vrijwel onmogelijk om een stroomschema te maken waarmee voor de belastingadviseurs vast staat dat de keuze op een B.V. gaat vallen. De keuze voor een rechtsvorm van de onderneming bevat namelijk altijd een zekere mate van subjectiviteit. Wel kan er een checklist worden opgesteld om te bekijken welke aspecten van de onderneming door de belastingadviseur moeten worden bekeken bij de keuze voor een eenmanszaak of V.O.F. enerzijds en een B.V. anderzijds.

Er zijn twee methoden om de eenmanszaak of V.O.F. om te zetten naar een B.V.; de ruisende inbreng en de geruisloze omzetting. Bij ruisende inbreng neemt de B.V. activa en passiva van de onderneming over tegen de waarde in het economisch verkeer. Er moet belasting worden betaald bij de winst die wordt behaald bij de staking van de onderneming. Het betalen van de belasting wordt 'afrekenen' genoemd en de winst die behaald is bij de staking wordt de 'stakingswinst' genoemd. Bij de geruisloze omzetting gaat de B.V. verder met dezelfde boekwaardes als bij de eenmanszaak of V.O.F. het geval was. Er vindt bij geruisloze omzetting geen fiscale afrekening plaats en de onderneming wordt feitelijk niet gestaakt.

Bij de keuze die er dient te worden gemaakt tussen de eenmanszaak en V.O.F. enerzijds en de B.V. anderzijds zijn er voor iedere onderneming eigen motieven te formuleren vóór de inbreng in een B.V.. Bij deze motieven is er een onderscheid te maken tussen niet-fiscale en fiscale motieven. Iedere ondernemer zal voor zijn onderneming een wegingsfactor moeten toekennen aan deze niet-fiscale en fiscale motieven. Aan de hand van de overeenkomsten van een aantal motieven bij de vijf onderzochte ondernemingen, kan er in toekomstige gevallen een voorzichtig advies worden gevormd over de meest voordelige rechtsvorm. Dit betekent echter niet dat de keuze voor een eenmanszaak en V.O.F. enerzijds of de B.V. anderzijds vast staat. Deze keuze wordt beïnvloed door een grote mate van subjectiviteit.

Bij de keuze tussen een ruisende inbreng en geruisloze omzetting speelt de mogelijkheid tot uitstel van afrekening over de stakingswinst bij één van de omzettingsvormen de belangrijkste rol. Als de waarde van de stille en fiscale reserves en de goodwill volledig kan worden omgezet in een lijfrente en er daardoor dus niet hoeft te worden afgerekend, is de keuze voor een ruisende inbreng het voordeligst. Als er wel dient te worden afgerekend zal de keuze vallen op een geruisloze omzetting, ondanks dat de waarde van de fiscale claims bij de ruisende inbreng dan lager kan liggen.

De overeenkomsten die zich voordoen binnen het besluitvormingsproces van deze vijf ondernemingen bepalen nog altijd niet dat de keuze voor een eenmanszaak of V.O.F. enerzijds en de B.V. anderzijds daarmee vast staat. Ook de keuze voor een ruisende of geruisloze omzetting is geen vaststaand gegeven. Op basis van de motieven die een ondernemer heeft om al dan niet over te gaan naar een B.V. zal de belastingadviseur een advies vormen over de in zijn ogen meest voordelige rechtsvorm voor de onderneming en de omzettingmethode die het meest voordelig is. Uiteindelijk is het gevoel dat de ondernemer heeft bij een bepaalde rechtsvorm en de mate waarin deze rechtsvorm bij de onderneming als geheel past doorslaggevend in het besluit. De aspecten die voor iedere onderneming moeten worden bekeken zijn verwerkt in de checklist.

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	9
1.1 Aanleiding tot het onderzoek.....	9
1.2 Doelstelling van het onderzoek.....	10
1.3 Centrale vraagstelling inclusief deelvragen	10
1.4 Optiek	11
1.5 Onderzoeksaanpak	11
1.6 Planning	12
1.7 Rapportage.....	13
1.8 Theoretisch kader.....	13
2. De vijf onderzochte ondernemingen	14
2.1 De ondernemingen met bijbehorende branches.....	14
2.2 Object van onderzoek.....	16
3. De omzetting van een eenmanszaak of V.O.F. naar een B.V.....	17
3.1 Inleiding	17
3.2 Staking van de onderneming	18
3.2.1 Inleiding.....	18
3.2.2 Stakingswinst.....	18
3.2.3 Stakingsfaciliteiten.....	20
3.3 Ruisende inbreng.....	21
3.3.1 De ruisende inbreng in het algemeen.....	21
3.3.2 In aanmerking te nemen termijnen voor de ruisende inbreng	22
3.3.3 Voorbeeld van een ruisende inbreng	22
3.4 Geruisloze omzetting.....	25
3.4.1 De geruisloze omzetting in het algemeen.....	25
3.4.2 Voorwaarden voor de geruisloze omzetting	25
3.4.3 In aanmerking te nemen termijnen voor de geruisloze omzetting	26
3.4.4 Voorbeeld van een geruisloze omzetting	27

4. Overeenkomsten van motieven voor besluit tot omzetting	30
4.1 Inleiding	30
4.2 Oprichtingsmotieven voor een B.V.	30
4.2.1 Niet-fiscale motieven tot oprichting van een B.V.....	30
4.2.2 Nadelen aan de B.V. op niet-fiscaal gebied.....	32
4.2.3 Fiscale motieven tot het oprichten van een B.V.	33
4.2.4 Nadelen aan de B.V. op fiscaal gebied	35
4.3 Motieven van de ondernemers van onderneming A t/m E	36
4.3.1 Niet-fiscale motieven onderneming A t/m E.....	36
4.3.2 Overeenkomsten op niet-fiscaal gebied	38
4.3.3 Fiscale motieven onderneming A t/m E.....	40
4.3.4 Overeenkomsten op fiscaal gebied	42
4.4 Conclusies naar aanleiding van de motieven.....	43
5. Overeenkomsten bij de verschillende omzettingsvormen	45
5.1 Inleiding	45
5.2 De gevolgen van de omzetting bij beide omzettingsvormen	45
5.3 Overeenkomsten bij besluit voor ruisende of geruisloze inbreng	55
Conclusies.....	57
Aanbevelingen.....	59
Summary	60
Reflectie op onderzoek.....	62
Literatuurlijst.....	63
Bijlagen.....	65
Bijlage 1: lijst met gebruikte afkortingen	65
Bijlage 2: balans eenmanszaak onderneming A.....	66
Bijlage 3: balans eenmanszaak onderneming B.....	67
Bijlage 4: balans eenmanszaak onderneming C.....	68
Bijlage 5: balans eenmanszaak onderneming D	69
Bijlage 6: balans V.OF. onderneming E.....	70

Bijlage 7: belastingberekening scenario 1 onderneming A	71
Bijlage 8: belastingberekening scenario 2 onderneming A	72
Bijlage 9: belastingberekening scenario 3 onderneming A	73
Bijlage 10: belastingberekening scenario 4 onderneming A	74
Bijlage 11: belastingberekening onderneming B	75
Bijlage 12: belastingberekening onderneming C	76
Bijlage 13: belastingberekening onderneming D	77
Bijlage 14: belastingberekening onderneming E	78
Bijlage 15: berekening bedragen geruisloze omzetting onderneming A	79
Bijlage 16: berekening bedragen geruisloze omzetting onderneming B.....	80
Bijlage 17: berekening bedragen geruisloze omzetting onderneming C.....	81
Bijlage 18: berekening bedragen geruisloze omzetting onderneming D	82
Bijlage 18: berekening bedragen geruisloze omzetting onderneming E.....	83
Bijlage 19: berekening fiscale claims onderneming A	84
Bijlage 20: berekening fiscale claims onderneming B	85
Bijlage 21: berekening fiscale claims onderneming C	86
Bijlage 22: berekening fiscale claims onderneming D	87
Bijlage 23: berekening fiscale claims onderneming E	88
Bijlage 24: checklist voor toekomstige adviezen	89

1. Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

Dit onderzoek is geschreven in het kader van de afstudeerstage voor de opleiding Accountancy aan de Zuyd Hogeschool te Sittard. Het onderzoek is uitgevoerd bij de organisatie Cabinet Adviseurs in Maastricht.

Cabinet Adviseurs is een financiële dienstverlener gespecialiseerd in het midden -en kleinbedrijf. Cabinet Adviseurs is ontstaan uit een samenwerkingsverband van Bureau van der Heijden in Maastricht en Gommans & Hanssen accountants & adviseurs in Geleen en Mr. Ralph Boesten.

Cabinet Adviseurs ondersteunt haar cliënten op de volgende vakgebieden:

- Fiscale en financiële kwesties
- Overnames en herstructureringen
- Start-ups
- Bedrijfsopvolging
- Estate-planning
- Human Resource Management
- Loonadministratie

Daarnaast helpen de medewerkers van Cabinet Adviseurs bij het samenstellen van financiële overzichten voor de klant of met werkzaamheden voor de boekhouding en administratie. Ook kunnen de medewerkers van Cabinet Adviseurs helpen bij het vervangen van administratief personeel. Als laatste kunnen de accountants van Cabinet Adviseurs de cliënt ondersteunen indien deze wettelijk controleplichtig is. (*Cabinet Adviseurs, 2016*)

De omzetting van een eenmanszaak of vennootschap onder firma naar een besloten vennootschap is voor ondernemers een veelbesproken onderwerp. Vóór dat deze omzetting kan plaatsvinden moet(en) de betreffende ondernemer(s) weten of deze nieuwe rechtsvorm voor de onderneming voordelig is. Na het invoeren van de Flex B.V. wetgeving op 1 oktober 2012 is het voor ondernemers in ieder geval een stuk aantrekkelijker geworden om hun eenmanszaak of vennootschap onder firma om te zetten in een besloten vennootschap. Deze wetgeving met haar voor –en nadelen zal later in het onderzoek besproken worden. Daarnaast zijn er zowel diverse fiscale aspecten als niet-fiscale aspecten, andere aspecten dan de zojuist genoemde Flex B.V. wetgeving, die een belangrijke rol spelen bij het maken van de keuze tussen een eenmanszaak of vennootschap onder firma en een besloten vennootschap. Ook de financiële situatie van de onderneming moet worden geanalyseerd tijdens dit onderzoek. De hiervoor genoemde aspecten moeten per onderneming worden bekeken en de motieven om wel of niet van rechtsvorm te veranderen zullen voor iedere ondernemer anders zijn.

Voor Cabinet Adviseurs is er onderzoek gedaan naar de vraag of het voor een aantal cliënten van de organisatie voordelig is om hun eenmanszaak of vennootschap onder firma om te zetten in een besloten vennootschap. Bij een aantal cliënten van Cabinet Adviseurs is dit vraagstuk aan de orde. Indien het antwoord op deze vraag bevestigend is, wordt er tevens per cliënt onderzocht welke vorm van inbreng het voordeligst is. Tijdens dit onderzoek worden voor deze ondernemingen verschillende invalshoeken

gebruikt om een goede analyse te maken van de voor -en nadelen die de inbreng in een besloten vennootschap met zich meebrengt en welke vorm van inbreng per cliënt het gunstigst is.

1.2 Doelstelling van het onderzoek

Om dit onderzoek uit te kunnen voeren is er gekozen voor de volgende typen ondernemingen: twee restaurants (onderneming A en B), een advocatenkantoor (onderneming C), een grondverzetbedrijf (onderneming D) en een verkeersbureau (onderneming E). Deze ondernemingen zijn gekozen voor het vergelijkend onderzoek, vanwege de verschillende branches waarin de ondernemingen actief zijn. Daarnaast is er gekozen voor twee restaurants, om te analyseren waar de verschillen zitten tussen twee ondernemingen met dezelfde branche. De voor -en nadelen moeten voor iedere onderneming tegenover elkaar worden gezet om te bepalen of de omzetting voor de cliënten aantrekkelijk is. Het rekenvoorbeeld waarmee berekend wordt of de omzetting op fiscaal gebied aantrekkelijk is, kan in de toekomst ook worden gebruikt bij andere ondernemingen waar hetzelfde vraagstuk speelt en die willen weten of er een belastingvoordeel ontstaat bij de B.V. ten opzichte van de eenmanszaak of de V.O.F. Ook de aspecten op juridisch gebied en de financiële situatie spelen mee bij de besluitvorming voor het inbrengen in een B.V.. Als dit besluit is genomen stopt de besluitvorming nog niet, de volgende keuze is de keuze voor de ruisende inbreng of geruisloze omzetting. Het doel is in eerste instantie geweest om een beslisboom of stroomschema te maken aan de hand van overeenkomsten binnen het besluitvormingsproces voor een van de rechtsvormen bij de vijf ondernemingen. Deze beslisboom was bedoeld als ondersteuning voor de belastingadviseurs om in de toekomst cliënten met het zelfde vraagstuk sneller te kunnen adviseren. Door de mate van subjectiviteit bij de keuze voor één van de rechtsvormen is het maken van een beslisboom echter niet mogelijk. Er is namelijk niet vast te stellen dat aan de hand van overeenkomstige motieven om in te brengen bij een aantal ondernemingen, de keuze bij een volgende onderneming dezelfde zal zijn. Wel zijn er een aantal overeenkomsten op te sporen en wordt er een checklist opgesteld met aspecten die in acht moeten worden genomen bij de keuze voor één van de rechtsvormen en één van de omzettingsmethoden. Voor de checklist zelf wordt verwezen naar bijlage 24, de toelichting op de checklist volgt in het hoofdstuk met conclusies en aanbevelingen.

1.3 Centrale vraagstelling inclusief deelvragen

Om het onderzoek uit te voeren moet er een centrale vraag worden opgesteld en beantwoord. De centrale vraagstelling van het onderzoek is:

In hoeverre kunnen bij ondernemingen de overeenkomsten binnen het besluitvormingsproces voor een al dan niet geruisloze omzetting in een checklist voor toekomstige adviezen worden verwerkt?

Voor de beantwoording van deze centrale vraagstelling moeten er een drietal deelvragen worden beantwoord.

Als eerste worden de twee verschillende methoden van omzetting van een eenmanszaak of een V.O.F. beschreven. Iedere eenmanszaak of V.O.F. die wil inbrengen in een B.V. zal tussen deze twee methoden een keuze moeten maken, op basis van de voor -en nadelen van beide omzettingvormen voor haar onderneming. Dit leidt tot de eerste deelvraag:

Welke vormen van omzetting van een eenmanszaak of V.O.F. in een besloten vennootschap zijn er?

Vervolgens worden de motieven die ondernemers hebben om na te denken over een inbreng in een B.V. benoemd. Aan de hand van de geldende wet –en regelgeving op zowel fiscaal gebied als juridisch gebied zal iedere ondernemer zijn eigen motieven vormen voor een besluit tot omzetting in een B.V.. De tweede deelvraag luidt:

Welke overeenkomsten zijn er bij de motieven voor de keuze voor een eenmanszaak of V.O.F. enerzijds en een B.V. anderzijds?

Nadat er besloten is tot de omzetting van de eenmanszaak of V.O.F. naar een B.V. dient er een keuze te worden gemaakt tussen de ruisende inbreng en de geruisloze omzetting. Om dit besluit te maken speelt de huidige en verwachte toekomstige situatie van de ondernemingen een belangrijke rol. Ook de fiscale wet -en regelgeving moet in acht worden genomen om tot de beste omzettingsmethode voor de ondernemingen te komen. De derde deelvraag is derhalve geformuleerd als:

Welke overeenkomsten zijn er bij de keuze voor een ruisende inbreng of een geruisloze omzetting?

1.4 Optiek

Dit rapport is geschreven voor de medewerkers van de stageverlenende organisatie Cabinet Adviseurs. Het onderzoek is bedoeld om de medewerkers van Cabinet Adviseurs een inzicht te geven in de overeenkomsten die er zijn binnen het besluitvormingsproces voor een al dan niet geruisloze omzetting bij vijf verschillende ondernemingen. Door middel van dit onderzoek en de checklist als resultaat van het onderzoek, kunnen de accountants of belastingadviseurs van Cabinet Adviseurs klanten die twijfelen over de rechtsvorm van hun onderneming sneller adviseren. De checklist somt namelijk de aspecten van de ondernemingen en de eventuele motieven van de ondernemers op die moeten worden bekeken voor het advies kan worden geformuleerd.

1.5 Onderzoeksaanpak

Het onderzoek is een bijzondere vorm van een kwalitatief onderzoek, namelijk een vergelijkend onderzoek. Kwalitatief onderzoek is niet gebonden aan het verzamelen van cijfermatige gegevens. Er wordt voornamelijk ingegaan op de achtergronden van de verzamelde gegevens. Bij het doen van een vergelijkend onderzoek wordt er onderzoek verricht om het effect van bepaalde omstandigheden op verschillende variabelen te meten.

Bij het doen van een kwalitatief onderzoek horen ook kwalitatieve methoden van dataverzameling. De methoden van dataverzameling die bij dit onderzoek zijn gebruikt zijn:

- Literatuuronderzoek: het doen van een systematisch onderzoek op basis van wetenschappelijke literatuur en andere documenten om een wetenschappelijke vraagstelling te beantwoorden.
- Interview: een vraaggelicht waarin de beleving van de geïnterviewde(n) vooropstaat. Het heeft tot doel informatie te verzamelen over een bepaald onderwerp.

- Inhoudsanalyse van documenten: het analyseren van de gebruikte gegevens waaruit een aantal conclusies worden getrokken of verbanden worden gelegd.
- De kennis van de medewerkers van Cabinet Adviseurs.
- Het raadplegen van websites, afbeeldingen of grafieken die van belang kunnen zijn voor het doen van het onderzoek.

(Verhoeven, 2014)

Voor het beantwoorden van de eerste deelvraag wordt er gebruik gemaakt van een literatuuronderzoek. Daarnaast kan het raadplegen van websites helpen om relevante informatie te verzamelen. Ook de aanwezige kennis van de medewerkers van Cabinet Adviseurs wordt meegenomen bij de beantwoording van deze deelvraag. De verschillende vormen van inbreng van een eenmanszaak of V.O.F. in een besloten vennootschap worden benoemd en toegelicht aan de hand van voorbeelden. De geldende wet -en regelgeving wordt in acht genomen en beschreven. Er wordt gebruik gemaakt van een literatuuronderzoek om duidelijk te maken wat de verschillende vormen van omzetting naar een B.V. inhouden en wat de gevolgen van beide methoden voor de B.V. zijn.

Voor het beantwoorden van de tweede deelvraag wordt er gebruik gemaakt van onderzoeksinterviews in combinatie met de kennis van de medewerkers van Cabinet Adviseurs, een gedeeltelijk literatuuronderzoek en het raadplegen van websites. Daarnaast wordt ook de wet –en regelgeving geanalyseerd om te bekijken of sommige ondernemers door deze wetgeving min of meer genooddaakt worden om hun ondernemingsvorm te veranderen. Deze methoden van dataverzameling worden gebruikt om de motieven die de ondernemers zelf al hebben om in te brengen in een B.V. te weten te komen, evenals voor het formuleren van motieven waar de ondernemer zelf nog niet over heeft nagedacht of niet genoeg kennis van heeft. Er wordt bekeken wat de overeenkomsten zijn bij het besluit voor een omzetting naar een B.V.

Voor het beantwoorden van de derde deelvraag wordt er een inhoudsanalyse uitgevoerd, waarbij voor de diverse ondernemingen wordt geanalyseerd wat de gevolgen zijn van de omzetting van de eenmanszaak of V.O.F. naar de besloten vennootschap. De voor –en nadelen worden per onderneming op een rij gezet. Op basis daarvan kan er worden geanalyseerd waar de overeenkomsten liggen tussen deze ondernemingen en waar ze in verschillen. Bij het uitvoeren van deze analyses kan de kennis van de medewerkers van Cabinet Adviseurs als ondersteuning dienen. Deze methode van dataverzameling wordt gebruikt om te ondersteunen bij de keuze voor een ruisende inbreng of geruisloze omzetting.

1.6 Planning

Om het onderzoek te kunnen doen zullen er een aantal onderzoeksstappen moeten worden doorgelopen. Als eerste zal er moeten worden bekeken welke methoden van omzetting er allemaal zijn, voor als een cliënt zijn eenmanszaak of V.O.F. daadwerkelijk zou willen omzetten in een besloten vennootschap. Vervolgens moeten de verschillende motieven die er zijn om in te brengen in een B.V. moeten worden benoemd en zullen de ondernemingen worden getoetst aan deze motieven. Daarna wordt er een analyse gemaakt voor welke onderneming het aantrekkelijk is om in een besloten vennootschap over te gaan en als het antwoord bevestigend luidt, welke omzettingsvorm het aantrekkelijkst is. De overeenkomsten en de verschillen tussen deze ondernemingen zullen tegen elkaar uit worden gezet. Hieruit wordt vervolgens een conclusie

geformuleerd in de vorm van een aantal overeenkomstige aspecten die moeten worden bekeken tijdens de besluitvorming voor een al dan niet geruisloze omzetting. Vanuit deze conclusie wordt er een checklist opgezet van de in aanmerking te nemen aspecten.

1.7 Rapportage

Het onderzoek is opgebouwd aan de hand van de beantwoording van de onder paragraaf 1.3 benoemde deelvragen.

Het derde hoofdstuk zet de verschillende vormen van omzetting van een eenmanszaak of V.O.F. naar de besloten vennootschap uiteen. De ruisende inbreng en de geruisloze omzetting komen in dit hoofdstuk aan bod en zullen verder worden toegelicht. Ook zal er van beide methoden een voorbeeldmodel worden gemaakt om de verschillen aan te tonen.

Het vierde hoofdstuk beschrijft de motieven die de ondernemers van de verschillende organisaties hebben om hun eenmanszaak of V.O.F. om te zetten in een besloten vennootschap. De verschillen in belastingdruk tussen de verschillende ondernemingsvormen waarin de klanten hun onderneming kunnen drijven worden bekeken en er komen ook een aantal juridische aspecten aan de orde.

Het vijfde hoofdstuk beschrijft het onderzoek dat is uitgevoerd per onderneming om te bekijken welke omzettingmethode voordelig is bij een verandering van de rechtsvorm. Door middel van een aantal berekeningen kan worden vastgesteld welke vorm van inbreng het meeste voordeel oplevert. De overeenkomsten en verschillen tussen deze vijf verschillende ondernemingen zullen nader worden bekeken.

Na de hoofdstukken waarin de deelvragen beantwoord worden volgt een hoofdstuk met conclusies en aanbevelingen die kunnen worden gedaan naar aanleiding van de voorgaande hoofdstukken. In dit hoofdstuk wordt ook de checklist verder toegelicht.

1.8 Theoretisch kader

Het theoretisch kader bestaat tijdens dit onderzoek uit de geldende wet –en regelgeving op fiscaal en juridisch gebied en de theorie van Aarts over het belastingrecht. Aan de hand van deze theorie zullen de kernbegrippen van het onderzoek worden gedefinieerd en de onderzoeksvragen worden beantwoord. Vanuit de wet –en regelgeving en de theorie van Aarts zullen verschillende motieven worden geformuleerd die relevant zijn bij het besluit tot omzetting van de eenmanszaak of de V.O.F. naar een B.V..

Onderbouwd met de eerder genoemde theorie zullen ook een aantal criteria naar voren komen om de keuze te maken tussen een ruisende inbreng of een geruisloze omzetting. Aan de hand van de toetsing van de vijf ondernemingen aan deze criteria, wordt er een checklist opgezet voor Cabinet Adviseurs. Door middel van deze lijst kunnen ondernemers die overwegen hun eenmanszaak of V.O.F. in te brengen in een B.V. worden geadviseerd over de meest voordelige rechtsvorm voor hun onderneming. De bedrijfsonderdelen die moeten worden geanalyseerd voor het advies kan worden gegeven, kunnen aan de hand van deze checklist worden nagelopen. Indien de B.V. de beste rechtsvorm voor de onderneming blijkt te zijn, kan er door middel van de lijst eveneens een advies worden gevormd voor de ruisende inbreng of de geruisloze omzetting.

2. De vijf onderzochte ondernemingen

2.1 De ondernemingen met bijbehorende branches

Hieronder volgt een korte beschrijving van de vijf onderzochte ondernemingen.

Onderneming A

Onderneming A is een restaurant in de vorm van een eenmanszaak dat is gespecialiseerd in Italiaanse gerechten en speciaal geselecteerde wijnen. Het restaurant heeft dus als doelstelling om maaltijden en dranken te verstrekken aan haar cliënten. De onderneming heeft een eigen vermogen van €425.750 en een vreemd vermogen van €187.244. De solvabiliteit van onderneming A bedraagt dus 69,5% en het vreemd vermogen bedraagt 30,5% van het balanstotaal. De liquide middelen van de onderneming hebben een waarde van €183.005 en bedragen daarmee 29,9% van het balanstotaal. De quick ratio (die berekend wordt volgens de formule: (vlottende activa-voorraden)/kortlopende schulden x 100) is 1,55. De onderneming beschikt niet over stille of fiscale reserves. De onderneming beschikt wel over goodwill, deze vertegenwoordigt een bedrag van €128.125. Dit is 20,9% van het balanstotaal. De ondernemer van onderneming A is op dit moment 34 jaar oud. Bij onderneming A is er vooralsnog geen duidelijkheid over opvolging door één van de kinderen. Ondernemer A heeft een dochtertje van 8 jaar, waarvan nog op geen enkele manier bekend is of zij de onderneming later zou willen overnemen. Onderneming A heeft ten opzichte van de andere onderzochte ondernemingen een gematigd risicoprofiel. Een risicodragende kostenpost is de langlopende huurverplichting voor het pand, deze verplichting is echter wel goed in te schatten. Een ander risicogebied van onderneming A is de afhankelijkheid van personeel binnen het restaurant. Voor langdurige ziekte van de personeelsleden is onderneming A echter verzekerd en er wordt bovendien gewerkt met tijdelijke contracten. Op deze manier is het aantal risico's voor onderneming A dus beperkt. Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming A wordt verwezen naar bijlage 2.

Onderneming B

Onderneming B is eveneens een restaurant in de vorm van een eenmanszaak. De activiteiten van onderneming B vinden dus ook plaats in de horecabranche. Dit restaurant heeft ook de doelstelling: maaltijd –en drankverstreking. Het eigen vermogen van de onderneming bedraagt €315.512 tegenover €54.837 aan vreemd vermogen. De solvabiliteit van onderneming B bedraagt dus 85,2% en het vreemd vermogen vertegenwoordigt dus 14,8% van het balanstotaal. De liquide middelen vertegenwoordigen met een bedrag van €245.299 een percentage van 66,2% van het balanstotaal van de onderneming. De quick ratio bedraagt 4,75. Bij onderneming B schuilt er een stille reserve in de waarde van de inventaris. Deze stille reserve heeft een waarde van €4.989. De onderneming beschikt over goodwill met een waarde van €54.345. Dit is 14,7% van het balanstotaal. De ondernemer van onderneming B is 37 jaar oud. Ondernemer B heeft geen kinderen die later de zaak zouden kunnen of willen overnemen. Wel heeft ondernemer B sinds kort een fiscale partner die dit in geval van calamiteiten wel zou willen doen. Deze relatie is echter nog pril, waardoor er op dit gebied nog geen zaken zijn geregeld. Voor onderneming B speelt nagenoeg eenzelfde risicoprofiel als bij onderneming B. Deze overeenkomsten komen grotendeels voort uit het feit dat deze ondernemingen actief zijn in dezelfde branche. Het verschil tussen deze ondernemingen qua risicoprofiel zit in de waarde van de huurverplichting. Deze is voor onderneming A veel hoger dan voor onderneming B. Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming B wordt verwezen naar bijlage 3.

Onderneming C

Onderneming C is een eenmanszaak in de vorm van een advocatenkantoor. Advocatenkantoren worden ingedeeld in de dienstverlenende sector. Onderneming C heeft een eigen vermogen van €104.945, een vreemd vermogen van €9.318 en daarmee een solvabiliteit van 91,8%. Het vreemd vermogen beslaat 8,2% van het balanstotaal. De liquide middelen van de onderneming bedragen 41,8% van het balanstotaal, met een waarde van €47.720. De quick ratio bedraagt 6,76. De onderneming beschikt niet over stille of fiscale reserves. De onderneming beschikt wel over goodwill, deze heeft een waarde van €50.000. Dit is 43,8% van het balanstotaal. De ondernemer van onderneming C is 40 jaar oud. Ondernemer C heeft geen kinderen of een partner die de onderneming bij calamiteiten zou willen overnemen. Onderneming C is een onderneming met een groter risicoprofiel dan onderneming A en B. Onderneming C is werkzaam in zowel het mkb als voor grotere opdrachtgevers. Bij de advieswerkzaamheden van onderneming C zijn grote (financiële) belangen gemoeid. Het geven van verkeerde adviezen zal bij onderneming C tot grote schadeclaims leiden. De aard van de werkzaamheden van onderneming C brengt dus een groter risicoprofiel met zich mee dan bij onderneming A en B het geval is. Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming C wordt verwezen naar bijlage 4.

Onderneming D

Onderneming D is een grondverzetbedrijf in de vorm van een eenmanszaak. Ook deze onderneming wordt gekwalificeerd in de dienstverlenende sector. De onderneming heeft een bedrag van €296.330 (inclusief FOR) aan eigen vermogen en €340.486 aan vreemd vermogen. De solvabiliteit van onderneming D bedraagt 46,5%. De waarde van de schulden bedraagt 53,5% van het balanstotaal. De liquide middelen vertegenwoordigen 5,1% van het balanstotaal met een waarde van €32.211. De quick ratio bedraagt 2,25. De onderneming beschikt niet over stille reserves in de activa. De onderneming heeft wel een fiscale reserve, dit is de FOR van de ondernemer. Deze FOR heeft een waarde van €27.040, een waarde van 4,2% van het balanstotaal. De FOR behoort samen met het kapitaal van de ondernemer tot het eigen vermogen. De onderneming beschikt over goodwill, deze heeft een waarde van €76.604. Dit is 12,0% van het balanstotaal. De ondernemer van deze onderneming is 44 jaar oud. Bij onderneming D zijn er geen kinderen die de onderneming bij overlijden willen overnemen en heeft ook de partner van de ondernemer hier geen interesse in. Ook onderneming D is een onderneming met een groter risicoprofiel ten opzichte van onderneming A en B. Ten eerste is onderneming D vaak werkzaam in onderaannemingen bij grote opdrachten. Door de aard van de werkzaamheden van onderneming D kan het voorkomen dat er elektriciteitskabels of gasleidingen worden geraakt, of dat gebouwen worden beschadigd en de fundering kan instorten. De gevolgschade die kan ontstaan is dus groot. Dit zal ook leiden tot schadeclaims voor onderneming D. Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming D wordt verwezen naar bijlage 5.

Onderneming E

Onderneming E betreft een verkeersregelaarsbureau in de vorm van een V.O.F.. Het bureau helpt onder andere bij het begeleiden van het verkeer bij wegwerkzaamheden, verkeersongevallen, concerten, sportevenementen en parkeerterreinen. Ook dit is dus een dienstverlenende organisatie. De onderneming heeft een eigen vermogen van €57.737 en een vreemd vermogen van €389.747. De solvabiliteit van de onderneming bedraagt hiermee 12,9% en de waarde van het vreemd vermogen is dus 87,1% van het balanstotaal. Het saldo van de liquide middelen is €10.196. Dit saldo bedraagt 2,3% van het balanstotaal. De quick ratio bedraagt 0,82. De onderneming heeft geen stille

reserves in de waarde van de activa. Wel is er sprake van een fiscale reserve, dit betreft de FOR van beide ondernemers. Deze FOR heeft voor iedere ondernemer een waarde van €9.003, bij elkaar opgeteld dus €18.006. Dit is 4,0% van het balanstotaal. De onderneming beschikt over goodwill, deze heeft een waarde van €30.000. Dit is 6,7% van het balanstotaal. De ondernemers van onderneming E zijn 50 respectievelijk 48 jaar oud.

Bij onderneming E zijn de ondernemers man en vrouw van elkaar. Bij overlijden van één van de ondernemers kan gebruik worden gemaakt van de bedrijfsopvolgingsregeling. Er hoeft dan geen of minder belasting te worden betaald indien de partner de onderneming voortzet. (*Belastingdienst, Erf -en schenkbelasting en de bedrijfsopvolging, 2016*)

Onderneming E is een onderneming met een minder groot risicoprofiel dan onderneming C en D, maar een groter risicoprofiel dan onderneming A en B. Onderneming E heeft meer laaggeschoold personeel in dienst. Daarnaast kunnen er bij een foute verkeersregeling ongelukken gebeuren. Door de aard van de werkzaamheden van onderneming E kan de onderneming hiervoor aansprakelijk worden gesteld.

Voor de balans van de V.O.F. van onderneming E wordt verwezen naar bijlage 6.

2.2 Object van onderzoek

Om dit onderzoek uit te kunnen voeren is er gekozen voor een vijftal ondernemingen. Er is gekozen voor ondernemingen die actief zijn in verschillende branches, om te bekijken of er overeenkomsten tussen de verschillende ondernemingen zijn bij het besluitvormingsproces voor een B.V.. Ook is er voor ondernemingen gekozen die in dezelfde branche actief zijn, om te bekijken of hier ook overeenkomsten in het besluitvormingsproces uit voortkomen of dat er verschillen zijn tussen deze ondernemingen met dezelfde branche. De invloed van een aantal gemeenschappelijke aspecten bij het besluitvormingsproces voor een B.V. door middel van een ruisende of geruisloze omzetting wordt voor deze vijf ondernemingen geanalyseerd. Deze aspecten worden verwerkt in een checklist, zodat de belastingadviseur in de toekomst snel een overzicht heeft van de onderdelen van de onderneming die van belang zijn bij de omzetting naar een B.V.

3. De omzetting van een eenmanszaak of V.O.F. naar een B.V.

3.1 Inleiding

In dit onderzoek staat de keuze tussen een eenmanszaak of een V.O.F. aan de ene kant en een B.V. aan de andere kant voor een aantal ondernemingen centraal.

De eenmanszaak is een organisatie waarbij één eigenaar verantwoordelijk is voor de bedrijfsactiviteiten. De onderneming wordt dus gedreven door een natuurlijk persoon, de eenmanszaak bezit dan ook geen rechtspersoonlijkheid. Dit betekent dat de ondernemer van de eenmanszaak ook met zijn privévermogen aansprakelijk is voor de schulden van de onderneming.

De V.O.F. is een samenwerkingsverband tussen twee of meer natuurlijke personen (de vennoten of firmanten). De vennoten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de activiteiten van de onderneming. De V.O.F. bezit geen rechtspersoonlijkheid. Bij een V.O.F. is iedere vennoot hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden die de vennootschap heeft. Dat wil zeggen dat de schulden op het privévermogen van elk van de vennoten kan worden verhaald.

De B.V. is een onderneming die wel rechtspersoonlijkheid bezit. De B.V. heeft een in aandelen verdeeld kapitaal. De aandeelhouders in een B.V. kunnen nooit rechtstreeks verbonden zijn voor verbintenissen van de vennootschap. De aandeelhouders zijn dus geen ondernemers ten aanzien van hun aandeel in de winst van de vennootschap.

Het belangrijkste verschil tussen de eenmanszaak en V.O.F. enerzijds en de B.V. anderzijds is de verschillende fiscale wetgeving. De eenmanszaak en V.O.F. vallen onder de Wet Inkomstenbelasting en de B.V. onder de Wet Vennootschapsbelasting. In de Wet Inkomstenbelasting wordt er belasting geheven van natuurlijke personen en in de Wet Vennootschapsbelasting voornamelijk van rechtspersonen.

Voor de heffing van de IB en de VPB gelden verschillende tarieven. Voor de VPB geldt dat er over de eerste €200.000 aan winst voor een tarief van 20% aan belasting moet worden betaald en over het bedrag daarboven een bedrag van 25% (art. 22 Wet Vpb). Dit is dus een stuk lager dan het maximale tarief binnen de IB van 52%. Echter, de winst die een rechtspersoon behaalt wordt uiteindelijk uitgekeerd aan een aandeelhouder (dit is een natuurlijk persoon) die hierover 25% aanmerkelijkbelangheffing moet betalen. Daarnaast kent de wet IB een aantal ondernemersfaciliteiten zoals de ondernemersaftrek (art. 3.74 Wet IB) en de mkb-winstvrijstelling (art. 3.79a Wet IB) die van de winst worden afgetrokken.

(Aarts, et al., 2015)

Om een eenmanszaak of V.O.F. om te zetten naar een B.V. zal de onderneming eerst moeten worden gestaakt. Dat wil zeggen dat de ondernemer ophoudt om voor zijn eigen rekening een onderneming te drijven. De eenmanszaak wordt dus gestaakt en de onderneming wordt ingebracht in de B.V.. Bij de V.O.F. vinden er meerdere stakingen plaats. Uitgaande van een V.O.F. met twee vennoten vinden er dus twee stakingen plaats van twee aandelen in de V.O.F.. De stakingswinst van beide vennoten hoeft niet

gelijk te zijn. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat de ene vennoot voor 60% gerechtigd is tot de winst van de V.O.F. en de andere vennoot voor 40%. Voor het inbrengen van de eenmanszaak of V.O.F. in de B.V. zijn twee verschillende methoden, namelijk de ruisende inbreng en de geruisloze omzetting.

Bij ruisende inbreng neemt de B.V. activa en passiva van de onderneming over tegen de waarde in het economisch verkeer. Er moet belasting worden betaald bij de winst die wordt behaald bij de staking van de onderneming. Het betalen van de belasting wordt 'afrekenen' genoemd en de winst die behaald is bij de staking wordt de 'stakingswinst' genoemd.

Bij de geruisloze omzetting gaat de B.V. verder met dezelfde boekwaardes als bij de eenmanszaak of V.O.F. het geval was. Er vindt bij geruisloze omzetting geen fiscale afrekening plaats en de onderneming wordt feitelijk niet gestaakt.

(Aarts, et al., 2015)

3.2 Staking van de onderneming

3.2.1 Inleiding

Het komt regelmatig voor dat ondernemers hun eenmanszaak of vennootschap onder firma willen inbrengen in een besloten vennootschap. Bij deze omzetting vindt er dus een verandering van de rechtsvorm van de onderneming plaats. De omzetting van een eenmanszaak of V.O.F. naar een B.V. betekent een staking van de onderneming voor de Wet Inkomstenbelasting. Dit houdt in dat de ondernemer ophoudt om voor zijn eigen rekening een onderneming te drijven. In principe moet er bij staking van de onderneming belasting worden betaald over de gerealiseerde stakingswinst. Dit is het geval bij de ruisende inbreng. Bij de geruisloze omzetting hoeft echter niet te worden afgerekend. De onderneming wordt namelijk feitelijk niet gestaakt. *(Aarts, et al., 2015)*

3.2.2 Stakingswinst

De stakingswinst bestaat uit de volgende onderdelen:

- stille reserves;
- goodwill;
- vrijval van fiscale reserves;
- desinvesteringsbijtelling.

Stille reserves

Stille reserves ontstaan doordat de boekwaarde van de vaste activa die in de onderneming aanwezig zijn, verschilt van de waarde in het economische verkeer. Als bij een bedrijfsbeëindiging de overdrachtprijs van de vaste activa hoger is dan de boekwaarde, wordt er een stakingswinst gerealiseerd ter grootte van deze stille reserve. Dit geldt ook voor vaste activa die niet worden verkocht, maar die de ondernemer zelf behoudt. Er kan hierbij worden gedacht aan een auto of een woonwinkelpand. Deze vaste activa gaan dan tot het privévermogen van de belastingplichtige behoren. Hier wordt dus eveneens een stakingswinst gerealiseerd ter grootte van de stille reserve die is ontstaan. Daarnaast zijn er bepaalde activa die worden aangehouden omdat het nog niet gelukt is om ze te verkopen. Bij een latere verkoop van deze activa wordt de winst of het verlies ter grootte van de stille reserve in het betreffende jaar alsnog in aanmerking genomen. *(Aarts, et al., 2015)*

Goodwill

Goodwill is de meerwaarde die een bestaand bedrijf heeft boven de som van de aanwezige bezittingen en schulden naar hun waarde in het economische verkeer. Bij een overname verwacht de koper dat hij - bij dezelfde investering - door het overnemen van een bestaande onderneming meer winst zal behalen dan bij het starten van een totaal nieuwe onderneming. Deze meerwaarde kan worden veroorzaakt door het direct kunnen starten, de aanwezigheid van een klantenkring, de besparing op reclamekosten, etc. Het gaat dus om het gedeelte van de marktwaarde van een onderneming dat niet direct toewijsbaar is. (Aarts, et al., 2015)

Vrijval van fiscale reserves

Fiscale reserves zijn geldbedragen die opzij kunnen worden gelegd voor (mogelijke) toekomstige uitgaven. Deze 'reserveringen' kunnen dan als kosten worden afgetrokken van de winst van de onderneming. (Aarts, et al., 2015)

De met de staking vrijvallende fiscale reserves zijn:

- de kostenegalisatiereserve;
- de herinvesteringsreserve;
- de fiscale oudedagsreserve.

De kostenegalisatiereserve (art. 3.53 Wet IB) wordt gevormd om kosten in het huidige boekjaar, die pas in de toekomst tot een piek in de uitgaven leiden, gelijkmatig ten laste van de winst te laten komen. Een belangrijke voorwaarde voor het vormen van een kostenegalisatiereserve is dat het gaat om toekomstige kosten en niet om de uitgaven voor aanschaf of verbetering van bedrijfsmiddelen. De andere voorwaarden zijn:

- De kosten worden verdeeld in de toekomst uitgegeven.
- De kosten zijn noodzakelijk geworden door de ondernemersuitoefening in het jaar van dotatie.
- De kosten die in een bepaald jaar zijn opgeroepen, leiden in een komend jaar tot een piek in de uitgaven.
- Er is een redelijke mate van zekerheid dat de uitgaven zich zullen voordoen.

(Belastingdienst, Egalisatiereserve, 2016)

Het staken van een onderneming betekent dat de ondernemer niet langer van plan is om de gereserveerde opbrengsten die binnen de onderneming zijn behaald bij de verkoop van bedrijfsmiddelen te gebruiken voor herinvestering. De in het verleden gevormde herinvesteringsreserve (art. 3.54 Wet IB) moet dan ook worden opgeheven. De herinvesteringsreserve biedt de mogelijkheid om de boekwinst die bij de verkoop van een bedrijfsmiddel is behaald te reserveren. Dit bedrag wordt dus niet tot de winst gerekend, waardoor er niet direct belasting hoeft te worden betaald. De voorwaarde is wel dat de ondernemer het voornemen heeft om de opbrengst die wordt behaald bij verkoop van het verkochte bedrijfsmiddel te herinvesteren in een bedrijfsmiddel. Als vervolgens weer een investering wordt gedaan moet het gereserveerde bedrag in mindering worden gebracht op de aanschafprijs van het nieuwe bedrijfsmiddel.

(Belastingdienst, Herinvesteringsreserve, 2016)

Als ondernemer kan men jaarlijks een bepaald bedrag ten laste van de fiscale winst reserveren. Dat gereserveerde deel heet de oudedagsreserve. Het vormen van de oudedagsreserve betekent niet dat er daadwerkelijk geld opzij wordt gezet, het is namelijk een reservering van een gedeelte van de winst. (Belastingdienst, Oudedagsreserve, 2016)

De fiscale oudedagsreserve moet op grond van artikel 3.70 Wet IB worden opgeheven bij het volledig staken van de onderneming. Het is wel mogelijk om bij de staking een lijfrente te bedingen ter grootte van de fiscale oudedagsreserve, zodat belastingheffing over dit bedrag kan worden uitgesteld. (*Belastingwetten , 2015*)

Desinvesteringsbijtelling

Als de ondernemer een bedrijfsmiddel vervreemdt binnen 5 jaar na aanvang van het kalenderjaar waarin de investering waarover investeringsaftrek is genoten (art. 3.40 t/m 3.42b Wet IB), heeft plaatsgevonden, dan moet er een desinvesteringsbijtelling worden gedaan in het jaar van vervreemding (art. 3.47 Wet IB). Deze bijtelling is afhankelijk van het percentage van de investeringsaftrek die destijds voor het desbetreffende bedrijfsmiddel is genoten en het bedrag waarvoor het bedrijfsmiddel wordt verkocht. De bijtelling kan in ieder geval nooit meer bedragen dan de genoten investeringsaftrek. Verder blijft een bijtelling achterwege als het totaal van de in aanmerking te nemen verkoopopbrengsten minder bedraagt dan €2.300. (*Belastingdienst, Desinvesteringsbijtelling, 2016*)

3.2.3 Stakingsfaciliteiten

Bij staking gelden een aantal stakingsfaciliteiten:

- De stakingsaftrek.
- De mogelijkheid tot een extra lijfrentepremieaftrek.
- Doorschuifregelingen voor een aantal situaties.

Stakingsaftrek

Bij het behalen van de stakingswinst mag een ondernemer gebruik maken van de stakingsaftrek (art. 3.79 Wet IB). Hiermee wordt de stakingswinst waarover hij daadwerkelijk belasting moet betalen, verlaagd. De stakingsaftrek is een onderdeel van de ondernemersaftrek.

De stakingsaftrek bedraagt maximaal €3.630 (art. 3.79 lid 2 Wet IB) en geldt alleen voor een ondernemer. Als ondernemer kan worden aangemerkt: de belastingplichtige voor rekening van wie een onderneming wordt gedreven en die rechtstreeks wordt verbonden voor verbintenissen betreffende die onderneming (art. 3.4 Wet IB). Iedere ondernemer mag slechts één keer gebruikmaken van het maximumbedrag van de stakingsaftrek. Als een tweede onderneming wordt gestaakt, moet rekening worden gehouden met de eerder benutte stakingsaftrek. (*Aarts, et al., 2015*)

De mogelijkheid tot een extra lijfrentepremieaftrek

De belastingheffing over de stakingswinst en de oudedagsreserve (FOR) kan worden uitgesteld door een lijfrente te bedingen. Bij het afsluiten van een lijfrente mag de ondernemer de premie of koopsom onder voorwaarden in aftrek brengen op zijn belastbaar inkomen. Dan moet hij echter te zijner tijd wel belasting betalen over de uitkeringen die hij gaat ontvangen. De lijfrente-uitkeringen zijn namelijk in het jaar van ontvangst belast in box 1. Een lijfrente is een aanspraak op vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen volgens een levensverzekeringsovereenkomst (art. 1.7 Wet IB). De uitkeringen moeten uiterlijk bij overlijden eindigen, maar eerder mag ook. De omzetting van de FOR is geregeld in art. 3.70 lid 1 en 3.128 Wet IB. De FOR kan bij staking worden omgezet in een lijfrente, maar dit kan ook al tijdens het ondernemerschap. (*Aarts, et al., 2015*)

De omzetting in een lijfrente van stakingswinst die is behaald bij een staking, is geregeld in art. 3.129 Wet IB. Het bedrag dat - afgezien van de FOR - maximaal in aftrek kan komen, is in principe gelijk aan de gerealiseerde stakingswinst (vóór toepassing van de stakingsaftrek), maar niet meer dan:

a. €447.047 (art. 3.129 lid 2 letter a Wet IB) als:

- de ondernemer op het moment van staking hooguit 5 jaar jonger dan de AOW-leeftijd* is; of
- de ondernemer voor 45% of meer arbeidsongeschikt is en de hem toekomende lijfrentetermijnen ingaan binnen 6 maanden na het staken; of
- de stakingswinst is ontstaan door het overlijden van de ondernemer;

b. €223.531 (art. 3.129 lid 2 letter b Wet IB) als:

- de ondernemer op het moment van staking hooguit 15 jaar jonger is dan de AOW-leeftijd; of
- de lijfrente-uitkeringen direct ingaan;

c. €111.771 (art. 3.129 lid 2 letter c Wet IB) in alle overige gevallen.

Deze drie bedragen moeten worden verlaagd met:

- de waarde in het economische verkeer van bepaalde aanspraken inzake beroepspensioenen en bedrijfsbeëindigingsaanspraken;
- de stand van de FOR bij aanvang van het kalenderjaar;
- de lijfrentepremies die al in eerdere jaren op het belastbaar inkomen in mindering zijn gebracht. (*Belastingwetten*, 2015)

** De AOW-leeftijd is voor 2015 65 jaar en 3 maanden en voor 2016 65 jaar en 6 maanden (Belastingdienst, AOW-leeftijd, 2016)*

3.3 Ruisende inbreng

3.3.1 De ruisende inbreng in het algemeen

Bij een ruisende inbreng neemt de B.V. de activa en passiva over van de eenmanszaak of V.O.F. tegen de waarde in het economisch verkeer. Omzetting in de B.V. betekent in het geval van een ruisende inbreng een staking van de onderneming waarbij stakingswinst wordt behaald. Over deze stakingswinst moet worden afgerekend. De stille reserves en de goodwill als onderdeel van deze stakingswinst kunnen echter niet worden berekend door de gerealiseerde verkoopprijs te verminderen met de boekwaarden, aangezien er geen tussen onafhankelijke partijen tot stand gekomen verkoopprijs is. Daarom zullen zij moeten worden vastgesteld aan de hand van de taxaties van de waarde in het economisch verkeer. Voor zover de onderneming meer waard is dan het geplaatste en gestorte aandelenkapitaal kan de ondernemer dan een vordering op de B.V. krijgen, dit heet een creditering.

Als er onroerende zaken worden ingebracht in de B.V. moet wel rekening worden gehouden met de overdrachtsbelasting (6%). Om een vrijstelling van de overdrachtsbelasting te verkrijgen, moet de waarde (in het economisch verkeer) van de onderneming voor het grootste deel (ten minste 90%) worden omgezet in aandelenkapitaal. De mogelijkheid voor een creditering wordt op deze manier beperkt. De afrekening over de stakingswinst kan dan echter hoger worden, omdat er een minder groot bedrag van de stakingswinst kan worden omgezet in een lijfrente. Het is ook mogelijk dat er moet worden bijgestort op het aandelenkapitaal. De afrekening over de

stakingswinst blijft dan gelijk. Bij inbreng onder voorbehoud van stille reserves mag men volstaan met creditering voor de boekwaarde, in plaats van (ten minste 90% van) de waarde in het economisch verkeer. (Aarts, et al., 2015)

3.3.2 In aanmerking te nemen termijnen voor de ruisende inbreng

De omzetting in een B.V. gaat niet van de ene op de andere dag. De oprichting en inbreng vergt altijd enige voorbereidingstijd. Als de ondernemer echter besluit tot een omzetting in een B.V., kan de onderneming fiscaal alvast voor rekening van de nog op te richten B.V. worden gedreven. Om te kunnen aantonen dat zo'n besluit bestaat is het nodig deze intentieverklaring officieel te laten registreren. De periode tussen het besluit van de ondernemer en de juridische oprichting van de B.V. wordt de voorperiode genoemd. Het besluit kan zelfs nog enige terugwerkende kracht hebben: op verzoek wordt door de Belastingdienst een terugwerkende kracht van 3 maanden goedgekeurd. Dit wordt dan de voor-voorperiode genoemd. De B.V. moet dan wel binnen 9 maanden na het begin van de voor-voorperiode worden opgericht.

Tijdens de voorperiode is de inbrenger nog niet in loondienst bij de B.V., de B.V. bestaat immers nog niet. De arbeidsbeloning die hij gedurende deze periode krijgt, is als resultaat uit overige werkzaamheden belast in box 1. Deze arbeidsbeloning is aftrekbaar van de winst van de B.V.. De winst uit de (voor-)voorperiode moet worden aangegeven in het eerste statutaire boekjaar van de B.V.. Dit boekjaar start bij oprichting. (Aarts, et al., 2015)

3.3.3 Voorbeeld van een ruisende inbreng

Hieronder volgt een voorbeeld van het omzetten van een eenmanszaak naar een besloten vennootschap door middel van een ruisende inbreng. Bij de ruisende inbreng rekent de ondernemer dus af over de stakingswinst die er is behaald.

Peter (53 jaar) heeft een eenmanszaak en wil deze onderbrengen in een nieuw op te richten B.V.. De balans van de eenmanszaak ziet er als volgt uit:

Balans eenmanszaak Peter in €					
Fiscaal		WEV	Fiscaal		WEV
Goodwill		100.000	Kapitaal Peter	40.000	330.000
Pand	100.000	200.000	FOR	90.000	
Debiteuren	5.000	5.000	Crediteuren	10.000	10.000
Voorraad	15.000	15.000			
Bank	20.000	20.000			
Totaal	140.000	340.000	Totaal	140.000	340.000

Peter wil de FOR en de stakingswinst zo veel mogelijk omzetten in een uitgestelde lijfrente bij de eigen B.V.. De stakingswinst bedraagt €200.000. Deze bestaat hier uit de goodwill plus de boekwinst van het pand.

De stakingswinst en de FOR worden na de stakingsaftrek en toepassing van de mkb-winstvrijstelling belast in box 1. De koopsommen voor de lijfrenten zijn daarentegen aftrekbaar als uitgaven voor inkomensvoorzieningen in box 1. Er kan bij de B.V. geen gebruik meer worden gemaakt van de stakingsaftrek als onderdeel van de

ondernemersaftrek en de mkb-winstvrijstelling. Daar staat het lagere tarief aan Vennootschapsbelasting in vergelijking met de Inkomstenbelasting tegenover. Voor iedere onderneming zullen deze twee aspecten moeten worden meegenomen in de berekening van het bedrag aan te betalen belasting. Zo kan er een keuze worden gemaakt voor de fiscaal meest gunstige vorm van omzetting.

De B.V. moet in dit voorbeeld aan Peter de waarde van de onderneming (€330.000) voldoen. Hiervan wordt echter een gedeelte omgezet in aandelenkapitaal en een gedeelte omgezet in een lijfrenteverplichting van de B.V. aan Peter. De afrekening kan er als volgt uitzien:

- Waarde van de onderneming		€ 330.000
- Uit te geven aandelenkapitaal*	€ 18.000	
- Lijfrenteverplichting in verband met opheffen FOR (art. 3.128 Wet IB)**	€ 90.000	
- Lijfrenteverplichting in verband met stakingslijfrente, maximaal 223.531 -/- 90.000 (art. 3.129 Wet IB)	<u>€ 133.531+</u>	
		<u>€ 241.531 -/-</u>
- Nog door de B.V. te voldoen		<u>€ 88.469</u>

De stakingswinst wordt dus voor €133.531 omgezet in een lijfrente. Van de stakingswinst van €200.000 blijft dus een bedrag over van $200.000 - 133.531 = €66.469$ waarover moet worden afgerekend.

Stakingswinst	€66.469
<u>Stakingsaftrek -/-</u>	<u>€3.630 -/-</u>
Winst na ondernemersaftrek	€62.839
<u>Mkb-winstvrijstelling (14%)</u>	<u>€8.797 -/-</u>
Belastbare stakingswinst	€54.042
Te betalen IB (52%)	€22.698

Aangezien er in dit voorbeeld slechts €20.000 beschikbaar is aan liquide middelen, die in de praktijk vaak nodig zijn voor de dagelijkse activiteiten binnen de onderneming, is het in dit voorbeeld wellicht verstandig om te kiezen voor een geruisloze omzetting.

Daarnaast moet er in dit voorbeeld ook nog rekening worden gehouden met de overdrachtsbelasting van 6% voor de inbreng van het pand, zijnde een onroerend goed. Er is hier geen gebruik gemaakt van de vrijstelling voor de overdrachtsbelasting, omdat er niet voor minstens 90% van de waarde van de onderneming aan aandelenkapitaal is gestort.

Als de bv het bedrag van €88.469 schuldig blijft (Peter wordt gecrediteerd), ziet de openingsbalans van de B.V. er als volgt uit:

Peters B.V. in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Goodwill	100.000	100.000	Aandelenkapitaal	18.000	18.000
Pand	200.000	200.000	Lijfrenteverplichtingen aan Peter	223.531	223.531
Debiteuren	5.000	5.000	Schuld aan Peter	88.469	88.469
Voorraad	15.000	15.000	Crediteuren	10.000	10.000
Bank	20.000	20.000			
Totaal	340.000	340.000	Totaal	340.000	340.000

** Sinds de invoering van de Flex B.V. wetgeving op 1 oktober 2012 is het minimumbedrag aan startkapitaal van €18.000 afgeschaft. Het geplaatste en volgestorte aandelenkapitaal kan dus ook op een lager bedrag worden vastgesteld, of een hoger bedrag. In dat geval zal de schuld aan Peter hoger, c.q. lager worden. (Aarts, et al., 2015)*

*** Met het staken van de onderneming wordt de oudedagsreserve opgeheven. De bedragen waarover uitstel van belasting zijn gekregen volgens de regeling van de oudedagsreserve, worden nu bij de winst geteld. De oudedagsreserve kan afnemen met het bedrag dat aan betaalde lijfrentepremies wordt afgetrokken. Tegenover de winstbijtelling staat dan een even grote premieaftrek. Per saldo hoeft er dus nog altijd geen belasting te worden betaald. De belastingheffing vindt dan pas plaats over de toekomstige lijfrente uitkeringen. (Belastingdienst, Gedeeltelijke doorschuiving of staking onderneming, 2016)*

Een van de voordelen van de ruisende inbreng is dat er wordt verder gegaan met de hogere waarden van de activa in het economisch verkeer. Dit betekent dat er ook meer kan worden afgeschreven, waardoor de winst lager zal komen te liggen en er dus minder vennootschapsbelasting hoeft te worden betaald.

Ook het omzetten van de stakingswinst in een lijfrente brengt een voordeel met zich mee. De lijfrente is, zoals we in het voorbeeld hebben gezien, tot op zekere hoogte een aftrekpost en nivelleert zodoende de heffing over de stakingswinst.

Hier zit echter ook een nadeel aan. Omdat zodoende de heffing over de stille waarden uitgesteld wordt, neemt de B.V. de verplichting op zich om aan de overdragende ondernemer een toekomstige periodieke uitkering te betalen. Die uitkeringen zijn dan belast met IB. (Belastingwetten , 2015)

3.4 Geruisloze omzetting

3.4.1 De geruisloze omzetting in het algemeen

Zonder speciale regeling zou de fiscale afrekening over de stakingswinst een belemmering kunnen zijn om een onderneming om te zetten in een B.V.. Niet iedere onderneming beschikt namelijk over de liquide middelen om af te rekenen over de stakingswinst die er wordt behaald, zoals we ook in het voorbeeld van de ruisende inbreng hebben gezien. De wetgever wil een door de ondernemer gewenste rechtsvormwijziging niet fiscaal belemmeren. Daarom is de faciliteit van de inbreng zonder fiscale afrekening in het leven geroepen. Dit wordt de geruisloze omzetting genoemd. Net als bij de geruisloze doorschuiving van art. 3.63 Wet IB, blijft de belastingclaim op de stille en fiscale reserves behouden doordat de boekwaarden fiscaal gelijk blijven. Omdat de B.V. een rechtspersoon met een ander fiscaal regime is en de ondernemer ook aandelen verkrijgt voor zijn inbreng gelden er voorwaarden om te waarborgen dat de fiscale claims daadwerkelijk behouden blijven. Deze zogenoemde standaardvoorwaarden zijn gebundeld in een besluit bij de wet. Als de belastingplichtige om geruisloze inbreng verzoekt zal de inspecteur een beschikking afgeven met bijlagen waarin deze voorwaarden zijn opgenomen. De vennootschap moet deze standaardvoorwaarden uitdrukkelijk aanvaarden. (Aarts, et al., 2015)

3.4.2 Voorwaarden voor de geruisloze omzetting

De belangrijkste voorwaarden voor de geruisloze omzetting worden hierna puntsgewijs behandeld. Deze voorwaarden hebben betrekking op:

- het doorschuiven van fiscale claims naar de B.V.;
- de wijze waarop de koopsom moet worden voldaan;
- de in aanmerking te nemen verkrijgingsprijs;
- het vervreemdingsverbod;
- hetgeen aan de B.V. moet worden overgedragen;
- de in aanmerking te nemen termijnen.

1. De B.V. treedt fiscaal in de plaats van de inbrengende ondernemer: De vennootschap treedt in fiscale zin zo veel mogelijk in de plaats van de inbrengende ondernemer. Dit betekent dat de vermogensbestanddelen hun boekwaarde behouden. Ook de fiscale reserves blijven bestaan. Dat geldt echter niet voor de fiscale oudedagsreserve, die volgens art. 3.65 lid 2 Wet IB van de doorschuiving is uitgesloten. Er vindt geen desinvesteringsbijtelling plaats, evenmin bestaat recht op investeringsaftrek. Een latente verplichting tot desinvesteringsbijtelling (als de 5-jaarstermijn voor bepaalde bedrijfsmiddelen nog niet voorbij is) gaat over op de B.V.. (Aarts, et al., 2015)

2. Storting op aandelen en toegestane crediteringen: De aandelen die ter zake van het ingebrachte vermogen worden uitgegeven, moeten bij de inbrengende ondernemer worden geplaatst. De aandelen moeten worden volgestort. De waarde van de ingebrachte onderneming mag wel hoger zijn dan het nominale bedrag van de geplaatste aandelen: het boeken van agio is toegestaan. De inbrenger mag voor zijn fiscale oudedagsreserve een lijfrente bedingen bij de B.V.. Dit heeft wel tot gevolg dat hij minder aandelen in de B.V. krijgt. (Aarts, et al., 2015)

In twee situaties is een creditering van de inbrenger toegestaan. In de eerste plaats mag de B.V. een schuld aan de inbrenger boeken voor het bedrag van de openstaande en nog te verwachten aanslagen inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen. Deze aanslagen moeten wel betrekking hebben op de periode vóór het overgangstijdstip, dat

is het tijdstip vanaf wanneer de onderneming voor rekening van de B.V. wordt gedreven. Een tweede creditering is toegestaan als afronding om bijvoorbeeld tot een rond bedrag aan aandelenkapitaal te komen. Het bedrag dat maximaal als afronding mag worden gecrediteerd, bedraagt 5% van het door de B.V. uit te geven aandelenkapitaal, met een maximum van €25.000. Wiskundig gezien komt 5% van het aandelenkapitaal overeen met 5/105 van het bedrag dat aan aandelen zou worden uitgegeven voordat de afrondingscreditering in aanmerking is genomen. (Aarts, et al., 2015)

3. Vaststelling verkrijgingsprijs van de aandelen: De aandelen die bij een geruisloze omzetting worden verkregen, behoren tot een zogenoemd aanmerkelijk belang en vallen in box 2. Dat wil zeggen dat bij verkoop van de aandelen moet worden afgerekend over het verschil tussen de overdrachtprijs en de prijs waarvoor de aandelen zijn verkregen. Het is dus van belang hoe hoog de verkrijgingsprijs van de aandelen is. Deze verkrijgingsprijs van de aandelen die bij de omzetting zijn verkregen, wordt gesteld op de boekwaarde van de overgedragen activa en passiva minus de herinvesteringsreserve en de egaliseringsreserve (deze mogen worden doorgeschoven naar de B.V.) en de van de B.V. bedongen lijfrente. Verder moet ook rekening worden gehouden met de crediteringen die hebben plaatsgevonden. De op deze wijze berekende verkrijgingsprijs kan negatief worden. De fiscale verkrijgingsprijs komt door dit alles uit op een lager bedrag dan de reële waarde van de aandelen. Dat betekent dat er een inkomstenbelastingclaim op de aandelen komt te rusten, namelijk een aanmerkelijkbelangclaim. Bij een latere verkoop van de aandelen is namelijk belast wat meer wordt ontvangen dan de verkrijgingsprijs. (Aarts, et al., 2015)

Bij een geruisloze inbreng ontstaat in plaats van een IB-claim op de stille en fiscale reserves en de goodwill, een vennootschapsbelastingclaim én een aanmerkelijkbelangclaim. Er ontstaat een vennootschapsbelastingclaim omdat de werkelijke waarde van de activa hoger is dan de doorgeschoven boekwaarde. De B.V. kan bij een geruisloze inbreng dus minder afschrijven en zal bij de verkoop van activa een hogere (fiscale) boekwinst realiseren dan bij een ruisende inbreng. Er ontstaat een aanmerkelijkbelangclaim omdat de werkelijke waarde van de aandelen hoger ligt dan de (fiscale) verkrijgingsprijs. (Aarts, et al., 2015)

4. Vervreemdingsverbod aandelen: De geruisloze omzetting is mogelijk gemaakt omdat er wellicht onvoldoende liquide middelen beschikbaar zijn om over de stille reserves te kunnen afrekenen. Als de aandelen kort na de omzetting worden verkocht, is dat probleem weg. Daarom is bepaald dat alsnog moet worden afgerekend als de aandelen gedurende de eerste 3 jaar worden vervreemd. De afrekening blijft achterwege als de inbrenger aannemelijk maakt dat de inbreng geen onderdeel vormt van een geheel van rechtshandelingen dat gericht is op de overdracht van de onderneming. (Aarts, et al., 2015)

5. Onttrekking van vermogensbestanddelen: Er dient een onderneming te worden omgezet in een B.V.. Het hoeft daarbij niet te gaan om de gehele onderneming zoals deze bestond voor de inbreng. Er mogen dus vermogensbestanddelen worden onttrokken en worden overgeheveld naar privé. Over de onttrekkingen moet fiscaal afgerekend worden. (Aarts, et al., 2015)

3.4.3 In aanmerking te nemen termijnen voor de geruisloze omzetting

De omzetting van een IB-onderneming gebeurt in de praktijk meestal met terugwerkende kracht tot 1 januari. Dan is wel vereist dat de ondernemer vóór 1 oktober van het betreffende jaar een intentieverklaring of voorovereenkomst laat

registreren bij de Belastingdienst waaruit blijkt dat er een voornemen tot omzetting bestaat. Vervolgens moet de omzetting vóór 1 april van het daaropvolgende jaar zijn afgerond. Een geruisloze omzetting kan dus terugwerkende kracht hebben op een periode tot 9 maanden, tegenover 3 maanden bij de ruisende inbreng. (Aarts, et al., 2015)

3.4.4 Voorbeeld van een geruisloze omzetting

Hierna volgt een voorbeeld van het omzetten van een eenmanszaak naar een besloten vennootschap door middel van geruisloze omzetting. Door middel van deze omzettingmethode wordt de afrekening over de stakingswinst uitgesteld.

Peter (53 jaar) heeft een eenmanszaak en wil deze onderbrengen in een nieuw op te richten B.V.. De balans van de eenmanszaak ziet er als volgt uit:

Balans eenmanszaak Peter in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Goodwill		100.000	Kapitaal Peter	40.000	330.000
Pand	100.000	200.000	FOR	90.000	
Debiteuren	5.000	5.000	Crediteuren	10.000	10.000
Voorraad	15.000	15.000			
Bank	20.000	20.000			
Totaal	140.000	340.000	Totaal	140.000	340.000

De waarde in het economische verkeer van de onderneming bedraagt €330.000.

Omdat de bv fiscaal verder moet met de oude boekwaarden, heeft de bv te maken met een latente vennootschapsbelastingclaim op de stille reserves en de goodwill. Stel dat deze claim op 15% van de stille reserves en de goodwill kan worden gesteld.

Peter heeft nog €12.000 aan privébelastingsschulden open staan. De bv gaat aandelen uitgeven met een nominale waarde van €500 per aandeel.

- Waarde van de onderneming in het economisch verkeer:		€ 330.000
- Af: latente vpb-claim: 15% x (100.000 +100.000)		<u>€ 30.000</u> -/-
- Te voldoen door de B.V.		€ 300.000
- Creditering in verband met de FOR-lijfrente*	€ 90.000	
- Creditering in verband met belastingschulden	<u>€ 12.000</u> +	
		<u>€ 102.000</u> -/-
Resteert:		€ 198.000
-Afrondingscreditering: **		€ 9.000 -/-
- Uit te geven aandelen: ***		<u>€ 189.000</u>

Gelet op de hiervoor genoemde voorwaarden, ziet de openingsbalans er als volgt uit:

Peters B.V. in €					
Fiscaal			WEV		
Goodwill		100.000	Aandelenkapitaal	19.000	189.000
Pand	100.000	200.000	Lijfrenteverplichtingen aan Peter	90.000	90.000
Debiteuren	5.000	5.000	Lening 1 Peter	12.000	12.000
Voorraad	15.000	15.000	Lening 2 Peter	9.000	9.000
Bank	20.000	20.000	Crediteuren	10.000	10.000
			Latente vpb-claim		30.000
Totaal	140.000	340.000	Totaal	140.000	340.000

* Als Peter nog geen gebruik heeft gemaakt van zijn stakingsaftrek van €3.630, kan hij beter een FOR-lijfrente bedingen van €86.370. Het restant van de FOR valt weg tegen de stakingsaftrek. In dit voorbeeld is daar niet van uitgegaan.

** De maximaal in aanmerking te nemen afrondingscreditering bedraagt: $5/105 \times 198.000 = €9.428$. Omdat er wordt gewerkt met afgeronde bedragen, moet er bij het uit te geven aandelenkapitaal een veelvoud van €500 staan. Uitgaande van een maximale creditering in geld, bedraagt de in aanmerking te nemen afrondingscreditering (in de balans opgenomen als Lening 2 Peter) €9000.

*** Het aandelenkapitaal mag wel op een lager bedrag worden vastgesteld, maar niet hoger. Er is namelijk wel agio toegestaan, maar het is niet toegestaan dat de aandelen niet worden volgestort.

(Aarts, et al., 2015)

Ook aan de geruisloze omzetting van een eenmanszaak of V.O.F. zitten verschillende voor en nadelen, een aantal hiervan worden hieronder benoemd:

Voordelen:

- Doordat de belastingbetaling wordt verschoven naar de toekomst kan de afrekening achterwege blijven. Voor ondernemingen die niet over genoeg liquide middelen beschikken om de afrekening te betalen kan de geruisloze omzetting dus een oplossing zijn. Het uitstellen van de belastingheffing kan bij de ruisende inbreng echter ook door middel van de extra lijfrentepremieaftrek. Als de stakingswinst hoger is dan het maximale bedrag van de stakingslijfrente moet er bij de ruisende inbreng wel worden afgerekend. De geruisloze omzetting is dan voordeliger.
- De FOR dient tot de winst te worden gerekend, dit is bepaald in art. 3.65 lid 2 Wet IB. De niet- stakingsfictie van lid 1 van dit artikel geldt namelijk niet voor de FOR. Bij geruisloze omzetting kan echter aan deze heffing worden ontkomen door tot het bedrag van de FOR, na aftrek van de stakingsaftrek, gebruik te maken van de extra lijfrentepremieaftrek van art. 3.128 Wet IB.
- Bij de geruisloze omzetting is er geen sprake van investeringen in de zin van art. 3.43 Wet IB en van desinvesteringen in de zin van art. 3.47 Wet IB, zodat bij de inbrenger geen desinvesteringsbijtellings plaatsvinden en bij de BV geen recht op investeringsaftrek ontstaat.

(Cursus Belastingrecht, 2016)

Nadelen:

- Bij de geruisloze overgang kan slechts beperkt gebruik worden gemaakt van de stakingsfaciliteiten. Op grond van art. 3.79 lid 1 sub b Wet IB kan de stakingsaftrek van €3.630 worden toegepast op de winst die ontstaat door opheffing van een oudedagsreserve (FOR) in geval van geruisloze doorschuiving van een gehele onderneming.
- De extra premie aftrek voor een stakingslijfrente op grond van art. 3.129 Wet IB kan slechts worden benut indien en voor zover er sprake is van winst ten gevolge van onttrekking van een of meer vermogensbestanddelen.
- De onverrekenende verliezen van de inbrenger gaan niet mee over naar de B.V., omdat deze gebonden zijn aan zijn persoon. Dit kan een nadeel zijn indien de kans bestaat dat de inbrenger in de toekomst onvoldoende box 1-inkomen zal genieten om deze oude ondernemingsverliezen te verrekenen.

(Cursus Belastingrecht, 2016)

4. Overeenkomsten van motieven voor besluit tot omzetting

4.1 Inleiding

Om de keuze te maken tussen een eenmanszaak of V.O.F. enerzijds en een besloten vennootschap anderzijds, zal iedere ondernemer uiteindelijk voor zichzelf de keuze moeten maken welke rechtsvorm het beste voor de onderneming is. Er kunnen verschillende motieven zijn om over te gaan tot het oprichten van een B.V.. Dit zijn zowel fiscale als niet fiscale motieven. Voor de fiscale motieven voor inbreng in een B.V. is aansluiting gezocht bij de geldende wet –en regelgeving voor de Inkomstenbelasting en de Vennootschapsbelasting. De niet-fiscale motieven komen voort uit boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de wettelijke bepalingen van het erfrecht, de wet Belastingen van Rechtsverkeer en de Wet vereenvoudiging en flexibilisering van het B.V.-recht.

4.2 Oprichtingsmotieven voor een B.V.

4.2.1 Niet-fiscale motieven tot oprichting van een B.V.

1. Aansprakelijkheid:

De ondernemer die een eenmanszaak of V.O.F. drijft is met zijn gehele vermogen, dus zowel zakelijk vermogen als privé vermogen, verbonden voor alle ondernemingsverbintenissen. Na het oprichten van een B.V. is de ondernemer als aandeelhouder in beginsel niet aansprakelijk (art. 2:175 lid 1 BW) en loopt hij alleen het risico dat het gestorte kapitaal door verliezen teniet gaat. Als er sprake is van onbehoorlijk bestuur kan de ondernemer echter wel met zijn privé vermogen aansprakelijk zijn voor de schulden van de B.V.. Dit betekent dat de ondernemer nalatig is geweest of heeft gefraudeerd. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

2. Continuïteit:

Als de ondernemer van een eenmanszaak komt te overlijden, wordt de onderneming geacht te zijn gestaakt. Dit betekent dat er moet worden afgerekend over de stakingswinst. De verschuldigde belasting moet dan door de erfgenamen van de ondernemer worden betaald. Er is wel de mogelijkheid om de onderneming geruisloos door te schuiven. De erfgenamen gaan dan verder met dezelfde fiscale boekwaarden als de overleden ondernemer. De fiscale claim op de stille reserves blijft behouden. De ondernemer van de eenmanszaak kan ook met zijn opvolger een vennootschap onder firma aangaan. De onderneming wordt dan in die V.O.F. ingebracht. Wanneer de ondernemer zich wil terugtrekken, zou het mogelijk zijn dat de V.O.F. wordt voortgezet als commanditaire vennootschap en dat de oorspronkelijke ondernemer als stille vennoot (commanditaire vennoot) gaat functioneren. De opvolger zou dan als beherend vennoot de onderneming kunnen voortzetten, terwijl de stille vennoot een vordering houdt op de vennootschap voor het bedrag dat hij daarin heeft achtergelaten. (*Opvolging en overdracht onderneming, 2016*)

Bij de V.O.F veroorzaakt het overlijden van een van de vennoten ontbinding van de vennootschap. De overblijvende vennoten kunnen de onderneming slechts voortzetten indien er bijzondere contractuele regelingen zijn getroffen. De meest voorkomende regeling is het verblijvenbeding. Bij uittreding van een vennoot gaat dan zijn aandeel over op de andere vennoten. Als tegenprestatie zullen de overige vennoten aan de uittredende vennoot c.q. zijn erfgenamen een bepaald geldbedrag uitkeren. Ook nu

moet er worden afgerekend over de stakingswinst. (*Opvolging en overdracht onderneming, 2016*)

Bij overlijden van de DGA blijft de onderneming een zelfstandig bestaan leiden. Via het aandeelhouderschap kunnen allerlei netelige familiekwesaties worden omzeild en kan een redelijke boedelscheiding tot stand worden gebracht. De aandelen komen volgens de wettelijke regeling toe aan de erfgenamen van de DGA. (*Opvolging en overdracht onderneming, 2016*)

Ook het overdragen van aandelen bij de verkoop van de onderneming, of bij overdracht aan de kinderen van de ondernemer die de onderneming willen voortzetten is de bedrijfsopvolging binnen een B.V. eenvoudiger. Dit is om dezelfde reden als hierboven genoemd is bij het overlijden van de DGA.

3. Behoeftte aan meer kapitaal:

Het uitgeven van aandelenkapitaal is vrij eenvoudig. Dit geldt vooral voor grotere ondernemingen, die een grote kapitaalbehoefte hebben waaraan de familie niet kan voldoen. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

Een alternatief voor het uitgeven van aandelen door middel van een B.V. is het aantrekken van durfkapitaal, in het Engels ook wel venture capital genoemd. Durfkapitaal is geld dat door een investeerder in een jong bedrijf wordt geïnvesteerd. Durfkapitaalverstrekken investeren veelal in startende ondernemingen met een onvoorspelbare toekomst. Bij de vijf onderzochte ondernemingen wordt het aantrekken van durfkapitaal echter niet overwogen. (*Van Meersbergen, 2016*)

4. Fusiemogelijkheden:

Een B.V. kan gemakkelijker in een fusie worden betrokken dan een eenmanszaak of een personenvennootschap. De aandelenfusie waarbij de ene onderneming aandelen verkrijgt van de andere onderneming tegen uitreiking van eigen aandelen is bij de eenmanszaak niet mogelijk. Een eenmanszaak of V.O.F. beschikt namelijk zelf niet over aandelen. Ook de juridische fusie is niet mogelijk voor een eenmanszaak of V.O.F.. Bij een juridische fusie gaan namelijk de bezittingen en schulden van een rechtspersoon van rechtswege en onder algemene titel over naar een andere rechtspersoon. Aangezien de eenmanszaak en V.O.F. geen rechtspersoon zijn is ook deze fusie niet mogelijk voor deze rechtsvormen. Alleen de bedrijfsfusie blijft dan over als fusiemogelijkheid voor de eenmanszaak of V.O.F.. Bij een bedrijfsfusie worden de activa en passiva van een onderneming overgedragen tegen uitreiking van aandelen door de B.V.. Een B.V. kan op alle drie de manieren in een fusie worden betrokken en heeft daarbij dus een voordeel ten opzichte van de eenmanszaak of V.O.F. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

5. Flex B.V.-wetgeving:

De term Flex B.V. is een afkorting van de Wet vereenvoudiging en flexibilisering van het B.V.-recht. Een Flex B.V. is dus geen bepaald type besloten vennootschap zoals vaker wordt gedacht. Per 1 oktober 2012 is het B.V.-recht ingrijpend gewijzigd. Hierdoor is de wettelijke regeling voor B.V.'s eenvoudiger en flexibeler geworden. Enkele van de belangrijkste aanpassingen door deze wetgeving worden hieronder genoemd:

- Er is meer ruimte gekomen om in de statuten van de B.V. af te wijken van de wettelijke regels. Hierdoor zijn onder andere de mogelijkheden toegenomen om de winst -en zeggenschaprechten op niet-evenredige wijze over de geplaatste aandelen te verdelen. Het is zelfs mogelijk geworden om aandelen zonder winstrecht of zonder stemrecht uit

te geven. Aandelen waaraan zowel het winstrecht als het stemrecht is onthouden zijn echter niet toegestaan.

- De regels voor kapitaalbescherming zijn aanzienlijk versoepeld. Zo is het minimumkapitaal van €18.000 vervallen, evenals de verplichte bankverklaring bij storting in geld en de verplichte accountantsverklaring bij storting in natura op nieuw uitgegeven aandelen.
- De algemene vergadering van aandeelhouders kan besluiten tot uitkering van winst of terugbetaling van kapitaal, maar het bestuur moet een dergelijke uitkering of terugbetaling goedkeuren. Als de vennootschap na een dergelijke uitkering of terugbetaling niet kan voortgaan met de betaling van haar opeisbare schulden, zijn de bestuurders die dat ten tijde van de uitkering of terugbetaling wisten of redelijkerwijs behoorden te voorzien jegens de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor het door de uitkering of terugbetaling ontstane tekort. Dit wordt de balans –en uitkeringstest genoemd en is geregeld in artikel 2:216 van het Burgerlijk Wetboek. Er bestaat hier een verschil in belangen tussen de aandeelhouders enerzijds en de bestuurders van de B.V. anderzijds. De aandeelhouders zijn er natuurlijk bij gebaat om dividend uitgekeerd te krijgen, terwijl de bestuurders er voor moeten zorgen dat de B.V. aan haar opeisbare schulden kan blijven voldoen.
- Het bestuur beslist over inkoop van eigen aandelen. Indien het bestuur en/of de vervreemder van de aandelen ten tijde van de inkopen wist(en) of redelijkerwijs kon(den) voorzien dat de vennootschap na de inkoop niet zou kunnen voortgaan met de betaling van haar opeisbare schulden, zijn zij jegens de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor het door de inkoop ontstane tekort. De vervreemder is aansprakelijk tot maximaal de prijs die hij voor de ingekochte aandelen heeft ontvangen. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

6. Overige niet fiscale motieven:

Voor sommige ondernemers zijn ook het feit dat de B.V. als rechtspersoon een duidelijke juridische structuur bezit, de sterkere internationale positie van de B.V. en het aanzien dat een B.V. geniet ten opzichte van een eenmanszaak of een V.O.F.. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

4.2.2 Nadelen aan de B.V. op niet-fiscaal gebied

1 Publicatieplicht:

De publicatieplicht is een aspect waar rekening mee moet worden gehouden bij de oprichting van een B.V.. Iedere B.V. moet in principe haar jaarrekening publiceren. De wetgeving hieromtrent is geregeld in boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Voor kleine en middelgrote B.V.'s zijn er echter een aantal vrijstellingen. De criteria om ingedeeld te worden als kleine of middelgrote of grote onderneming zijn als volgt:

	Klein	Middelgroot	Groot
Balanstotaal	< €6 mln	€6 mln - €20 mln	> €20 mln
Netto-omzet	< €12 mln	€12 mln - €40 mln	> €40 mln
Gemiddeld aantal werknemers	10 – 50	50 – 250	> 250

De vijf onderzochte ondernemingen vallen allen in de categorie kleine ondernemingen. Kleine ondernemingen kunnen volstaan met het publiceren van een verkorte balans en de toelichting daarop. (*Handboek Jaarrekening EY, 2015*)

2. Extra kosten bij oprichting:

Om een B.V. op te richten moet er een akte worden opgesteld door een notaris met de daarbij behorende kosten. Deze kosten variëren van €500 tot €1.000. Deze extra oprichtingskosten zullen echter niet of van minimale invloed zijn op de keuze voor omzetting in een B.V.. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

3. Ingewikkeldere structuur:

De B.V. heeft een ingewikkeldere ondernemingsstructuur dan de eenmanszaak of V.O.F.. Bij een B.V. is er sprake van een directie, aandeelhouders en mogelijk ook een raad van commissarissen. Ook dit nadeel zal niet of van geringe invloed zijn op de keuze voor de eenmanszaak/V.O.F. of de B.V.. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

4. Hogere administratiekosten:

Een ondernemer van een eenmanszaak of V.O.F. moet een aangifte Inkomstenbelasting en een aangifte Omzetbelasting doen. De B.V. moet een aangifte Vennootschapsbelasting en de aangifte Omzetbelasting doen. Daarnaast moet de bestuurder van een B.V. ook nog een aangifte Inkomstenbelasting doen. Ook moet de B.V. verplicht een jaarrekening deponeren. Dit wordt bijna altijd aan een administratie- of accountantskantoor overgelaten, hetgeen extra administratieve kosten met zich meebrengt. Als laatste zal een B.V. ook een loonadministratie bij moeten houden, hetgeen ook weer tot extra administratiekosten leidt. Ook deze extra kosten zullen vaak worden geaccepteerd door de ondernemer en zullen de keuze voor een B.V. niet of nauwelijks beïnvloeden. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

4.2.3 Fiscale motieven tot het oprichten van een B.V.

Het meest opvallende verschil tussen de eenmanszaak of V.O.F. en de B.V. is het verschil in belastingtarief. Het tarief van de inkomstenbelasting/premies volksverzekeringen is progressief, oplopend van 36,50% tot 52%. Het tarief van de vennootschapsbelasting is eveneens progressief, maar oplopend van 20% tot 25%. (*Aarts, et al., 2015*)

Naast dit nominale tariefsverschil tussen IB en VPB dienen de volgende fiscale factoren in aanmerking te worden genomen:

1. Salaris en pensioenvoorziening:

Het salaris van de directeur van de BV, dit is dus de vroegere ondernemer, is aftrekbaar voor de vennootschapsbelasting, evenals zijn pensioenvoorziening. De directeur is immers voor de heffing van IB en LB in dienstbetrekking bij de B.V.. Het pensioen kan bovendien in de B.V. in eigen beheer worden opgebouwd. Daar staat tegenover dat de mogelijkheid tot dotatie aan de FOR vervalt, hetgeen het voordeel van de aftrekbare pensioenpremie in zoverre vermindert. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

Indien de voorheen in de onderneming meewerkende partner in dienstbetrekking komt bij de B.V., zijn diens salaris en pensioenpremie eveneens aftrekbaar voor de Vpb. De omzetting brengt wat dit betreft weinig verandering, want ook de IB-ondernemer kan een reële arbeidsbeloning voor de partner in aftrek brengen. Wel moet worden opgemerkt dat de IB-ondernemer en zijn partner een extra aftrekmogelijkheid hebben doordat zij kunnen kiezen voor een reële arbeidsbeloning of voor toepassing van de meewerkaftrek van artikel 3.78 Wet IB. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

2. Verschil in belastingdruk:

Over uitgedeelde winsten is de aandeelhouder 25% AB-heffing verschuldigd. De belastingdruk op uitgedeelde winsten varieert daardoor van 40% (=20% Vpb + (25% van 80%) IB) tot 43,75% (=25% Vpb + (25% van 75%) IB). Wordt de belastingdruk op basis van toptarieven voor in en buiten de B.V. behaalde ondernemingswinsten vergeleken, dan geldt voor de uitgekeerde winsten van de B.V. een belastingdruk van 43,75% en voor winsten van een ondernemer/natuurlijk persoon (rekening houdend met de MKB-winstvrijstelling) een belastingdruk van 44,72%. Bij deze vergelijking is nog geen rekening gehouden met het feit dat de ondernemer/natuurlijk persoon die voldoet aan het urencriterium van artikel 3.6 Wet IB recht heeft op de zelfstandigenaftrek. Hierdoor komt de belastingdruk op zijn winst die in de hoogste tariefschijf valt lager uit dan 44,72% en deze komt daarmee dicht in de buurt van de belastingdruk op uitgedeelde winsten van de B.V.. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

Ook moet er vóór er de keuze wordt gemaakt tussen één van de rechtsvormen voor de onderneming worden vastgesteld of de onderneming stakingswinst behaalt bij een omzetting naar een B.V.. De uitkomst hiervan zal mede bepalend zijn voor de keuze voor één van de rechtsvormen. Deze keuze zal ook afhangen van de vraag in hoeverre de belastingheffing over de stakingswinst uitgesteld kan worden en of de onderneming over voldoende liquide middelen beschikt om aan een eventuele afrekening te voldoen. Indien dit niet het geval is kan een ondernemer beslissen om pas op een later moment in te brengen in een B.V.. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

3. Uitstel afrekening bij wisseling aandeelhouders:

Bij verkoop van de aandelen wordt de vervreemdingswinst op de AB-aandelen tegen het AB-tarief van 25% belast. Wisseling van aandeelhouders roept geen eindafrekening bij de B.V. op. De belastingheffing over de stille en fiscale reserves wordt derhalve uitgesteld, zij het dat de latente Vpb over die reserves zeker tot uitdrukking zal komen in de overdrachtsprijs van de aandelen. Bij staking van de IB-onderneming wordt de ondernemer daarentegen progressief (tot een effectief maximum van 44,72%) belast over zijn stakingswinst. De belastingheffing over de stille en fiscale reserves kan alleen worden uitgesteld indien en voor zover gebruik kan worden gemaakt van een doorschuivingsmogelijkheid, van de premieaftrek voor een stakingslijfrente of van de regeling voor renteloos uitstel van betaling gedurende maximaal tien jaar voor de IB over de stakingswinst. Indien deze uitstelmogelijkheden niet beschikbaar zijn, kan de overgang naar een B.V. tot gevolg hebben dat de fiscale afrekening bij een toekomstige bedrijfsopvolging wordt beperkt. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

4. Vermogen buiten de B.V. houden:

Het matige tarief van box 3 (30% over een bepaald forfaitair rendement ad 4%, dus 1,2% over de waarde) zou belastingplichtigen op het idee kunnen brengen bepaalde vermogensbestanddelen buiten de B.V. te houden. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een pand, dat in de privé-sfeer door de AB-houder aan de B.V. wordt verhuurd. De werkelijk betaalde huur zou dan ten laste van de winst van de B.V. komen (de besparing bedraagt dan 40 à 44% aan Vpb. plus AB-heffing), terwijl de AB-houder slechts over het forfaitaire rendement ad 4% tegen 30% zou worden belast. Tegen dergelijke constructies waakt echter artikel 3.92 Wet IB: het voordeel wordt progressief belast als resultaat uit een werkzaamheid in box 1, zodat een neutrale belastingdruk ontstaat. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

5. Leenfinancieringen:

In geval de B.V. zodanig wordt gekapitaliseerd dat niet het gehele vermogen in aandelenkapitaal wordt omgezet, maar de B.V. een deel van de ingebrachte waarde aan de inbrenger schuldig blijft (leenfinanciering), zou zonder nadere bepaling een fiscaal voordeel ontstaan dat overeenkomt met het onder 4 behandelde geval. De rente zou immers bij de B.V. aftrekbaar zijn en bij de oprichter slechts forfaitair worden belast tegen het matige tarief van box 3. Ook in een dergelijk geval bewerkstelligt echter artikel 3.92 Wet IB dat de rente wordt belast in box 1 als resultaat van een werkzaamheid. De leenfinanciering levert fiscaal dus geen voordeel op. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

4.2.4 Nadelen aan de B.V. op fiscaal gebied

Naast de fiscale voordelen die het oprichten van een B.V. biedt zijn er ook een aantal nadelen op fiscaal gebied verbonden aan deze rechtsvorm. Deze zullen hieronder in het kort worden besproken:

1. Beëindiging ondernemersfaciliteiten:

Bij de inbreng in de B.V. gaat het recht op de ondernemersfaciliteiten verloren. De belangrijkste van deze faciliteiten zijn de MKB-winstvrijstelling, de zelfstandigenaftrek, de aftrek voor speur -en ontwikkelingswerk, de meewerkaftrek, de stakingsaftrek en de FOR. Met name de MKB-winstvrijstelling en de zelfstandigenaftrek maken het voor veel ondernemers fiscaal aantrekkelijk om te kiezen voor de rechtsvorm eenmanszaak of een personenvennootschap in plaats van voor een B.V.. De overige faciliteiten hebben óf een tegenhanger in de B.V.-sfeer (de FOR in de vorm van aftrek van pensioenlasten en de aftrek van speur -en ontwikkelingswerk in de vorm van een vermindering voor afdracht van loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen) of zijn van geringe betekenis (de meewerkaftrek is alleen bij lagere winsten veelal voordeliger dan aftrek van een reële arbeidsbeloning en de stakingsaftrek bedraagt nog slechts €3.630). (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

2. Investeringsregelingen:

De inbreng van het ondernemersvermogen betekent een desinvestering ex art. 3.47 Wet IB., zodat desinvesteringsbijtelling dient plaats te vinden. Voor de B.V. is echter geen sprake van een investering, zodat geen kleinschaligheids-, energie-, of milieuinvesteringsaftrek kan worden toegepast (art. 8 lid 8 Wet Vpb). Volgens art. 8 lid 11 Vpb kan er echter dispensatie verleend worden. Deze dispensatie zal echter niet altijd een oplossing bieden omdat het totaalbedrag van de investeringen in veel gevallen hoger zal zijn dan het plafondbedrag dat geldt voor de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek en omdat voor de energie- en milieuinvesteringsaftrek de eis geldt dat sprake moet zijn van investeringen in niet eerder gebruikte bedrijfsmiddelen (art. 3.42 Wet IB jo art. 3.42a, lid 1 Wet IB). (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

3. Verrekenbare verliezen:

De nog verrekenbare verliezen van de inbrenger gaan niet mee over naar de B.V.. Verliezen zijn immers gebonden aan de persoon van de belastingplichtige en niet aan de onderneming. In bepaalde gevallen zal de oprichting van een B.V. dus moeten worden uitgesteld tot de ondernemer zijn verliezen heeft gecompenseerd. In geval de verliezen niet hoger zijn dan de te behalen stakingswinst, zal men er vaak voor kiezen de verliezen te verrekenen met de stakingswinst. Een ander nadeel van de rechtsvorm van de B.V. is dat eventuele toekomstige verliezen alleen maar verrekenbaar zijn met eigen resultaten van de B.V. en dus niet kunnen worden verrekend met het box 1-inkomen van de aandeelhouder. (*Cursus Belastingrecht, 2016*)

4.3 Motieven van de ondernemers van onderneming A t/m E

4.3.1 Niet-fiscale motieven onderneming A t/m E

Tabel niet-fiscale motieven onderneming A t/m E

Vóór dat de motieven per onderneming worden toegelicht moet worden opgemerkt dat het aantal kruisjes niet per definitie tot de uitkomst B.V. leidt. Deze tabel dient slechts om weer te geven dat deze motieven spelen bij de verschillende ondernemingen. Bij de fiscale motieven is dit ook het geval.

	1. Aansprakelijkheid	2. Continuïteit	3. Kapitaalbehoefte	4. Fusiemogelijkheden	5. Flex B.V.-wetgeving	6. Overige
Onderneming A		X				
Onderneming B		X				
Onderneming C	X	X				X
Onderneming D	X	X				
Onderneming E	X	X	X		X	

Onderneming A

Vanwege de solvabiliteit van onderneming A van 69,5% is het op het gebied van aansprakelijkheid geen motief om in te brengen in een B.V.. Volgens het Centraal Planbureau heeft de horecabranche een gemiddelde solvabiliteit van 32,1% (*Centraal Planbureau, 2014*). Onderneming A zit hier ruim boven, waardoor aansprakelijkheid voor onderneming A op basis van de waarde van het eigen vermogen geen motief is. De continuïteit van de onderneming is hier een motief om in te brengen in een B.V.. De ondernemer heeft geen kinderen die de zaak willen voortzetten als hij zou komen te overlijden. Zoals in paragraaf 4.2.1 is besproken is de bedrijfsopvolging beter geregeld in een B.V. dan in een eenmanszaak of V.O.F.. De kapitaalbehoefte is hier geen motief, omdat onderneming A een quick ratio heeft van 1,55. Een gezonde quick ratio heeft een waarde van 1 of hoger. (*Wikipedia, 2016*)

Daarnaast heeft de onderneming geen voornemen om op korte termijn grote investeringen te gaan doen, waardoor de kapitaalbehoefte beperkt zal zijn. Ook de meerdere fusiemogelijkheden bij een B.V. zijn bij onderneming A niet van belang, omdat deze onderneming niet het voornemen heeft om te gaan fuseren met een andere onderneming. Het afgeschatte startkapitaal als onderdeel van de Flex B.V. wetgeving speelt hier geen rol, omdat het eigen vermogen (€425.750) het vroegere verplicht startkapitaal van minimaal €18.000 ruim te boven gaat. De overige niet-fiscale motieven die zijn benoemd spelen eveneens geen rol. Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming A wordt verwezen naar bijlage 2. De bedragen die van belang zijn, zijn terug te vinden in hoofdstuk 2.

Onderneming B

Vanwege de solvabiliteit van onderneming B van 85,2% is het motief aansprakelijkheid hier niet aan de orde. Onderneming B is net als onderneming A actief in de horecabranche, waar een solvabiliteit van 32,1% gebruikelijk is. Hier zit onderneming B dus ruim boven. De continuïteit van de onderneming is hier wel een motief om in te brengen in een B.V., om dezelfde reden als dat er bij onderneming A is besproken. De quick ratio van 4,75 in combinatie met het feit dat onderneming B geen grote investeringen heeft gepland laat zien dat onderneming B niet snel behoefte zal hebben aan nieuw kapitaal, ook dit motief speelt hier dus geen rol. Onderneming B heeft geen voornemen om te fuseren met andere ondernemingen, waardoor dit bij onderneming B ook geen motief voor de inbreng in een B.V. is. Het eigen vermogen van de onderneming is ook hier groot genoeg (€315.512) om aan het vroegere startkapitaal van €18.000 te voldoen, dit is dus ook geen motief in deze situatie. De overige niet-fiscale motieven zijn voor onderneming B ook niet specifiek aan de orde. Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming B wordt verwezen naar bijlage 3. De bedragen die van belang zijn, zijn terug te vinden in hoofdstuk 2.

Onderneming C

De solvabiliteit van onderneming C is 91,8%. De gemiddelde solvabiliteit binnen de branche van onderneming C is 45% (*Centraal Planbureau, 2014*). Daar zit onderneming C dus ruim boven. Deze hoge waarde van de solvabiliteit zou het motief van aansprakelijkheid normaal gesproken naar de achtergrond doen verdwijnen. Gezien de risicovolle aard van de werkzaamheden van onderneming C kunnen er uit de bedrijfsvoering echter claims voortkomen. Om te voorkomen dat deze claims op het privé vermogen van de ondernemer kunnen worden verhaald is het motief van aansprakelijkheid hierbij dus wel aanwezig. Ook het motief continuïteit speelt bij onderneming C een belangrijke rol. Voor zakenpartners is het namelijk eenvoudiger om toe te treden tot een onderneming die gedreven wordt in de vorm van een B.V.. De bedrijfsopvolging kan eenvoudiger worden geregeld via het aandeelhouderschap, zoals in paragraaf 4.2.1 is behandeld. De behoefte aan kapitaal is, gezien de quick ratio van 6,76 en het feit dat onderneming C geen grote investeringen heeft gepland, geen motief om in te brengen in een B.V.. Onderneming C heeft geen voornemen om te gaan fuseren met andere ondernemingen, dit motief vervalt dus ook. Aan het vroegere startkapitaal van €18.000 kan met het huidige eigen vermogen (€104.945) eveneens gewoon worden voldaan, waardoor de Flex B.V.-wetgeving ook geen belangrijk motief voor deze onderneming is. Een overig motief voor onderneming C dat wel van belang is, is dat de grotere opdrachtgevers waarvoor onderneming C werkt eerder zaken zullen doen met een onderneming in de B.V.-vorm dan met een eenmanszaak. Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming C wordt verwezen naar bijlage 4. De bedragen die van belang zijn, zijn terug te vinden in hoofdstuk 2.

Onderneming D

Onderneming D heeft een solvabiliteit van 46,5%. De gemiddelde solvabiliteit binnen de branche van onderneming D is 34% (*Centraal Planbureau, 2014*). Onderneming D heeft dus een grotere solvabiliteit dan gemiddeld. Op basis van het eigen vermogen van onderneming D is aansprakelijkheid geen belangrijk motief om in te brengen in een B.V.. Echter heeft onderneming D door de aard van de werkzaamheden een grotere kans op schadeclaims. Hierdoor is de beperking van de aansprakelijkheid dus wel een motief voor inbreng in de B.V.. De continuïteit van de onderneming is ook bij onderneming D een motief voor inbreng in een B.V., om dezelfde reden als bij de voorgaande ondernemingen.. De behoefte aan kapitaal is hier geen motief om in te brengen in een B.V., de quick ratio is namelijk 2,25 en er zijn ook geen grote investeringen gepland.

Aangezien onderneming D niet het voornemen heeft om te gaan fuseren met een andere onderneming is dit hier ook geen motief voor inbreng in een B.V.. Ook aan het vroegere startkapitaal van €18.000 had hier gewoon kunnen worden voldaan. Het eigen vermogen van onderneming D bedraagt namelijk €296.330, een heel stuk meer dan het vroegere minimum startkapitaal. De overige niet-fiscale motieven zijn eveneens niet aan de orde bij deze onderneming. Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming D wordt verwezen naar bijlage 5. De bedragen die van belang zijn, zijn terug te vinden in hoofdstuk 2.

Onderneming E

Onderneming E heeft een solvabiliteit van 12,9%. De gemiddelde solvabiliteit in de branche van onderneming E is 38,5% (*Centraal Planbureau, 2014*). Het motief aansprakelijkheid is hier dus een motief om in te brengen in een B.V.. Bij de V.O.F. zijn alle vennoten in privé aansprakelijk voor het handelen van de andere vennoten. De aansprakelijkheid is daarmee nog groter dan bij de eenmanszaak, waar men enkel voor het eigen handelen aansprakelijk is. Bij de B.V. wordt deze persoonlijke aansprakelijkheid dus uitgesloten. De continuïteit van onderneming E is hier ook een motief om in te brengen in een B.V., waar de bedrijfsopvolging een stuk eenvoudiger is dan bij de V.O.F.. Dit is reeds besproken in paragraaf 4.2.1. Ook de persoonlijke situatie van één van de ondernemers, die is beschreven in hoofdstuk 2, zal op het gebied van continuïteit een motief zijn om in te brengen in de B.V.. Er zal eveneens behoefte zijn aan meer kapitaal, aangezien de quick ratio slechts 0,82 bedraagt. Het voornemen om te fuseren is er niet bij deze onderneming. Het afgeschafte startkapitaal van €18.000 door middel van de Flex-BV wetgeving is hier wel voordelig voor de onderneming, gezien de waarde van het vermogen van de twee firmanten die dit vroegere minimum startkapitaal nipt overschrijdt. Overige niet-fiscale motieven om in te brengen in een B.V. spelen bij deze onderneming niet. Voor de balans van de V.O.F. van onderneming E wordt verwezen naar bijlage 6. De bedragen die van belang zijn, zijn terug te vinden in hoofdstuk 2.

4.3.2 Overeenkomsten op niet-fiscaal gebied

Na het analyseren van de motieven die de vijf ondernemingen op niet-fiscaal gebied hebben, zijn er een aantal overeenkomsten te formuleren.

De eerste overeenkomst is het motief aansprakelijkheid bij een solvabiliteitspercentage dat lager is dan het gemiddelde solvabiliteitspercentage in de branche. Een onderneming wordt als solvabel gezien bij een solvabiliteit tussen de 20 en de 45% . De gemiddelde solvabiliteit verschilt echter per branche, zoals in de vorige paragraaf naar voren is gekomen. (*Solvabiliteitsratio, 2016*)

Een tweede overeenkomst voor het motief aansprakelijkheid is de verhoogde kans op schadeclaims, door de risicovollere aard van de werkzaamheden. Het privé vermogen van de ondernemer wordt bij de B.V. dus beschermd.

Het niet-fiscale motief op het gebied van continuïteit is bij onderneming A, B, D en E in de overweging meegenomen. Als de ondernemer van de eenmanszaak komt te overlijden is de bedrijfsopvolging binnen een B.V. eenvoudiger te regelen dan bij een eenmanszaak of V.O.F., zoals ook in paragraaf 4.2.1 is besproken. Vooral voor familiebedrijven kan dit belangrijk zijn. Bij onderneming C is het motief continuïteit sowieso van belang, doordat partners eenvoudiger kunnen toetreden tot de onderneming als deze optreedt als een B.V.. De derde overeenkomst is dat wanneer de ondernemer de leiding over de onderneming binnen de familie wil houden of de

onderneming zelf in stand wil houden als hij zelf stopt als ondernemer, de continuïteit van de onderneming een motief is om in te brengen in een B.V.. Daarnaast kan er altijd onaangekondigd een potentiële koper voor de onderneming zich aandienen. Wanneer deze genoeg biedt zal de ondernemer zeker nadenken over een overdracht van de onderneming. De continuïteit van de onderneming is bij een overdracht (van de aandelen) ook beter gewaarborgd bij een B.V..

De quick ratio behoort een minimale waarde te hebben van 1. Bij een onderneming die onder deze waarde zit zal er dus behoefte zijn aan extra kapitaal. Daarnaast speelt de wens om investeringen te doen een rol bij de behoefte aan extra kapitaal. Bij de onderzochte ondernemingen speelt de extra kapitaalbehoefte alleen bij onderneming E een rol. Er is hier dus geen overeenkomst binnen het besluitvormingsproces.

Geen van de ondernemingen heeft op dit moment het voornemen om te gaan fuseren. Mocht de ondernemer later wel het voornemen hebben om te gaan fuseren of een andere onderneming over te nemen is het voordeliger om een B.V. te hebben dan een eenmanszaak of V.O.F., omdat er dan meer mogelijkheden zijn om te fuseren.

Het afgeschafte startkapitaal van €18.000 als onderdeel van de Flex-B.V.-wetgeving is een motief om in te brengen in een B.V. als het eigen vermogen van de onderneming lager is dan deze €18.000. Er is bij de vijf ondernemingen op dit gebied geen sprake geweest van een overeenkomst binnen het besluitvormingsproces, omdat dit alleen bij onderneming E het geval is.

De overige niet-fiscale motieven zullen voor iedere ondernemer anders zijn, hier zijn dan ook geen overeenkomsten aan te verbinden. Zoals is besproken bij onderneming C is het voor deze onderneming beter om in een B.V. te ondernemen, omdat de grotere opdrachtgevers dan eerder zaken willen doen met onderneming C als bij een eenmanszaak. Bij de andere ondernemingen speelt de 'status' of het aanzien dat de B.V. geniet boven de eenmanszaak of V.O.F. geen rol.

4.3.3 Fiscale motieven onderneming A t/m E

In deze paragraaf komen de fiscale motieven voor inbreng in een B.V. voor de ondernemingen A t/m E aan de orde. De fiscale motieven hebben betrekking op het toekomstige te betalen bedrag aan belasting bij de verschillende rechtsvormen van de onderneming. Het verschil aan afrekening over de stakingswinst is eveneens van belang, maar dit komt in het volgende hoofdstuk aan de orde. Voor het verschil in te betalen belasting wordt verwezen naar de bijlagen 7 t/m 14.

	1. Salaris en pensioenvoorziening	2. Verschil in belastingdruk	3. Geen afrekening over stakingswinst	4. Vermogen buiten de B.V. houden	5. Leenfinancieringen	6. Overige
Onderneming A	X	X	X			X
Onderneming B	X		X			X
Onderneming C	X	X	X			X
Onderneming D	X		X	X		X
Onderneming E	X		X	X		X

Onderneming A

Bij onderneming A zijn er vier toekomstige bedrijfsscenario's die zich kunnen voordoen. Het eerste scenario betreft een blijvende huurverlaging en een opdracht die misschien niet wordt gecontinueerd. Het tweede scenario betreft dezelfde huurverlaging, waarbij de opdracht wel wordt gecontinueerd. Het derde scenario is bijna hetzelfde als het eerste scenario, bij het derde scenario komt er echter nog een eenmalige teruggave van betaalde huur uit voorgaande jaren bij. Het vierde scenario is hetzelfde als het tweede scenario plus de eenmalige teruggave van de betaalde huur uit voorgaande jaren.

Zoals terug te zien is in de bijlagen 7 t/m 10 is bij drie van de vier toekomstige bedrijfsscenario's het bedrag dat aan belasting moet worden betaald bij een B.V. lager dan bij een eenmanszaak. Het salaris en de pensioenvoorziening die van de winst van de B.V. mogen worden afgetrokken en het verschil in belastingdruk zijn dus motieven die bij onderneming A in het voordeel van de B.V. tegenover de eenmanszaak spreken. Slechts als het eerste bedrijfsscenario zal plaatsvinden (de opdracht waarop is ingeschreven wordt dan niet gegund) is de te betalen belasting bij de B.V. bij een gelijkblijvende winst hoger dan bij de eenmanszaak. Bij scenario 1 is de te betalen belasting bij de eenmanszaak €22.135 tegenover €29.117 bij de B.V.. Bij scenario 2 is dit €45.285 (IB) tegenover €42.082 (Vpb), bij scenario 3 is dit €90.005 (IB) tegenover €68.011 (Vpb) en bij scenario 4 is dit €112.365 (IB) tegenover €81.305 (Vpb). Bij scenario 1 levert dit bij de B.V. dus een nadeel op van €6.982. Bij de scenario's 2,3 en 4 levert de belastingbetaling bij de B.V. een voordeel op (€3.203 bij scenario 2, €21.994 bij scenario 3 en €31.060 bij scenario 4). Het fiscale omslagpunt voor onderneming A ligt rond de €120.000. Als de onderneming in de komende jaren boven dit bedrag aan winst behaalt zal de onderneming in deze jaren een belastingvoordeel behalen ten opzichte van de eenmanszaak. Het uitstellen van de afrekening bij wisseling van aandeelhouders is hier

een fiscaal motief, de afrekening kan namelijk bij beide omzettingvormen in een B.V. worden uitgesteld voor onderneming A. In hoofdstuk 5 wordt het effect van beide omzettingmethoden toegelicht. Het buiten de B.V. houden van vermogen is bij deze onderneming geen motief, evenals het aangaan van leenfinancieringen. Een overig fiscaal motief voor inbreng in een B.V. is het liquiditeitsvoordeel dat ontstaat, omdat er bij de B.V. sprake is van een lager belastingtarief in combinatie met uitgestelde heffingen.

Onderneming B

Bij de belastingberekening voor de beide rechtsvormen bij onderneming B is te zien dat er in de huidige situatie meer belasting moet worden betaald bij de B.V. dan bij de eenmanszaak. Bij de eenmanszaak is de betalen belasting €26.888 en bij de B.V. €27.517. Dit levert bij de B.V. dus een nadeel op van €629. Het fiscale omslagpunt ligt hier rond de €103.000. De aftrek van het salaris van de DGA en de pensioenvoorziening bij de belastingberekening is hier een fiscaal motief. Het verschil in belastingdruk is bij onderneming B in het nadeel van de B.V., dit is voor onderneming B dus geen fiscaal motief geweest. Onderneming B kan bij beide omzettingmethoden de afrekening over de stakingswinst uitstellen. Deze mogelijkheid tot uitstel is dan ook een fiscaal motief om in te brengen in een B.V.. In hoofdstuk 5 wordt het effect van beide omzettingmethoden toegelicht. Er is bij deze onderneming geen vermogen dat beter buiten de B.V. kan worden gehouden en er is ook geen sprake van leenfinancieringen. Als overige fiscale motief geldt het liquiditeitsvoordeel dat al is omschreven bij onderneming A.

Onderneming C

Bijlage 12 laat zien dat er bij onderneming C bij de rechtsvorm B.V. minder belasting hoeft te worden betaald dan bij de eenmanszaak bij een gelijkblijvende winst. Bij de eenmanszaak is het bedrag aan te betalen belasting €28.901 en bij de B.V. €27.212. Dit is voor een bedrag van €1.689 in het voordeel van de B.V.. Het fiscale omslagpunt ligt hier rond de €90.000. Het aftrekbare salaris van de DGA en de pensioenvoorziening plus het verschil in belastingdruk zijn hier dus in het voordeel van de B.V. ten opzichte van de eenmanszaak. De afrekening over de stakingswinst bij onderneming C kan bij beide omzettingvormen uitgesteld worden. Dit is dus een fiscaal motief om in te brengen in een B.V.. In hoofdstuk 5 wordt het effect van beide omzettingmethoden toegelicht. Bij onderneming C is er geen sprake van vermogen dat buiten de B.V. wordt gehouden en er zijn geen leenfinancieringen. Als overige motief geldt ook hier het liquiditeitsvoordeel.

Onderneming D

Bij onderneming D is het bedrag aan te betalen belasting hoger bij de B.V. dan het bedrag dat zou moeten worden betaald aan belasting bij de eenmanszaak. Bij de eenmanszaak is dit een bedrag van €28.413 en bij de B.V. een bedrag van €32.602. Bij de B.V. moet er dus voor €4.189 meer aan belasting worden betaald. Het aftrekbare salaris van de DGA en de pensioenvoorziening is een fiscaal motief om in te brengen in de B.V., echter leidt dit dus niet tot een lagere belastingdruk. Bij de B.V. moet er bij een gelijkblijvende winst meer belasting worden betaald. Het fiscale omslagpunt ligt hier rond de €120.000. Het motief van het uitstellen van de afrekening bij wisseling van aandeelhouders speelt hier wel een rol, bij de geruisloze omzetting kan de afrekening namelijk volledig worden uitgesteld. In hoofdstuk 5 is te zien dat dit bij de ruisende inbreng voor onderneming D niet het geval is. Een fiscaal motief voor de inbreng in een B.V. dat wel aan de orde is, is het pand dat een grote waarde vertegenwoordigt en buiten de B.V. kan worden gehouden. Het pand kan vervolgens via de privé-sfeer door

de AB-houder aan de onderneming worden verhuurd. De voornaamste reden om dit te doen is echter vooral dat het pand moeilijk splitsbaar is en dus vooral buiten de B.V. wordt gehouden om problematiek op het gebied van overdrachtsbelasting te omzeilen. Van leenfinancieringen is bij onderneming D geen sprake. Het overige fiscale motief is wederom het liquiditeitsvoordeel dat wordt behaald.

Onderneming E

Onderneming E lijkt qua fiscale motieven erg op onderneming D, ondanks de twee verschillende typen ondernemingen. Het aftrekbare salaris van de DGA en de pensioenvoorziening is een fiscaal motief voor inbreng in een B.V.. Tot een lager bedrag aan te betalen belasting bij deze ondernemingsvorm leidt het echter niet. De te betalen belasting bij de eenmanszaak is €26.646 en bij de B.V. €26.947. De B.V. is hier voor €301 in het nadeel. Het fiscale omslagpunt ligt bij deze onderneming rond de €102.000. Bij onderneming E kan de volledige afrekening over de stakingswinst bij beide omzettingmethoden worden uitgesteld, waardoor uitstel van de heffing over de vervreemdingswinst van de aandelen als fiscaal motief geldt voor inbreng in een B.V.. Daarnaast bezit deze onderneming een pand met een aanzienlijke waarde dat buiten de B.V. kan worden gehouden. Dit om exact dezelfde reden als bij onderneming D het geval is. Er zijn bij onderneming E geen leenfinancieringen. Als overige motief geldt ook bij onderneming E het liquiditeitsvoordeel.

4.3.4 Overeenkomsten op fiscaal gebied

Per onderneming zijn de fiscale motieven die de ondernemers hebben om in te brengen in een B.V. geanalyseerd. Uit deze motieven komen een aantal overeenkomsten tussen de vijf ondernemingen op fiscaal gebied naar voren.

Het salaris van de DGA kan zoals eerder is besproken worden afgetrokken van de winst van de B.V., evenals de pensioenvoorziening. Daarbij moet echter niet uit het oog verloren worden dat het recht op de ondernemersfaciliteiten bij een eenmanszaak of een V.O.F. komt te vervallen, hetgeen ook is vermeld bij de nadelen op fiscaal gebied bij de inbreng in een B.V.. Dit levert dus een verschil in belastingdruk op. Er spelen verder zowel nog een aantal zakelijke als privé aftrekposten (bijvoorbeeld: investeringsaftrek, dotatie FOR, eigen bijdrage pensioenen, aftrek lijfrentepremie, rente eigen woning etc.) een rol bij de vraag bij welke rechtsvorm er een belastingvoordeel wordt behaald. Voor iedere onderneming is er een eigen fiscaal omslagpunt waarbij het belastingvoordeel dat wordt behaald bij de heffing van de IB bij de eenmanszaak of V.O.F. omslaat in een belastingvoordeel bij de gecombineerde heffing van de IB en VPB bij een B.V.. Doorgaans wordt er bij Cabinet Adviseurs vanaf een winstverwachting van €120.000 onderzocht of er een lagere belastingdruk ontstaat bij de B.V. dan bij de eenmanszaak of V.O.F..

De mogelijkheid om de afrekening over de stakingswinst uit te stellen bij de inbreng in een B.V. is een overeenkomstig motief binnen het besluitvormingsproces. De ondernemer zal over het algemeen het liefst willen voorkomen dat de verandering van de rechtsvorm van de onderneming leidt tot belastingbetaling. De uitstelmogelijkheden die er bij beide omzettingmethoden zijn kunnen hier dus uitkomst bieden. Dit is een overeenkomstig motief tussen de vijf ondernemingen.

De behoefte aan extra liquiditeit op korte termijn is hier een laatste overeenkomst op fiscaal gebied binnen het besluitvormingsproces voor een B.V.. Het liquiditeitsvoordeel dat ontstaat bij inbreng in de B.V. is voor de ondernemingen A t/m E een fiscaal motief om de eenmanszaak of V.O.F. om te zetten naar een B.V..

4.4 Conclusies naar aanleiding van de motieven

Naar aanleiding van de combinatie van niet-fiscale en fiscale motieven die ondernemers kunnen hebben, kan er een advies worden uitgebracht over de meest voordelige rechtsvorm. De uiteindelijke keuze ligt echter altijd bij de ondernemer zelf. De niet-fiscale motieven die een ondernemer heeft kunnen een zwaardere wegingsfactor hebben dan de fiscale motieven en andersom. Als een ondernemer bijvoorbeeld bij de B.V. in de toekomst meer belasting moet gaan betalen dan bij de eenmanszaak of V.O.F., maar er meer waarde aan hecht dat zijn persoonlijke aansprakelijkheid wordt beperkt en de continuïteit van de onderneming wordt gegarandeerd kan hij toch de keuze vóór inbreng in een B.V. maken. Dat er bij deze ondernemingsvorm meer belasting moet worden betaald, neemt de ondernemer dan op de koop toe.

Naar aanleiding van de overeenkomsten bij een aantal van de vijf ondernemingen en de combinaties van motieven die hieruit voortvloeien, kunnen een aantal voorzichtige conclusies worden getrokken over de meest voordelige rechtsvorm.

Bij de ondernemingen A en B komen de niet-fiscale motieven overeen. Dit heeft voor een groot deel te maken met het feit dat de ondernemingen actief zijn in dezelfde branche. Voor onderneming A en B zijn vooral de fiscale motieven van belang om in te brengen in de B.V.. Bij een onderneming in deze branche waarbij de niet-fiscale motieven beperkt zijn, maar de fiscale motieven zoals een lagere belastingdruk en de uitstel mogelijkheden voor de afrekening over de stakingswinst een grotere rol spelen, tendeert het advies naar de keuze voor een B.V..

Bij de ondernemingen C en D, die een hoger risicoprofiel hebben in verhouding met de andere ondernemingen heeft het beperken van de aansprakelijkheid een hogere wegingsfactor. Deze ondernemingen hebben namelijk een grotere kans om in de toekomst met schadeclaims te maken te krijgen. Zelfs als er bij de B.V. meer belasting betaald moet worden bij de toekomstige winstverwachting, tendeert het advies naar de keuze voor een B.V.. Bij onderneming C ligt de keuze voor een B.V. nog meer voor de hand, omdat voor deze onderneming bij de rechtsvorm B.V. naast de aansprakelijkheidsbeperking ook minder belasting hoeft worden te betaald bij de toekomstige winstverwachting.

Bij een onderneming die een lagere solvabiliteit heeft dan gebruikelijk is in de branche en een lagere quick ratio heeft dan 1 zoals bij onderneming E het geval is, zullen deze niet-fiscale motieven waarschijnlijk zwaarder wegen dan de vraag of er meer belasting moet worden betaald bij de B.V.. Bij een onderneming met het motief aansprakelijkheidsbeperking en een behoefte aan extra kapitaal, tendeert het advies naar de keuze voor een B.V.

Ook ondernemingen die de intentie hebben om te gaan fuseren met een andere onderneming of de onderneming later willen verkopen zullen tenderen naar de keuze voor een B.V. uit continuïteitsoverwegingen. Een hogere belastingdruk bij de B.V. ten opzichte van de eenmanszaak of V.O.F. zal bij deze ondernemers van ondergeschikt belang zijn. Bij deze vijf ondernemingen is het voornemen om te fuseren of de onderneming te verkopen echter niet aan de orde.

De overeenkomsten die zich voordoen binnen het besluitvormingsproces van deze vijf ondernemingen bepalen nog altijd niet dat de keuze voor een eenmanszaak of V.O.F. enerzijds en de B.V. anderzijds daarmee vast staat. Op basis van de motieven die een

ondernemer heeft om al dan niet over te gaan naar een B.V. zal de belastingadviseur een advies vormen over de in zijn ogen meest voordelige rechtsvorm. Uiteindelijk is het gevoel dat de ondernemer heeft bij een bepaalde rechtsvorm en de mate waarin deze rechtsvorm bij de onderneming als geheel past doorslaggevend in het besluit.

5. Overeenkomsten bij de verschillende omzettingvormen

5.1 Inleiding

Nu de motieven van de verschillende ondernemers om hun eenmanszaak of V.O.F. al dan niet in te brengen in een B.V. bekend zijn wordt er een analyse gemaakt van de omzetting van de eenmanszaak of V.O.F. naar de B.V.. Per onderneming wordt eerst bekeken hoe de situatie is als de eenmanszaak of V.O.F. ruisend wordt ingebracht in een B.V. en vervolgens wordt er geanalyseerd hoe dit bij de geruisloze omzetting is. Er is voor iedere onderneming een balans opgesteld die ontstaat na een ruisende en geruisloze inbreng. Daarnaast is per omzettingmethode de fiscale claim voor onderneming A t/m E berekend die ontstaat bij de stakingswinst die er wordt behaald. De berekening van deze fiscale claims is vermeld in de bijlagen 19 t/m 23. Aan de hand van deze analyses voor de ondernemingen A t/m E worden er een aantal overeenkomsten geformuleerd bij de keuze voor een ruisende of geruisloze inbreng in de B.V..

5.2 De gevolgen van de omzetting bij beide omzettingvormen

De bedragen die zijn berekend bij onderneming A worden bij de ondernemingen B t/m E in principe op dezelfde wijze berekend. Als er zich verschillen voordoen, zullen deze per onderneming worden toegelicht. Dit geldt zowel voor de berekening van de bedragen op de balans als van de bedragen van de fiscale claims.

Onderneming A

Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming A wordt verwezen naar bijlage 2. De bedragen die van belang zijn bij de omzetting worden hieronder nog een keer genoemd.

De goodwill van de onderneming is bij onderneming A €128.125. De onderneming beschikt niet over stille of fiscale reserves. De stakingswinst van onderneming A bestaat dus volledig uit de waarde van de goodwill.

Voor onderneming A volgen hieronder de balansen die ontstaan bij een ruisende inbreng en bij een geruisloze omzetting van de eenmanszaak in de B.V.:

Balans B.V. onderneming A bij ruisende inbreng in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Goodwill	128.125	128.125	Aandelenkapitaal	10.000	10.000
Gebouwen	121.106	121.106	Lijfrenteverplichting	128.125	128.125
Inventaris	139.284	139.284	Rekening courant DGA	287.625	287.625
Vervoermiddelen	4.017	4.017	Langlopende leningen	56.450	56.450
Voorraden	18.307	18.307	Crediteuren	85.934	85.934
Debiteuren	2.706	2.706	Belastingen/pensioenen	20.442	20.442

Waarborgsommen	7.494	7.494	Overige schulden	24.418	24.418
Overige activa	8.950	8.950			
Liquide middelen	183.005	183.005			
Totaal	612.994	612.994	Totaal	612.994	612.994

- Bij onderneming A is er bij de ruisende inbreng gekozen voor een geplaatst aandelenkapitaal van €10.000. Er is hier gekozen voor een aandelenkapitaal van €10.000, omdat er regelmatig ingeschreven wordt op aanbestedingen. Er is meer kans om deze opdrachten te verkrijgen bij een wat hoger geplaatst aandelenkapitaal dan bij een startkapitaal van bijvoorbeeld €1.000.
- De stakingswinst wordt bij ruisende inbreng voor zover mogelijk omgezet in een lijfrenteverplichting, dit is gezien de leeftijd van de ondernemer (34 jaar) voor het maximale bedrag van €111.771. De waarde van de lijfrenteverplichting kan nog worden verhoogd met maximaal de te benutten jaar -en reserveringsruimte, maar niet meer dan de behaalde stakingswinst. De te benutten jaar -en reserveringsruimte bedraagt €19.205, zoals ook terug te zien is bij de berekening van de fiscale claims. In dit geval bedraagt de lijfrenteverplichting de volledige waarde van de stakingswinst, namelijk €128.125.

Balans B.V. onderneming A bij geruisloze omzetting in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Goodwill		128.125	Aandelenkapitaal		297.625
Gebouwen	121.106	121.106	Fiscaal vermogen B.V.	297.625	
Inventaris	139.284	139.284	Agioreserve		108.906
Vervoermiddelen	4.017	4.017	Langlopende leningen	56.450	56.450
Vorraden	18.307	18.307	Crediteuren	85.934	85.934
Debiteuren	2.706	2.706	Belastingen/pensioen en	20.442	20.442
Waarborgsommen	7.494	7.494	Overige schulden	24.418	24.418
Overige activa	8.950	8.950	Belastinglatentie		19.219
Liquide middelen	183.005	183.005			
Totaal	484.869	612.994	Totaal	484.869	612.994

- Voor de belastinglatentie is uitgegaan van een belastinglatentie van 15% over de waarde van de goodwill.
- Het bedrag dat de B.V. moet voldoen aan de ondernemer van onderneming B heeft een waarde van €406.531. De verkrijgingsprijs van de aandelen is vastgesteld op de waarde van het fiscale vermogen verminderd met de stand van de oudedagsreserve (bij onderneming A is dit €297.625). Het verschil tussen deze twee bedragen komt terecht onder de agioreserve op de balans.

Voor de berekening van de fiscale claims bij ruisende inbreng en geruisloze omzetting van onderneming A wordt verwezen naar bijlage 19. De waarde van de fiscale claim bij ruisende inbreng is €858 en bij geruisloze omzetting €28.740.

Toelichting berekening fiscale claim onderneming A bij ruisende inbreng

- De maximum jaarruimte voor deze ondernemer is €12.153 en de reserveringsruimte bedraagt €7.052. De optelsom van deze twee bedragen wordt dus bij het bedrag aan maximale vrijstelling vóór imputaties geteld. Dit zorgt ervoor dat er bij onderneming A niet hoeft te worden afgerekend over (een gedeelte van) de stakingswinst.
- Het voordeel dat wordt behaald door middel van de MKB-winstvrijstelling bedraagt 14% van 52% van de behaalde stakingswinst (art. 379a Wet IB).
- De feitelijk te benutten stakingslijfrenteaf trek bedraagt hier de behaalde stakingswinst, verminderd met de te benutten jaarruimte en reserveringsruimte.
- Het voordeel dat wordt behaald door middel van de stakingsaf trek bedraagt de maximale stakingsaf trek van €3.630 vermenigvuldigd met het IB-tarief (52%) over de stakingswinst, rekening houdend met de 9,8% van de winst uit onderneming die mag worden gereserveerd voor de ouderdagsreserve.
- De contante waarde van de IB-claim over de uitgestelde lijfrenteuitkeringen is als volgt berekend: $(42\% \times 128.125) / (1,04^{39}) = 11.888$
- De totale waarde van de IB-claims bij ruisende inbreng komt hiermee uit op een bedrag van €858.

Toelichting berekening fiscale claims onderneming A bij geruisloze omzetting

- Voor de berekening van de fiscale claims bij geruisloze omzetting is van dezelfde gegevens uitgegaan als bij de ruisende inbreng.
- De VPB-claim is gelijk aan het bedrag van de jaarlijkse afschrijving aan goodwill, tegen de contante waarde. Bij onderneming A levert dit de volgende berekening op: $(12.812 \times 20\% / 1,04) + (12.812 \times 20\% / 1,04^2) + \dots + (12.812 \times 20\% / 1,04^{10}) = €20.784$. De VPB-claim komt dus in mindering op de feitelijk in aanmerking te nemen goodwill
- De AB-claim is als volgt berekend: $25\% \times ((128.125 - 20.784) / 1,04^{31}) = €7.956$. De AB-claim wordt contant gemaakt tegen de periode van uitstel van de AB-claim.
- De totale waarde van de fiscale claims komt bij geruisloze omzetting uit op een bedrag van €28.740.

Conclusie onderneming A

De conclusie voor onderneming A is dat voor onderneming A de ruisende inbreng de meest voordelige methode van omzetting is. De stakingswinst kan volledig worden omgezet in een lijfrente, waardoor de afrekening bij de ruisende inbreng volledig achterwege kan blijven. Er zal later wel IB moeten worden betaald over de uitkeringen, maar daar staat het voordeel dat wordt behaald met de stakingsaf trek en de mkb-winstvrijstelling over de stakingswinst tegenover. De fiscale claim bij ruisende inbreng is €27.882 lager dan de toekomstige claims bij geruisloze omzetting.

Onderneming B

Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming B wordt verwezen naar bijlage 3. De bedragen die van belang zijn bij de omzetting worden hieronder nog een keer genoemd.

In de inventaris van onderneming B schuilt een stille reserve van €4.989. De goodwill van de onderneming heeft een bedrag van €54.345. Deze twee bedragen bij elkaar opgeteld komt de stakingswinst van onderneming B uit op een bedrag van €59.334.

Voor onderneming B volgen hieronder de balansen die ontstaan bij een ruisende inbreng en bij een geruisloze omzetting van de eenmanszaak in de B.V.:

Balans B.V. onderneming B bij ruisende inbreng in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Inventaris	41.569	41.569	Aandelenkapitaal	10.000	10.000
Goodwill	54.345	54.345	Lijfrenteverplichting	59.334	59.334
Voorraden	13.553	13.553	Rekening courant DGA	246.178	246.178
Debiteuren	5.037	5.037	Crediteuren	29.586	29.586
Waarborgsommen	5.000	5.000	Belastingen	5.680	5.680
Overlopende activa	5.546	5.546	Overige schulden	19.571	19.571
Liquide middelen	245.299	245.299			
Totaal	370.349	370.349	Totaal	370.349	370.349

- De goodwill is berekend via de gewogen gemiddelde methode. Dit is het gemiddelde van de jaarwinsten van de afgelopen 3 jaren, verminderd met een redelijke rente (7%) op vermogen en een redelijke arbeidsbeloning. Deze overwinst moet vervolgens worden vermenigvuldigd met een kapitalisatiefactor.

- Bij de ruisende inbreng van onderneming B is uitgegaan van een geplaatst en gestort aandelenkapitaal van €10.000. De stakingswinst wordt hier volledig omgezet in een lijfrente.

Balans B.V. onderneming B bij geruisloze omzetting in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Inventaris	36.580	41.569	Aandelenkapitaal		256.178
Goodwill		54.345	Fiscaal vermogen B.V.	256.178	
Voorraden	13.553	13.553	Agioreserve		50.184
Debiteuren	5.037	5.037	Crediteuren	29.586	29.586
Waarborgsommen	5.000	5.000	Belastingen	5.680	5.680
Overlopende activa	5.546	5.546	Overige schulden	19.571	19.571
Liquide middelen	245.299	245.299	Belastinglatentie		9.150
Totaal	311.015	370.349	Totaal	311.015	370.349

- Voor de belastinglatenties is uitgegaan van een belastinglatentie van 20% over de meerwaarde van de inventaris en 15% over de waarde van de goodwill.

- Het bedrag dat de B.V. moet voldoen aan de ondernemer van onderneming B heeft een waarde van €306.362. De verkrijgingsprijs van de aandelen is vastgesteld op de waarde van het fiscale vermogen verminderd met de stand van de oudedagsreserve (bij onderneming B is dit €256.178). Het verschil tussen deze twee bedragen komt terecht onder de agioreserve op de balans.

Voor de berekening van de fiscale claims bij ruisende inbreng en geruisloze omzetting van onderneming B wordt verwezen naar bijlage 20. De waarde van de fiscale claim bij ruisende inbreng is €170 en bij geruisloze omzetting €13.769.

Toelichting berekening fiscale claims onderneming B bij ruisende inbreng

- Deze ondernemer heeft in voorgaande jaren al een bedrag van €24.180 aan lijfrentepremieaftrek in aanmerking genomen, hetgeen dus moet worden afgetrokken van het maximumbedrag van de stakingslijfrente van €111.771. Dit bedrag mag nog worden verhoogd met de te benutten jaar -en reserveringsruimte. Aangezien de stakingswinst niet boven dit bedrag uitkomt, wordt dus de gehele stakingswinst omgezet in een lijfrente.

- De overige bedragen bij onderneming B zijn op exact dezelfde wijze berekend als bij onderneming A. De totale waarde van de fiscale claim bij ruisende inbreng van onderneming B bedraagt €170.

Toelichting berekening fiscale claims onderneming B bij geruisloze omzetting

De waarde van de fiscale claims bij onderneming B bij geruisloze omzetting zijn op dezelfde wijze berekend als bij onderneming A. De totale waarde van de fiscale claims bij geruisloze omzetting van onderneming B bedraagt €13.769.

Conclusie onderneming B

De conclusie voor onderneming B is dat voor onderneming B de ruisende inbreng de meest voordelige methode van omzetting is. De stakingswinst kan volledig worden omgezet in een lijfrente, waardoor de afrekening bij de ruisende inbreng volledig achterwege kan blijven. Er zal later wel IB moeten worden betaald over de uitkeringen, maar daar staat het voordeel dat wordt behaald met de stakingsaftrek en de mkb-winstvrijstelling over de stakingswinst tegenover. De fiscale claim bij ruisende inbreng is €13.599 lager dan de toekomstige claims bij geruisloze omzetting.

Onderneming C

Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming C wordt verwezen naar bijlage 4. De bedragen die van belang zijn bij de omzetting worden hieronder nog een keer genoemd.

De onderneming heeft goodwill ter waarde van €50.000. Dit is het enige onderdeel van de stakingswinst van onderneming C.

Voor onderneming C volgen hieronder de balansen die ontstaan bij een ruisende inbreng en bij een geruisloze omzetting van de eenmanszaak in de B.V.:

Balans B.V. onderneming C bij ruisende inbreng in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Inventaris	1.283	1.283	Aandelenkapitaal	20.000	20.000
Goodwill	50.000	50.000	Lijfrenteverplichting	50.000	50.000
Debiteuren	15.030	15.030	Rekening courant DGA	34.945	34.945
Overlopende activa	211	211	Crediteuren	409	409
Overige activa	19	19	Belastingen	7.812	7.812
Liquide middelen	47.720	47.720	Overige schulden	1.097	1.097
Totaal	114.263	114.263	Totaal	114.263	114.263

- De goodwill is ook hier berekend via de methode van het gewogen gemiddelde, een waarde van €47.500. Dit bedrag is afgerond naar een bedrag aan goodwill van €50.000.
- De stakingswinst wordt bij onderneming C volledig omgezet in een lijfrente.
- Bij onderneming C is er gekozen voor een bedrag aan geplaatst en gestort aandelenkapitaal van €20.000. Er is bij onderneming C gekozen voor een hoger aandelenkapitaal, omdat de grotere opdrachtgevers waar onderneming C zaken mee doet eisen dat het geplaatst aandelenkapitaal een zodanig grote omvang heeft.

Balans B.V. onderneming C bij geruisloze omzetting in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Inventaris	1.283	1.283	Aandelenkapitaal		54.945
Goodwill		50.000	Fiscaal vermogen B.V.	54.945	
Debiteuren	15.030	15.030	Agioreserve		42.500
Overlopende activa	211	211	Crediteuren	409	409
Overige activa	19	19	Belastingen	7.812	7.812
Liquide middelen	47.720	47.720	Overige schulden	1.097	1.097
			Belastinglatentie		7.500
Totaal	64.263	114.263	Totaal	64.263	114.263

- De stakingswinst bestaat bij onderneming C volledig uit de goodwill van de onderneming.
- Het bedrag dat de B.V. moet voldoen aan de ondernemer van onderneming C heeft een waarde van €97.445. De verkrijgingsprijs van de aandelen is vastgesteld op de waarde van het fiscale vermogen verminderd met de stand van de oudedagsreserve (bij onderneming C is dit €54.945). Het verschil tussen deze twee bedragen komt terecht onder de agioreserve op de balans.

Voor de berekening van de fiscale claims bij ruisende inbreng en geruisloze omzetting van onderneming C wordt verwezen naar bijlage 21. De waarde van de fiscale claim bij ruisende inbreng is €527 en bij geruisloze omzetting €12.039.

Toelichting berekening fiscale claims onderneming C bij ruisende inbreng

- Ondernemer C heeft in het verleden nog geen lijfrente in aftrek genomen, waardoor de maximale in aanmerking te nemen niet geactiveerde goodwill bestaat uit de optelsom van de maximale vrijstelling, de jaarruimte en de reserveringsruimte.
- De overige bedragen bij onderneming C zijn op exact dezelfde wijze berekend als bij onderneming A en B.
- De totale waarde van de fiscale claims bij ruisende inbreng is €527.

Toelichting berekening fiscale claims onderneming C bij geruisloze omzetting

De waarde van de fiscale claims van onderneming C bij geruisloze omzetting zijn op dezelfde wijze berekend als bij de voorgaande ondernemingen. De totale waarde van de fiscale claims bij geruisloze omzetting is €12.039

Bij de waarde van de goodwill is er de aantekening gemaakt 'niet overdraagbaar'. Dit is namelijk 100% persoonlijke goodwill. De klant kiest namelijk bewust voor één specifieke

advocaat. Bovendien brengt de klantenkring meer op dan alleen salaris. De overwinst wordt bij deze onderneming dus eveneens gezien als goodwill.

Conclusie onderneming C

De conclusie voor onderneming C is dat voor onderneming C de ruisende inbreng de meest voordelige methode van omzetting is. De stakingswinst kan volledig worden omgezet in een lijfrente, waardoor de afrekening bij de ruisende inbreng volledig achterwege kan blijven. Er zal later wel IB moeten worden betaald over de uitkeringen, maar daar staat het voordeel dat wordt behaald met de stakingsaftrek en de mkb-winstvrijstelling over de stakingswinst tegenover. De fiscale claim bij ruisende inbreng is €11.512 lager dan de toekomstige claims bij geruisloze omzetting.

Onderneming D

Voor de balans van de eenmanszaak van onderneming D wordt verwezen naar bijlage 5. De bedragen die van belang zijn bij de omzetting worden hieronder nog een keer genoemd.

De onderneming heeft goodwill ter waarde van €76.604. Ook heeft onderneming D een fiscale reserve in de vorm van de FOR. Deze bedraagt €27.040.

Voor onderneming D volgen hieronder de balansen die ontstaan bij een ruisende inbreng en bij een geruisloze omzetting van de eenmanszaak in de B.V.:

Balans B.V. onderneming D bij ruisende inbreng in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Goodwill	76.604	76.604	Aandelenkapitaal	10.000	10.000
Machines	162.937	162.937	Lijfrenteverplichting	98.326	98.326
Inventaris	198	198	Rekening courant DGA	178.188	178.188
Vervoermiddelen	50.883	50.883	Krediet	104.786	104.786
Debiteuren	179.673	179.673	Crediteuren	91.072	91.072
Overige activa	9.994	9.994	Belastingen	117	117
Liquide middelen	32.211	32.211	Overlopende passiva	27.903	27.903
			Overige activa	2.108	2.108
Totaal	512.500	512.500	Totaal	512.500	512.500

- Het gebouw is bij de inbreng in een B.V. niet opgenomen in de balans. Het gebouw wordt op deze manier volledig buiten de risicosfeer van de onderneming gehouden. Bovendien is het pand van onderneming D moeilijk splitsbaar. Het wordt namelijk gedeeltelijk zakelijk gebruikt en gedeeltelijk voor privé doeleinden gebruikt.
- Tegenover het gebouw dat buiten de inbreng in de B.V. wordt gelaten staat de daling van het krediet, dat gedeeltelijk is gebruikt om het gebouw mee te financieren.
- De lijfrenteverplichting bestaat bij onderneming D uit de stakingswinst (de goodwill) en de stand van de FOR van ondernemer D.

- Voor onderneming D is er gekozen voor een geplaatst en gestort aandelenkapitaal van €10.000.

Balans B.V. onderneming D bij geruisloze omzetting in €					
Fiscaal		WEV	Fiscaal		WEV
Goodwill		76.604	Aandelenkapitaal		192.686
Gebouw	124.316	124.316	Fiscaal vermogen B.V.	192.686	
Machines	162.937	162.937	Agioreserve		65.113
Inventaris	198	198	Lijfrenteverplichting	27.040	27.040
Vervoermiddel	50.883	50.883	Krediet	219.286	219.286
Debiteuren	179.673	179.673	Crediteuren	91.072	91.072
Overige activa	9.994	9.994	Belastingen	117	117
Liquide middelen	32.211	32.211	Overlopende passiva	27.903	27.903
			Overige passiva	2.108	2.108
			Belastinglatenties		11.491
Totaal	560.212	636.816	Totaal	560.212	636.816

-De fiscale oudedagsreserve van ondernemer D is omgezet in een lijfrenteverplichting van de B.V. aan ondernemer D.

- Het bedrag dat de B.V. moet voldoen aan de ondernemer van onderneming D heeft een waarde van €257.799. De verkrijgingsprijs van de aandelen is vastgesteld op de waarde van het fiscale vermogen verminderd met de stand van de oudedagsreserve (bij onderneming D is dit €192.686). Het verschil tussen deze twee bedragen komt terecht onder de agioreserve op de balans.

Voor de berekening van de fiscale claims bij ruisende inbreng en geruisloze omzetting van onderneming D wordt verwezen naar bijlage 22. De waarde van de fiscale claim bij ruisende inbreng is €5.276 en bij geruisloze omzetting €17.765.

Toelichting berekening fiscale claims onderneming D bij ruisende inbreng

- De feitelijk in aanmerking te nemen goodwill is berekend volgens de methode van het gewogen gemiddelde.
- Ondernemer D heeft in voorgaande jaren al een bedrag van €32.650 geclaimd aan lijfrentepremieaftrek. Deze moet worden afgetrokken van het maximale bedrag aan stakingslijfrente. Daar mag de te benutten jaarruimte en reserveringsruimte wel aan worden toegevoegd.
- De stand van de FOR van ondernemer D voorafgaand aan de inbreng moet worden afgetrokken van het maximale bedrag van de stakingslijfrente van €111.771.
- De stakingswinst kan voor een bedrag van €71.286 worden omgezet in een lijfrente. Over het gedeelte boven dit bedrag moet dus worden afgerekend.
- De overige bedragen zijn op dezelfde wijze berekend als bij de ondernemingen die hiervoor zijn geanalyseerd.
- De totale waarde van de fiscale claims bij ruisende inbreng is €5.276.

Toelichting berekening fiscale claims onderneming D bij geruisloze omzetting

De waarde van de fiscale claims van onderneming D bij geruisloze omzetting is op dezelfde wijze berekend als bij de voorgaande ondernemingen. Bij onderneming D geniet de ondernemer echter ook het voordeel stakingsaftrek. Dit komt doordat de FOR wordt omgezet in een lijfrente. Net als bij de ruisende inbreng bedraagt het voordeel stakingsaftrek bij geruisloze omzetting de waarde van de stakingsaftrek (€3.630) vermenigvuldigd met het IB-tarief van 52% en rekening houdend met de 9,8% van de winst uit onderneming die mag worden gereserveerd voor de oudedagsreserve. De totale waarde van de fiscale claims bij geruisloze omzetting bedraagt €17.765.

Conclusie onderneming D

De conclusie voor onderneming D is dat voor onderneming D de ruisende inbreng afgaande op de waarde van de fiscale claims de meest voordelige methode van omzetting is. De stakingswinst kan hier niet volledig worden omgezet in een lijfrente, door de stand van de FOR en de in voorgaande jaren geclaimde lijfrentepremieaftrek. Er moet dus over een gedeelte van de stakingswinst worden afgerekend. Er zal later ook IB moeten worden betaald over de uitkeringen, maar daar staat het voordeel dat wordt behaald met de stakingsaftrek en de mkb-winstvrijstelling over de stakingswinst tegenover. Omdat de afrekening slechts over €5.318 van de stakingswinst plaats hoeft te vinden, is de waarde van de fiscale claim bij ruisende inbreng nog altijd €12.489 lager dan de waarde van de fiscale claims bij geruisloze omzetting. Echter, zal een ondernemer de wens hebben om niet te hoeven afrekenen bij verandering van de rechtsvorm. Bij de geruisloze omzetting hoeft niet te worden afgerekend over de stakingswinst. Ondanks de lagere waarde van de fiscale claims zal de ondernemer van onderneming D de voorkeur geven aan de geruisloze omzetting, zodat er geen afrekening hoeft plaats te vinden en deze wordt uitgesteld.

Onderneming E

Voor de balans van de V.O.F. van onderneming E wordt verwezen naar de bijlage 6. De bedragen die van belang zijn bij de omzetting worden hieronder nog een keer genoemd.

De onderneming heeft goodwill ter waarde van €30.000. Ook heeft onderneming E een fiscale reserve in de vorm van de FOR. Deze bedraagt €18.006.

Voor onderneming E volgen hieronder de balansen die ontstaan bij een ruisende inbreng en bij een geruisloze omzetting van de V.O.F. in de B.V.:

Balans B.V. onderneming E bij ruisende inbreng in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Goodwill	30.000	30.000	Aandelenkapitaal ondernemer 1	800	800
Inventaris	7.670	7.670	Aandelenkapitaal ondernemer 2	800	800
Vervoermiddel	2.058	2.058	Lijfrenteverplichting ondernemer 1	24.003	24.003
Huurrecht	65.000	65.000	Lijfrenteverplichting ondernemer 2	24.003	24.003
Debiteuren	222.392	222.392	Crediteuren	24.129	24.129

Overige activa	14.496	14.496	Rekening courant	168.183	168.183
Liquide middelen	10.196	10.196	Rekening courant DGA	46	46
			Belastingen	55.321	55.321
			Overige activa	18.775	18.775
			Overlopende activa	35.753	35.753
Totaal	351.812	351.812	Totaal	351.812	351.812

- Het pand is niet opgenomen in de balans bij ruisende inbreng. Dit pand kan beter in de privé sfeer worden verhuurd door de AB-houder aan de B.V.. Hiervoor is dan ook een huurrecht opgenomen in de balans voor €65.000. Daar staat tegenover dat het saldo van het krediet ook is komen te vervallen in de balans bij ruisende inbreng.
- Voor de berekening van de goodwill is gebruikt gemaakt van de methode van het gewogen gemiddelde, waarna het bedrag is afgerond naar €30.000.
- Voor onderneming E is er gekozen voor een geplaatst en gestort aandelenkapitaal van €800 voor beide ondernemers. Er wordt bij deze onderneming niet door derden verwacht dat de onderneming een aandelenkapitaal plaatst met een redelijke omvang. Daarom is er bij deze onderneming gekozen voor een lager bedrag aan geplaatst aandelenkapitaal.

Balans B.V. onderneming E bij geruisloze omzetting in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Goodwill		30.000	Aandelenkapitaal		-29.243
Gebouw	160.672	160.672	Fiscaal vermogen B.V.	-29.243	
Inventaris	7.670	7.670	Agioreserve		25.500
Vervoermiddel	2.058	2.058	Lijfrenteverplichting	18.006	18.006
Debiteuren	222.392	222.392	Krediet	87.586	87.586
Overige activa	14.496	14.496	Crediteuren	24.129	24.129
Liquide middelen	10.196	10.196	Rekening courant DGA	38.974	38.974
			Rekening courant bank	168.183	168.183
			Belastingen	55.321	55.321
			Overlopende passiva	35.753	35.753
			Overige passiva	18.775	18.775
			Belastinglatenties		4.500
Totaal	417.484	447.484	Totaal	417.484	447.484

- De stakingswinst bestaat hier volledig uit de goodwill van de onderneming.
- De FOR van de ondernemers is omgezet in een lijfrenteverplichting.
- De creditering betreft het bedrag aan verschuldigde IB voorafgaand aan de omzetting en de afrondingscreditering. Deze creditering komt op het rekening courant van de DGA terecht.

- De verkrijgingsprijs van de aandelen is het saldo van het fiscale vermogen exclusief oudedagsreserve, verminderd met het bedrag van de crediteringen. Zoals al eerder is vermeld kan de verkrijgingsprijs van de aandelen in bepaalde gevallen negatief worden. Dat is hier dus het geval (-€29.243). De agioreserve is bij onderneming E €25.500.

Voor de berekening van de fiscale claims bij ruisende inbreng en geruisloze omzetting van onderneming E wordt verwezen naar bijlage 23. De waarde van de fiscale claim bij ruisende inbreng is €1.147 en bij geruisloze omzetting €6.410.

Toelichting berekening fiscale claims onderneming E bij ruisende inbreng

- De maximale vrijstelling is €223.531, omdat de ondernemer op moment van berekening 50 jaar oud is. Hiermee valt hij dus in een andere categorie (hooguit 15 jaar jonger dan de AOW-leeftijd) dan de ondernemers van de ondernemingen A t/m D.
- De stand van de oudedagsreserve van de ondernemer voorafgaand aan de berekening (€9.003) en de in voorgaande jaren geclaimde lijfrentepremieaftrek (€16.500) wordt in mindering gebracht op deze maximale vrijstelling.
- De maximum te benutten jaarruimte plus reserveringsruimte bedraagt voor deze ondernemer €25.306.
- De overige bedragen zijn op dezelfde wijze berekend als bij de voorgaande ondernemingen.
- De totale waarde van de fiscale claims bij ruisende inbreng bedraagt €1.147

Toelichting berekening fiscale claims onderneming E bij geruisloze omzetting

De waarde van de fiscale claims van onderneming E bij geruisloze omzetting is op dezelfde wijze berekend als bij de voorgaande ondernemingen. Ook hier kan het voordeel stakingsaftrek worden genoten, dit gebeurt op dezelfde wijze als bij onderneming D. De totale waarde van de fiscale claims bij geruisloze omzetting is €6.410.

Conclusie onderneming E

De conclusie voor onderneming E is dat voor onderneming E de ruisende inbreng de meest voordelige methode van omzetting is. De stakingswinst kan volledig worden omgezet in een lijfrente, waardoor de afrekening bij de ruisende inbreng volledig achterwege kan blijven. Er zal later wel IB moeten worden betaald over de uitkeringen, maar daar staat het voordeel dat wordt behaald met de stakingsaftrek en de mkb-winstvrijstelling over de stakingswinst tegenover. De fiscale claim bij ruisende inbreng is €5.263 lager dan de toekomstige claims bij geruisloze omzetting.

5.3 Overeenkomsten bij besluit voor ruisende of geruisloze inbreng

Nu de berekeningen zijn uitgevoerd zijn de effecten op de balans van de ondernemingen bij beide omzettingmethoden aan het licht gekomen. Ook de gevolgen van de omzetting voor de hoogte van de fiscale claim bij beide omzettingmethoden zijn berekend. Van hieruit kan er worden geconcludeerd welke omzettingmethode voor de ondernemingen A t/m E het voordeligst is.

Voor de ondernemingen A t/m E geldt allemaal dat de waarde van de fiscale claims lager ligt bij een ruisende inbreng dan bij een geruisloze omzetting. Een geruisloze omzetting is voordeliger voor een onderneming, naar mate de onderneming stille of fiscale reserves bezit en goodwill op de balans heeft staan, waarover een afrekening moet plaatsvinden. Dit betekent dus dat de stakingswinst hoger is dan het maximale bedrag aan de te bedingen stakingslijfrente. Hoe hoog deze lijfrente maximaal kan zijn is

afhankelijk van de leeftijd van de ondernemer. Bij de ondernemingen A t/m D vallen de ondernemers allemaal in de leeftijdscategorie van minimaal 15 jaar jonger dan de AOW-leeftijd. Voor deze leeftijdscategorie betekent dit dat de stakingswinst voor maximaal €111.771 kan worden omgezet in een lijfrente. Bij dit bedrag mag echter nog de te benutten jaar –en reserveringsruimte worden opgeteld en moeten de eerder in aanmerking genomen lijfrentepremieaftrek en de stand van de FOR aan het begin van het kalender jaar worden afgetrokken. Bij de ondernemingen A t/m C kan de afrekening door de lijfrente te bedingen volledig achterwege blijven. Bij onderneming D moet er over een gedeelte van de stakingswinst worden afgerekend bij de ruisende inbreng, de fiscale claim ligt hier echter nog altijd voor €12.489 lager dan bij de geruisloze omzetting. Toch zal een ondernemer altijd de wens hebben om een afrekening uit te stellen, waardoor voor onderneming D de geruisloze omzetting voordeliger is dan de ruisende inbreng. De afrekening over de stakingswinst kan dan namelijk in zijn geheel worden uitgesteld. De ondernemer van onderneming E valt in de categorie ondernemers die hooguit 15 jaar jonger zijn dan de AOW-leeftijd. Deze ondernemer kan de stakingswinst dus zelfs voor een bedrag van €223.531 omzetten in een lijfrente. Doordat de stakingswinst van onderneming E hier met €30.000 ruim onder blijft, hoeft er niet te worden afgerekend bij de ruisende inbreng en is de waarde van de fiscale claim bij deze omzettingvorm lager dan bij de geruisloze omzetting.

De overeenkomst bij deze vijf ondernemingen is dat wanneer de stakingswinst in zijn geheel kan worden omgezet in een stakingslijfrente, de ruisende inbreng de meest voordelige methode van omzetting is. Er hoeft dan dus niet te worden afgerekend over de stakingswinst en er kan in de toekomst over de hogere economische waarde van de activa worden afgeschreven, hetgeen leidt tot een lagere winst en dus een lager bedrag aan te betalen belasting. Wanneer de waarde van de stille en fiscale reserves en de goodwill de maximaal te bedingen stakingslijfrente overschrijdt, dient er dus een afrekening plaats te vinden over het gedeelte dat boven dit maximale bedrag uit komt. Door de belastingheffing uit te stellen naar de toekomst kunnen de liquide middelen in de onderneming worden gebruikt voor de dagelijkse bedrijfsactiviteiten of om bijvoorbeeld een eigenwoninglening te verstrekken aan de DGA. Als de liquide middelen op een later moment wel toereikend zijn kan er aan de betaling van de fiscale claims worden voldaan. De belasting die wordt uitgesteld op het moment van inbreng moet namelijk op een later moment wel worden betaald. In dit geval is de geruisloze omzetting dus een betere keuze dan de ruisende inbreng.

Er is geen specifieke grens aan te geven vanaf welk bedrag aan stakingswinst de ruisende inbreng of geruisloze omzetting voordeliger is. Dit is onder meer afhankelijk van de leeftijd van de ondernemer, de eerder in aanmerking genomen lijfrentepremieaftrek en de stand van de FOR. Ook de nog te benutten jaar –en reserveringsruimte hebben invloed op het bedrag van de maximaal te bedingen stakingslijfrente

Een reden om te kiezen voor een ruisende inbreng, ondanks dat er bij deze vorm van inbreng moet worden afgerekend, kan zijn dat er een voornemen bestaat om de onderneming binnen drie jaar te verkopen. Bij een geruisloze omzetting zijn er namelijk een aantal beperkende voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Zo is er het vervreemdingsverbod van de aandelen, dat geldt voor de periode van drie aaneengesloten jaren. Worden de aandelen binnen deze periode wel verkocht, dan moet er alsnog over de stakingswinst worden afgerekend, tenzij aannemelijk kan worden gemaakt dat de vervreemding niet binnen het kader van een overdracht van de onderneming heeft plaatsgevonden.

Conclusies

De centrale vraagstelling tijdens dit onderzoek was: In hoeverre kunnen bij ondernemingen de overeenkomsten binnen het besluitvormingsproces voor een al dan niet geruisloze omzetting in een checklist voor toekomstige adviezen worden verwerkt? Voor vijf verschillende ondernemingen is er onderzoek gedaan naar dit besluitvormingsproces en hoe de overeenkomsten kunnen worden verwerkt..

Om dit onderzoek uit te kunnen voeren en een antwoord te kunnen geven op de centrale vraagstelling zijn eerst een aantal deelvragen beantwoord. Er is vervolgens een checklist opgezet aan de hand van een aantal overeenkomsten binnen het besluitvormingsproces voor deze vijf ondernemingen. De aspecten die per onderneming moeten worden bekeken voor er een advies over de meest voordelige rechtsvorm kan worden uitgebracht zijn terug te vinden op deze checklist.

Vanuit de combinatie van niet-fiscale en fiscale motieven om in te brengen in een B.V. wordt er een advies geformuleerd over de meest voordelige rechtsvorm van een onderneming. De keuze die de ondernemer uiteindelijk maakt, hangt af van de wegingsfactor die de ondernemer toekent aan deze fiscale en niet fiscale motieven. Ondanks dat de ondernemingen in verschillende branches actief zijn, zijn er toch een aantal overeenkomsten binnen het besluitvormingsproces voor een B.V. door middel van een ruisende of geruisloze omzetting te benoemen. De twee ondernemingen die wel actief zijn in dezelfde branche (onderneming A en onderneming B) vertoonden louter overeenkomsten bij het besluitvormingsproces voor een B.V. door middel van een ruisende of geruisloze omzetting.

Vanuit de overeenkomsten die er spelen bij de keuze voor de rechtsvorm B.V. zijn er een aantal conclusies gevormd. Deze conclusies bepalen echter niet meteen dat de keuze voor de B.V. vast staat bij dezelfde situatie.

Bij ondernemingen die vanuit de aard van de werkzaamheden een hoog risicoprofiel hebben en daarmee een grotere kans op schadeclaims hebben, is de aansprakelijkheidsbeperking een belangrijk motief om in te brengen in een B.V.. Zelfs indien er bij de B.V. in de toekomst meer belasting moet worden betaald of er moet worden afgerekend over de stakingswinst, tendeert het advies naar een B.V.. De wegingsfactor voor dit niet-fiscale motief is dan hoger dan de wegingsfactor voor de fiscale motieven. Ook bij ondernemingen die te maken hebben met een solvabiliteit die onder het gemiddelde van de branche ligt en een quick ratio heeft onder de waarde van 1, zal het advies tenderen naar een B.V.. De fiscale motieven zijn in deze situatie eveneens vaak van ondergeschikt belang. Voor ondernemers die het voornemen hebben om te fuseren, of de intentie hebben hun onderneming te verkopen tendeert het advies eveneens naar een B.V.. Datzelfde geldt voor ondernemers die de continuïteit van de onderneming willen waarborgen en de onderneming binnen de familie willen houden. Bij ondernemingen die een grotere waarde hechten aan de fiscale motieven tendeert het advies naar een B.V. indien er bij de B.V. minder belasting hoeft te worden betaald dan bij de eenmanszaak of de V.O.F. en als de afrekening over de stakingswinst kan worden uitgesteld.

Indien de keuze op de B.V. is gevallen dient er een keuze te worden gemaakt tussen de ruisende of geruisloze omzetting. Er kan worden geconcludeerd dat de ruisende inbreng voordeliger is als de stakingswinst volledig kan worden omgezet in een stakingslijfrente en de afrekening daarmee achterwege kan blijven. Indien de stakingswinst hoger is dan

deze maximale stakingslijfrente en er dus moet worden afgerekend, kan er worden geconcludeerd dat de geruisloze omzetting voordeliger is. De afrekening over de stakingswinst kan dan volledig worden uitgesteld. Indien een ondernemer de belastingheffing kan uitstellen bij één van de twee omzettingsmethoden, zal de voorkeur naar deze methode uitgaan.

De overeenkomsten die zich voordoen binnen het besluitvormingsproces van deze vijf ondernemingen bepalen nog altijd niet dat de keuze voor een eenmanszaak of V.O.F. enerzijds en de B.V. anderzijds daarmee vast staat. Ook de keuze voor een ruisende of geruisloze omzetting is geen vaststaand gegeven. Op basis van de motieven die een ondernemer heeft om al dan niet over te gaan naar een B.V. zal de belastingadviseur een advies vormen over de in zijn ogen meest voordelige rechtsvorm voor de onderneming en de omzettingsmethode die het meest voordelig is. Het inspelen op het gevoel van de ondernemer en een aantal subjectieve factoren binnen dit besluitvormingsproces zijn niet opgenomen in de checklist. De aspecten die voor iedere onderneming moeten worden bekeken zijn wel verwerkt in de checklist, die terug te vinden is in bijlage 24. De checklist kan in de toekomst als hulpmiddel dienen om een advies te formuleren over de meest voordelige rechtsvorm en omzettingsmethode. Dit advies is echter niet meteen doorslaggevend. Uiteindelijk is het gevoel dat de ondernemer heeft bij een bepaalde rechtsvorm en de mate waarin deze rechtsvorm bij de onderneming als geheel past doorslaggevend in het besluit.

Aanbevelingen

Aan de hand van de conclusies die zijn geformuleerd bij het doen van dit onderzoek en de checklist die daaruit voortgekomen is kunnen er een aantal aanbevelingen worden gedaan.

Vóór de klant kan worden geadviseerd over welke ondernemingsvorm in de ogen van de belastingadviseurs het meest voordelig is, is het aan te bevelen om de checklist na te lopen. Aan de hand van de checklist heeft de adviseur de relevante aspecten van de onderneming snel bij de hand om een advies op te stellen.

Als eerste dient de adviseur aan de hand van het rekenmodel dat wordt gehanteerd binnen de organisatie te berekenen bij welke rechtsvorm de onderneming de laagste belastingdruk heeft. Aan de hand hiervan kan worden bepaald welke rechtsvorm op fiscaal gebied de voorkeur geniet.

Vervolgens dienen een aantal niet-fiscale aspecten te worden geanalyseerd, zoals: het risicoprofiel van de onderneming en de solvabiliteit in verband met de aansprakelijkheid, continuïteitsvraagstukken, de kapitaalbehoefte aan de hand van de quick ratio en de investeringsbegroting, het voornemen om te fuseren, het voornemen om de onderneming te verkopen en de waarde die een onderneming hecht aan de status die een B.V. geniet boven een eenmanszaak en een V.O.F.

Vanuit het verschil in belastingdruk tussen de twee rechtsvormen en de hierboven genoemde niet-fiscale aspecten zal de ondernemer uiteindelijk zijn keuze maken voor de eenmanszaak/V.O.F. of de B.V.

Als de keuze op de B.V. valt wordt het gebruikelijk loon van de DGA bepaald en moeten er een aantal fiscale aspecten worden bekeken die van belang zijn bij het bepalen van de stakingswinst, zoals de stille en fiscale reserves en de goodwill van de onderneming. Ook de berekening van de maximale lijfrente en de huidige lijfrenteportefeuille moeten worden geanalyseerd. Op basis hiervan moet de keuze voor de ruisende of geruisloze inbreng worden gemaakt. Ook de gewenste structuur en de gevolgen voor de overdrachtsbelasting en erfbelasting moeten worden geanalyseerd.

Als al deze aspecten zijn nagelopen moeten de aanbevelingen richting de klant worden opgesteld. Aan de hand van deze aanbevelingen worden de wensen en voorkeuren van de klant besproken. Het eindadvies dient vervolgens uitgewerkt te worden en de cliënt dient begeleid te worden bij het opzetten van de constructie en het verzorgen van een aantal overeenkomsten zoals het rekening courant, arbeidsovereenkomst, managementovereenkomst en de aandeelhoudersovereenkomst.

Summary

Regularly, it happens that an entrepreneur who has a one-man business or a firm hesitates to switch to a public limited company. However, entrepreneurs often don't know which advantages and disadvantages are related and wonder which type of company is the best for them. If this turns out to be the public limited company, the question remains which conversion method is the most profitable for the company; the rushing input or the silent conversion.

For five different companies, which are a client of Cabinet Advisors, this question has been discussed. For these companies has been investigated which type of company is the best for the company and if this turns out to be the public limited company, which conversion method is the most profitable. Following this survey, the influence of the similarities in the decision making process for the rushing input and silent conversion have been analyzed. Therefore, the central question of this survey is:

To what extent can similarities within the decision-making for companies for a more or less silent conversion be processed in a checklist for an advice in the future?

Initially, the objective of the survey was to make a flow diagram, on the basis of similarities in motives to convert to a public limited company and the motives to choose between a rushing input and silent conversion. However, it is nearly impossible to make a flow diagram to define for the tax advisor if the choice for a public limited company will be made. The choice for a specific type of company will always contain a certain amount of subjectivity. There can be set up a checklist to analyze which aspects of the company have to be reviewed for the choice between a one-man business or firm on one hand and the public limited company on the other hand.

There are two ways to convert the one-man business or firm into a public limited company; the rushing input and the silent conversion. In the case of a rushing input, the public limited company takes over the assets and liabilities for the economic values. Tax has to be paid for the profit which the company achieves when discontinuing the company. The payment of this tax is called 'pay off' and the profit which is being achieved when the company is discontinuing is called the 'discontinuing profit'. In the case of a silent conversion, the public limited company continues with the same book values as for the one-man business or firm. There is no fiscal pay off for the silent conversion and the company is actually not being discontinued.

For the choice that has to be made between the one-man business or firm on one side and the public limited company on the other side, every company will have their motives to convert into a public limited company. These motives can be divided into non-fiscal motives and fiscal motives. All entrepreneurs will have to give their own weight factor to these non-fiscal and fiscal motives. Based on the similarities of some motives for the five companies of the survey, a prudent advice for the most profitable type of company can be formed in the future. However, this does not mean that it clearly defines the choice for a one-man business/firm or a public limited company. This choice will be influenced by a large amount of subjectivity.

For the choice between a rushing input and a silent conversion, the possibility of postponing the pay off plays the most important role. If the amount of the silent and fiscal reserves and the goodwill can be converted into an annuity for the whole amount, which means there will be no pay off, the choice for a rushing input is the most

profitable. If there does have to be a pay off, the choice will be made for a silent conversion, despite a possible lower worth of the fiscal claims for a rushing input.

The similarities in the decision-making do not clearly define the choice for a one-man business/firm or a public limited company. This is also the case for the choice between a rushing input and silent conversion. Based on the motives which an entrepreneur has to convert into a public limited company, the tax advisor will give an advice for the most profitable type of company and the most profitable way of conversion. In the end, the feeling which an entrepreneur has for a specific type of company and the way this type of company suits the whole business, will be decisive within the decision-making. The aspects which have to be analyzed for every company have been incorporated into a checklist.

Reflectie op onderzoek

Tijdens mijn afstudeerstage in de periode van 8 februari 2016 tot en met 12 mei 2016 heb ik onderzoek gedaan naar de invloed van de gemene delers bij het besluitvormingsproces voor een aantal ondernemingen die opteren voor een al dan niet geruisloze omzetting van hun eenmanszaak of V.O.F. naar een B.V.. Door het vergelijken van het besluitvormingsproces van vijf verschillende cliënten van Cabinet Adviseurs heb ik gekeken waar de overeenkomsten lagen bij deze vijf ondernemingen en aan de hand van deze overeenkomsten een checklist voor toekomstige adviezen opgezet. Deze checklist kan worden gebruikt als ondersteuning om ondernemers die later met hetzelfde vraagstuk komen te adviseren over de beste rechtsvorm voor hun onderneming.

Nadat ik het onderzoeksvoorstel had afgerond, ben ik de planning gaan maken voor het uitvoeren van het onderzoek. Als eerste heb ik beschreven wat er allemaal komt kijken bij de omzetting van een eenmanszaak of V.O.F. naar een B.V.. Er vindt een verandering van de rechtsvorm van de onderneming plaats, hetgeen inhoudt dat de onderneming wordt gestaakt. De twee manieren die er zijn voor de omzetting naar een B.V., de ruisende en geruisloze inbreng, heb ik daarna beschreven en toegelicht aan de hand van een voorbeeld. Ook de voor- en nadelen van beide omzettingsmethoden worden toegelicht.

Vervolgens ben ik nagegaan welke niet-fiscale en fiscale motieven ondernemers kunnen hebben om hun eenmanszaak of V.O.F. in te brengen in een B.V.. Aan de hand van deze motieven ben ik nagegaan welke motieven een rol spelen bij de vijf ondernemingen waarvoor ik het vergelijkend onderzoek heb uitgevoerd. Nadat ik zowel de niet-fiscale motieven als de fiscale motieven per onderneming op een rijtje heb gezet ben ik gaan bekijken bij welke ondernemingen min of meer dezelfde motieven spelen om in te brengen in een B.V. en ben ik deze overeenkomsten gaan gebruiken als input voor de checklist

De volgende stap binnen het onderzoek was om na te gaan welke omzettingvorm het meest voordelig voor de vijf ondernemingen was indien er wordt ingebracht in een B.V.. De hoogte van de stakingswinst, de maximale stakingslijfrente en het saldo van de liquide middelen spelen hierin een belangrijke rol. Ik ben nagegaan in welke situatie het voor de ondernemer(s) voordelig is om te kiezen voor een ruisende inbreng en wanneer een geruisloze omzetting de beste optie is. Ook de uitkomsten van dit gedeelte van het onderzoek en de overeenkomsten die hieruit voort kwamen heb ik als input voor de checklist kunnen gebruiken.

Het onderzoek is volledig afhankelijk gedaan. De uitkomst van het onderzoek wordt niet toegespitst in de richting van een eventueel door de opdrachtgever gewenste uitkomst. Tijdens het doen van het onderzoek heb ik een aantal leerdoelen gerealiseerd. Zo heb ik geleerd wat er allemaal komt kijken bij het veranderen van de rechtsvorm van de onderneming. Ik heb geleerd welke motieven ondernemers kunnen hebben om voor een bepaalde rechtsvorm te kiezen. Ook het onderzoek naar welke omzettingsmethode het meest voordelig is heb ik in de praktijk kunnen toepassen. De verschillende onderdelen en de hoogte van de stakingswinst moeten nauwkeurig worden geanalyseerd. Als laatste heeft het onderzoek mij geleerd om bij te dragen aan een goed advies richting de klant over de beste rechtsvorm voor de onderneming. Het onderzoek was voor mij interessant om te doen, omdat ik erg geïnteresseerd ben in diverse fiscale aspecten van een onderneming.

Literatuurlijst

- Aarts, G., Bakker, M., Beers, J., Cornelissen, P., Dubbeldam, W., Jippes-de Boer, T., et al. (2015). *Belastingrecht voor Bachelors en Masters editie 2015/2016*. Convoy Uitgevers.

- Belastingdienst. (2016). *AOW-leeftijd*. Opgeroepen op mei 6, 2016, van Website Belastingdienst:
http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/werk_en_inkomen/pensioen_en_andere_uitkeringen/wanneer_bereikt_u_de_aow_leeftijd/wanneer_bereikt_u_de_aow_leeftijd

- Belastingdienst. (2016). *Desinvesteringsbijtelling*. Opgeroepen op mei 5, 2016, van Website Belastingdienst:
http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/winst/inkomstenbelasting/inkomstenbelasting_voor_ondernemers/investeringsaftrek_en_desinvesteringsbijtelling/desinvesteringsbijtelling

- Belastingdienst. (2016). *Egalisatiereserve*. Opgeroepen op Mei 5, 2016, van Website Belastingdienst:
http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/winst/inkomstenbelasting/inkomstenbelasting_voor_ondernemers/fiscale_reserves/egalisatiereserve

- Belastingdienst. (2016, Januari). *Erf -en schenkbelasting en de bedrijfsopvolging*. Opgeroepen op juni 1, 2016, van Website Belastingdienst:
http://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/erf_schenkel_bedrijfsopvolgingsreg_2016_suc0351z61fd.pdf

- Belastingdienst. (2016). *Gedeeltelijke doorschuiving of staking onderneming*. Opgeroepen op mei 7, 2016, van Website Belastingdienst:
http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/winst/inkomstenbelasting/inkomstenbelasting_voor_ondernemers/gedeeltelijke_doorschuiving_of_staking_onderneming

- Belastingdienst. (2016). *Herinvesteringsreserve*. Opgeroepen op mei 5, 2016, van Website Belastingdienst:
http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/winst/inkomstenbelasting/inkomstenbelasting_voor_ondernemers/fiscale_reserves/herinvesteringsreserve

- Belastingdienst. (2016). *Oudedagsreserve*. Opgeroepen op Mei 5, 2016, van Website Belastingdienst:
http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/winst/inkomstenbelasting/inkomstenbelasting_voor_ondernemers/fiscale_reserves/oudedagsreserve

- *Belastingwetten* . (2015). Wolters Kluwer.

- *Cabinet Adviseurs*. (2016). Opgehaald van Cabinet Adviseurs:
<http://www.cabinetadviseurs.nl/>
- Centraal Planbureau. (2014). *De financiële situatie van het midden -en kleinbedrijf in Nederland*. Den Haag.
- *Cursus Belastingrecht*. (2016). Opgeroepen op 2016, van Website Navigator:
https://www.navigator.nl/document/idfaabdb984f0647aebbe9a87b285e1057?ctx=WK_NL_CSL_381
- *Handboek Jaarrekening EY*. (2015). Kluwer.
- *Opvolging en overdracht onderneming*. (2016). Opgeroepen op mei 8, 2016, van Website Notaristarieven:
http://www.notaristarieven.nl/?onderdeel=informatie&sub1=bedrijf&sub2=mkb&sub3=opvolging_overdracht&sub4=continuïteit-van-de-onderneming-niet-rechtspersonen
- *Solvabiliteitsratio*. (2016). Opgeroepen op juni 1, 2016, van Website Solvabiliteit.eu:
<http://solvabiliteit.eu/solvabiliteitsratio/>
- Van Meersbergen, P. (2016). *Durfskapitaal*. Opgeroepen op mei 9, 2016, van Website Investormatch: <https://www.investormatch.nl/durfskapitaal/>
- Verhoeven, N. (2014). *Wat is onderzoek?* Den Haag: Boom Lemma.
- Wikipedia. (2016, mei 6). *Quick Ratio*. Opgeroepen op juni 1, 2016, van Website Wikipedia: https://nl.wikipedia.org/wiki/Quick_ratio

Bijlagen

Bijlage 1: lijst met gebruikte afkortingen

Tijdens deze scriptie worden er een aantal afkortingen gebruikt. De afkortingen die zijn gebruikt worden hieronder toegelicht.

AB	Aanmerkelijk belang
AOW	Algemene Ouderdomswet
B.V.	Besloten vennootschap
BW	Burgerlijk Wetboek
DGA	Directeur-groootaandeelhouder
EU	Europese Unie
FOR	Fiscale Oudedagsreserve
IB	Inkomstenbelasting
MKB	Midden -en kleinbedrijf
OB	Omzetbelasting
V.O.F.	Vennootschap Onder Firma
VPB	Vennootschapsbelasting
WEV	Waarde economisch verkeer

Bijlage 2: balans eenmanszaak onderneming A

Balans eenmanszaak onderneming A in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Goodwill		128.125	Kapitaal ondernemer A	297.625	425.750
Gebouwen	121.106	121.106	Langlopende leningen	56.450	56.450
Inventaris	139.284	139.284	Crediteuren	85.934	85.934
Vervoermiddelen	4.017	4.017	Belastingen/pensioenen	20.442	20.442
Vorraden	18.307	18.307	Overige schulden	24.418	24.418
Debiteuren	2.706	2.706			
Waarborgsommen	7.494	7.494			
Overige activa	8.950	8.950			
Liquide middelen	183.005	183.005			
Totaal	484.869	612.994	Totaal	484.869	612.994

Bijlage 3: balans eenmanszaak onderneming B

Balans eenmanszaak onderneming B in €					
Fiscaal WEV			Fiscaal WEV		
Inventaris	36.580	41.569	Kapitaal ondernemer B	256.178	315.512
Goodwill		54.345	Crediteuren	29.586	29.586
Vorraden	13.553	13.553	Belastingen	5.680	5.680
Debiteuren	5.037	5.037	Overige schulden	19.571	19.571
Waarborgsommen	5.000	5.000			
Overlopende activa	5.546	5.546			
Liquide middelen	245.299	245.299			
Totaal	311.015	370.349	Totaal	311.015	370.349

Bijlage 4: balans eenmanszaak onderneming C

Balans eenmanszaak onderneming C in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Inventaris	1.283	1.283	Kapitaal ondernemer C	54.945	104.945
Goodwill		50.000	Crediteuren	409	409
Debiteuren	15.030	15.030	Belastingen	7.812	7.812
Overlopende activa	211	211	Overige schulden	1.097	1.097
Overige activa	19	19			
Liquide middelen	47.720	47.720			
Totaal	64.263	114.263	Totaal	64.263	114.263

Bijlage 5: balans eenmanszaak onderneming D

Balans eenmanszaak onderneming D in €					
	Fiscaal	WEV		Fiscaal	WEV
Goodwill		76.604	Kapitaal ondernemer D	192.686	269.290
Gebouw	124.316	124.316	FOR	27.040	27.040
Machines	162.937	162.937	Krediet	219.286	219.286
Inventaris	198	198	Crediteuren	91.072	91.072
Vervoermiddel	50.883	50.883	Belastingen	117	117
Debiteuren	179.673	179.673	Overlopende passiva	27.903	27.903
Overige activa	9.994	9.994	Overige passiva	2.108	2.108
Liquide middelen	32.211	32.211			
Totaal	560.212	636.816	Totaal	560.212	636.816

Bijlage 6: balans V.O.F. onderneming E

Balans V.O.F. onderneming E in €					
Fiscaal			WEV		
Goodwill		30.000	Kapitaal ondernemer 1	4.865	19.865
Gebouw	160.672	160.672	Kapitaal ondernemer 2	4.866	19.866
Inventaris	7.670	7.670	FOR ondernemer 1	9.003	9.003
Vervoermiddel	2.058	2.058	FOR ondernemer 2	9.003	9.003
Debiteuren	222.392	222.392	Krediet	87.586	87.586
Overige activa	14.496	14.496	Crediteuren	24.129	24.129
Liquide middelen	10.196	10.196	Rekening courant	168.183	168.183
			Belastingen	55.321	55.321
			Overlopende passiva	35.753	35.753
			Overige passiva	18.775	18.775
Totaal	417.484	447.484	Totaal	417.484	447.484

Bijlage 7: belastingberekening scenario 1 onderneming A

Scenario 1 binnen onderneming A betreft de situatie waarin voor de belastingberekening uit wordt gegaan van een bedrag dat bestaat uit de verwachte winst (€81.000) vermeerderd met een blijvende huurverlaging (€55.000) en verminderd met de opbrengsten van een opdracht die misschien niet gecontinueerd wordt (€50.000).

<i>IB-onderneming</i>		<i>Bv</i>	
Jaar berekening	2016	Extra kosten bv per jaar	2.500
Leeftijd ondernemer	34	Geschat aantal jaren tot heffing box 2	31
Leeftijd pensionering	65	Effectief tarief aanmerkelijk belang	7,41%
Winst vóór OR, zelfst.aftr en MKB-vrijstelling	86.000	Dividenduitkering box 2	0
Dotatie oudedagsreserve	nee	Salaris (eventueel verhoogd in verband met eigen bijdragen)	60.000
Urencriterium van toepassing	ja	Autokostenforfait	0
Rekening houden met startersaftrek?	nee	Eigen bijdrage auto	0
Investeringsaftrek	15.000	Inbouw 50% pensioenpremie in salaris	ja
Autokostenforfait	0	50% pensioenpremie (geschat)	1.392
Premie beroepspensioen	0	Salaris na eigen bijdragen.	58.608
Geschat IB-tarief lijfrente, pensioen	42%	Pensioendot, incl beroepspensioen	2.784
Disconteringsvoet fiscale claims	4%	Geschat IB-tarief pensioen	42%
WOZ-waarde woning	0	Winst bv, vóór VPB	7.108
Renteaftrek eigen woning	0	Gemiddeld VPB-tarief	20,00%
WEVAB landbouwgrond	0	Gecombineerde VPB/IB-tarief (effectief)	25,93%
Stijging WEVAB per jaar	0,00%		

<i>Belastingberekening</i>		<i>Belastingberekening</i>		<i>Voordeel</i>
Winst	86.000	Salaris dga	60.000	
Af: investeringsaftrek	-15.000	Autokostenforfait minus eigen bijdrage	0	
Af: dotatie oudedagsreserve	0	Af: eigen bijdrage pensioenregeling	-1.392	
Af: zelfstandigenaftrek	-7.280	Eigenwoningforfait	0	
Autokostenforfait	0	Af: rente eigen woning	0	
Af: premie beroepspensioen	0	Af: persoonsgebonden aftrek	0	
Af: MKB-winstvrijstelling	-8.921	Af: lijfrentepremie	0	
Eigenwoningforfait	0	Overige inkomsten box 1	0	
Af: rente eigen woning	0	Belastbaar inkomen box 1	58.608	
Af: lijfrentepremie	0	Ruimte tot tarief 52% (ruimte = +)	7.813	
Af: persoonsgebonden aftrek	0			
Overige inkomsten box 1	0			
Belastbaar inkomen box 1	54.799	Inkomstenbelasting box 1 en 2	22.910	
		Vennootschapsbelasting	1.422	
Inkomstenbelasting box 1	21.371	Extra kosten bv	2.500	
Arbeidskorting	1.624	Arbeidskorting	2.119	
Algemene heffingskorting	514	Algemene heffingskorting	377	
Premie Zvw	2.902	Premie Zvw	2.902	
Totaal belasting excl. fiscale claims	22.135	Totaal lasten excl. fiscale claims	27.237	-5.103
IB-claim OR/lijfrente	0	Fiscale claim pensioen/lijfrente	347	
IB-claim beroepspensioen	0	Fiscale claim aanmerkelijk belang	1.533	
		Aanmerkelijk belang landbouwgrond	0	
Totaal belasting incl. fiscale claims	22.135	Totaal lasten incl. fiscale claims	29.117	-6.982
Gewogen gemiddeld IB-tarief	25,74%	Gewogen gemiddeld VPB/IB-tarief	30,95%	-5,21%

Bijlage 8: belastingberekening scenario 2 onderneming A

Scenario 2 binnen onderneming A betreft de situatie waarin voor de belastingberekening uit wordt gegaan van een bedrag dat bestaat uit de verwachte winst vermeerderd met de huurverlaging, ervan uitgaande dat de eerder genoemde onzeker opdracht wel gecontinueerd wordt.

<i>IB-onderneming</i>		<i>Bv</i>	
Jaar berekening	2016	Extra kosten bv per jaar	2.500
Leeftijd ondernemer	34	Geschat aantal jaren tot heffing box 2	31
Leeftijd pensionering	65	Effectief tarief aanmerkelijk belang	7,41%
Winst vóór OR, zelfst.aftr en MKB-vrijstelling	136.000	Dividenduitkering box 2	0
Dotatie oudedagsreserve	nee	Salaris (eventueel verhoogd in verband met eigen bijdragen)	
Urencriterium van toepassing	ja		60.000
Rekening houden met startersaftrek?	nee	Autokostenforfait	0
Investeringsaftrek	15.000	Eigen bijdrage auto	0
Autokostenforfait	0	Inbouw 50% pensioenpremie in salaris	ja
Premie beroepspensioen	0	50% pensioenpremie (geschat)	1.392
Geschat IB-tarief lijfrente, pensioen	42%	Salaris na eigen bijdragen.	58.608
Disconteringsvoet fiscale claims	4%	Pensioendot, incl beroepspensioen	2.784
WOZ-waarde woning	0	Geschat IB-tarief pensioen	42%
Renteaftrek eigen woning	0	Winst bv, vóór VPB	57.108
WEVAB landbouwgrond	0	Gemiddeld VPB-tarief	20,00%
Stijging WEVAB per jaar	0,00%	Gecombineerde VPB/IB-tarief (effectief)	25,93%

<i>Belastingberekening</i>		<i>Belastingberekening</i>		<i>Voordeel</i>
Winst	136.000	Salaris dga	60.000	
Af: investeringsaftrek	-15.000	Autokostenforfait minus eigen bijdrage	0	
Af: dotatie oudedagsreserve	0	Af: eigen bijdrage pensioenregeling	-1.392	
Af: zelfstandigenaftrek	-7.280	Eigenwoningforfait	0	
Autokostenforfait	0	Af: rente eigen woning	0	
Af: premie beroepspensioen	0	Af: persoonsgebonden aftrek	0	
Af: MKB-winstvrijstelling	-15.921	Af: lijfrentepremie	0	
Eigenwoningforfait	0	Overige inkomsten box 1	0	
Af: rente eigen woning	0	Belastbaar inkomen box 1	58.608	
Af: lijfrentepremie	0	Ruimte tot tarief 52% (ruimte = +)	7.813	
Af: persoonsgebonden aftrek	0			
Overige inkomsten box 1	0	Inkomstenbelasting box 1 en 2	22.910	
Belastbaar inkomen box 1	97.799	Vennootschapsbelasting	11.422	
		Extra kosten bv	2.500	
Inkomstenbelasting box 1	42.383	Arbeidskorting	2.119	
Arbeidskorting	0	Algemene heffingskorting	377	
Algemene heffingskorting	0	Premie Zvw	2.902	
Premie Zvw	2.902			
Totaal belasting excl. fiscale claims	45.285	Totaal lasten excl. fiscale claims	37.237	8.047
IB-claim OR/lijfrente	0	Fiscale claim pensioen/lijfrente	347	
IB-claim beroepspensioen	0	Fiscale claim aanmerkelijk belang	4.498	
		Aanmerkelijk belang landbouwgrond	0	
Totaal belasting incl. fiscale claims	45.285	Totaal lasten incl. fiscale claims	42.082	3.203
Gewogen gemiddeld IB-tarief	33,30%	Gewogen gemiddeld VPB/IB-tarief	29,10%	4,19%

Bijlage 9: belastingberekening scenario 3 onderneming A

Scenario 1 binnen onderneming A betreft de situatie waarin voor de belastingberekening uit wordt gegaan van een bedrag dat bestaat uit de verwachte winst vermeerderd met de blijvende huurverlaging en een eenmalige teruggave van betaalde huur in voorgaande jaren (€150.000) en verminderd met de opbrengsten van de opdracht die misschien niet gecontinueerd wordt.

<i>IB-onderneming</i>		<i>Bv</i>	
Jaar berekening	2016	Extra kosten bv per jaar	2.500
Leeftijd ondernemer	34	Geschat aantal jaren tot heffing box 2	31
Leeftijd pensionering	65	Effectief tarief aanmerkelijk belang	7,41%
Winst vóór OR, zelfst.aftr en MKB-vrijstelling	236.000	Dividenduitkering box 2	0
Dotatie oudedagsreserve	nee	Salaris (eventueel verhoogd in verband met eigen bijdragen)	
Urencriterium van toepassing	ja		60.000
Rekening houden met startersaftrek?	nee	Autokostenforfait	0
Investeringsaftrek	15.000	Eigen bijdrage auto	0
Autokostenforfait	0	Inbouw 50% pensioenpremie in salaris	ja
Premie beroepspensioen	0	50% pensioenpremie (geschat)	1.392
Geschat IB-tarief lijfrente, pensioen	42%	Salaris na eigen bijdragen.	58.608
Disconteringsvoet fiscale claims	4%	Pensioendot, incl beroepspensioen	2.784
WOZ-waarde woning	0	Geschat IB-tarief pensioen	42%
Renteaftrek eigen woning	0	Winst bv, vóór VPB	157.108
WEVAB landbouwgrond	0	Gemiddeld VPB-tarief	20,00%
Stijging WEVAB per jaar	0,00%	Gecombineerde VPB/IB-tarief (effectief)	25,93%

<i>Belastingberekening</i>		<i>Belastingberekening</i>		<i>Voordeel</i>
Winst	236.000	Salaris dga	60.000	
Af: investeringsaftrek	-15.000	Autokostenforfait minus eigen bijdrage	0	
Af: dotatie oudedagsreserve	0	Af: eigen bijdrage pensioenregeling	-1.392	
Af: zelfstandigenaftrek	-7.280	Eigenwoningforfait	0	
Autokostenforfait	0	Af: rente eigen woning	0	
Af: premie beroepspensioen	0	Af: persoonsgebonden aftrek	0	
Af: MKB-winstvrijstelling	-29.921	Af: lijfrentepremie	0	
Eigenwoningforfait	0	Overige inkomsten box 1	0	
Af: rente eigen woning	0	Belastbaar inkomen box 1	58.608	
Af: lijfrentepremie	0	Ruimte tot tarief 52% (ruimte = +)	7.813	
Af: persoonsgebonden aftrek	0			
Overige inkomsten box 1	0	Inkomstenbelasting box 1 en 2	22.910	
Belastbaar inkomen box 1	183.799	Vennootschapsbelasting	31.422	
		Extra kosten bv	2.500	
Inkomstenbelasting box 1	87.103	Arbeidskorting	2.119	
Arbeidskorting	0	Algemene heffingskorting	377	
Algemene heffingskorting	0	Premie Zvw	2.902	
Premie Zvw	2.902			
Totaal belasting excl. fiscale claims	90.005	Totaal lasten excl. fiscale claims	57.237	32.767
IB-claim OR/lijfrente	0	Fiscale claim pensioen/lijfrente	347	
IB-claim beroepspensioen	0	Fiscale claim aanmerkelijk belang	10.427	
		Aanmerkelijk belang landbouwgrond	0	
Totaal belasting incl. fiscale claims	90.005	Totaal lasten incl. fiscale claims	68.011	21.994
Gewogen gemiddeld IB-tarief	38,14%	Gewogen gemiddeld VPB/IB-tarief	27,76%	10,38%

Bijlage 10: belastingberekening scenario 4 onderneming A

Scenario 1 binnen onderneming A betreft de situatie waarin voor de belastingberekening uit wordt gegaan van een bedrag dat bestaat uit de verwachte winst vermeerderd met de blijvende huurverlaging en de eenmalige teruggave van betaalde huur in voorgaande jaren.

<i>IB-onderneming</i>		<i>Bv</i>	
Jaar berekening	2016	Extra kosten bv per jaar	2.500
Leeftijd ondernemer	34	Geschat aantal jaren tot heffing box 2	31
Leeftijd pensionering	65	Effectief tarief aanmerkelijk belang	7,41%
Winst vóór OR, zelfst.aftr en MKB-vrijstelling	286.000	Dividenduitkering box 2	0
Dotatie oudedagsreserve	nee	Salaris (eventueel verhoogd in verband met eigen bijdragen)	
Urencriterium van toepassing	ja		60.000
Rekening houden met startersaftrek?	nee	Autokostenforfait	0
Investeringsaftrek	15.000	Eigen bijdrage auto	0
Autokostenforfait	0	Inbouw 50% pensioenpremie in salaris	ja
Premie beroepspensioen	0	50% pensioenpremie (geschat)	1.392
Geschat IB-tarief lijfrente, pensioen	42%	Salaris na eigen bijdragen.	58.608
Disconteringsvoet fiscale claims	4%	Pensioendot, incl beroepspensioen	2.784
WOZ-waarde woning	0	Geschat IB-tarief pensioen	42%
Renteaftrek eigen woning	0	Winst bv, vóór VPB	207.108
WEVAB landbouwgrond	0	Gemiddeld VPB-tarief	20,17%
Stijging WEVAB per jaar	0,00%	Gecombineerde VPB/IB-tarief (effectief)	26,09%

<i>Belastingberekening</i>		<i>Belastingberekening</i>		<i>Voordeel</i>
Winst	286.000	Salaris dga	60.000	
Af: investeringsaftrek	-15.000	Autokostenforfait minus eigen bijdrage	0	
Af: dotatie oudedagsreserve	0	Af: eigen bijdrage pensioenregeling	-1.392	
Af: zelfstandigenaftrek	-7.280	Eigenwoningforfait	0	
Autokostenforfait	0	Af: rente eigen woning	0	
Af: premie beroepspensioen	0	Af: persoonsgebonden aftrek	0	
Af: MKB-winstvrijstelling	-36.921	Af: lijfrentepremie	0	
Eigenwoningforfait	0	Overige inkomsten box 1	0	
Af: rente eigen woning	0	Belastbaar inkomen box 1	58.608	
Af: lijfrentepremie	0	Ruimte tot tarief 52% (ruimte = +)	7.813	
Af: persoonsgebonden aftrek	0			
Overige inkomsten box 1	0			
Belastbaar inkomen box 1	226.799	Inkomstenbelasting box 1 en 2	22.910	
		Vennootschapsbelasting	41.777	
Inkomstenbelasting box 1	109.463	Extra kosten bv	2.500	
Arbeidskorting	0	Arbeidskorting	2.119	
Algemene heffingskorting	0	Algemene heffingskorting	377	
Premie Zvw	2.902	Premie Zvw	2.902	
Totaal belasting excl. fiscale claims	112.365	Totaal lasten excl. fiscale claims	67.593	44.772
IB-claim OR/lijfrente	0	Fiscale claim pensioen/lijfrente	347	
IB-claim beroepspensioen	0	Fiscale claim aanmerkelijk belang	13.365	
		Aanmerkelijk belang landbouwgrond	0	
Totaal belasting incl. fiscale claims	112.365	Totaal lasten incl. fiscale claims	81.305	31.060
Gewogen gemiddeld IB-tarief	39,29%	Gewogen gemiddeld VPB/IB-tarief	27,55%	11,73%

Bijlage 11: belastingberekening onderneming B

<i>IB-onderneming</i>		<i>Bv</i>	
Jaar berekening	2015	Extra kosten bv per jaar	2.500
Leeftijd ondernemer	37	Geschat aantal jaren tot heffing box 2	28
Leeftijd pensionering	65	Effectief tarief aanmerkelijk belang	8,34%
Winst vóór OR, zelfst.aftr en MKB-vrijstelling	100.000	Dividenduitkering box 2	0
Dotatie oudedagsreserve	nee	Salaris (eventueel verhoogd in verband met eigen bijdragen)	60.000
Urencriterium van toepassing	ja	Autokostenforfait	0
Rekening houden met startersaftrek?	nee	Eigen bijdrage auto	0
Investeringsaftrek	0	Inbouw 50% pensioenpremie in salaris	ja
Autokostenforfait	0	50% pensioenpremie (geschat)	1.859
Premie beroepspensioen	0	Salaris na eigen bijdragen.	58.141
Geschat IB-tarief lijfrente, pensioen	42%	Pensioendot, incl beroepspensioen	3.719
Disconteringsvoet fiscale claims	4%	Geschat IB-tarief pensioen	42%
WOZ-waarde woning	135.000	Winst bv, vóór VPB	35.641
Renteaftrek eigen woning	8.500	Gemiddeld VPB-tarief	20,00%
WEVAB landbouwgrond	0	Gecombineerde VPB/IB-tarief (effectief)	26,67%
Stijging WEVAB per jaar	0,00%		

<i>Belastingberekening</i>		<i>Belastingberekening</i>		<i>Voordeel</i>
Winst	100.000	Salaris dga	60.000	
Af: investeringsaftrek	0	Autokostenforfait minus eigen bijdrage	0	
Af: dotatie oudedagsreserve	0	Af: eigen bijdrage pensioenregeling	-1.859	
Af: zelfstandigenaftrek	-7.280	Eigenwoningforfait	1.013	
Autokostenforfait	0	Af: rente eigen woning	-8.500	
Af: premie beroepspensioen	0	Af: persoonsgebonden aftrek	0	
Af: MKB-winstvrijstelling	-12.981	Af: lijfrentepremie	-6.000	
Eigenwoningforfait	1.013	Overige inkomsten box 1	0	
Af: rente eigen woning	-8.500	Belastbaar inkomen box 1	44.653	
Af: lijfrentepremie	-6.000	Ruimte tot tarief 52% (ruimte = +)	12.932	
Af: persoonsgebonden aftrek	0			
Overige inkomsten box 1	0	Inkomstenbelasting box 1 en 2	17.663	
Belastbaar inkomen box 1	66.252	Vennootschapsbelasting	7.128	
		Extra kosten bv	2.500	
Inkomstenbelasting box 1	27.601	Arbeidskorting	1.885	
Arbeidskorting	211	Algemene heffingskorting	1.627	
Algemene heffingskorting	1.342			
Totaal belasting excl. fiscale claims	26.048	Totaal lasten excl. fiscale claims	23.779	2.269
IB-claim OR/lijfrente	840	Fiscale claim pensioen/lijfrente	1.361	
IB-claim beroepspensioen	0	Fiscale claim aanmerkelijk belang	2.377	
		Aanmerkelijk belang landbouwgrond	0	
Totaal belasting incl. fiscale claims	26.888	Totaal lasten incl. fiscale claims	27.517	-629
Gewogen gemiddeld IB-tarief	26,89%	Gewogen gemiddeld VPB/IB-tarief	25,02%	1,87%

Bijlage 12: belastingberekening onderneming C

<i>IB-onderneming</i>		<i>Bv</i>	
Jaar berekening	2015	Extra kosten bv per jaar	2.000
Leeftijd ondernemer	40	Geschat aantal jaren tot heffing box 2	25
Leeftijd pensionering	65	Effectief tarief aanmerkelijk belang	9,38%
Winst vóór OR, zelfst.aftr en MKB-vrijstelling	100.000	Dividenduitkering box 2	0
Dotatie oudedagsreserve	nee	Salaris (eventueel verhoogd in verband met eigen bijdragen)	48.114
Urencriterium van toepassing	ja	Autokostenforfait	0
Rekening houden met startersaftrek?	nee	Eigen bijdrage auto	0
Investeringsaftrek	0	Inbouw 50% pensioenpremie in salaris	nee
Autokostenforfait	0	50% pensioenpremie (geschat)	1.330
Premie beroepspensioen	0	Salaris na eigen bijdragen.	0
Geschat IB-tarief lijfrente, pensioen	42%	Pensioendot, incl beroepspensioen	2.661
Disconteringsvoet fiscale claims	4%	Geschat IB-tarief pensioen	42%
WOZ-waarde woning	0	Winst bv, vóór VPB	47.225
Renteaftrek eigen woning	0	Gemiddeld VPB-tarief	20,00%
WEVAB landbouwgrond	0	Gecombineerde VPB/IB-tarief (effectief)	27,50%
Stijging WEVAB per jaar	0,00%		

<i>Belastingberekening</i>		<i>Belastingberekening</i>		<i>Voordeel</i>
Winst	100.000	Salaris dga	48.114	
Af: investeringsaftrek	0	Autokostenforfait minus eigen bijdrage	0	
Af: dotatie oudedagsreserve	0	Af: eigen bijdrage pensioenregeling	0	
Af: zelfstandigenaftrek	-7.280	Eigenwoningforfait	0	
Autokostenforfait	0	Af: rente eigen woning	0	
Af: premie beroepspensioen	0	Af: persoonsgebonden aftrek	-8.000	
Af: MKB-winstvrijstelling	-12.981	Af: lijfrentepremie	0	
Eigenwoningforfait	0	Overige inkomsten box 1	0	
Af: rente eigen woning	0	Belastbaar inkomen box 1	40.114	
Af: lijfrentepremie	0	Ruimte tot tarief 52% (ruimte = +)	17.471	
Af: persoonsgebonden aftrek	-8.000			
Overige inkomsten box 1	0			
Belastbaar inkomen box 1	71.739	Inkomstenbelasting box 1 en 2	15.757	
		Vennootschapsbelasting	9.445	
Inkomstenbelasting box 1	30.454	Extra kosten bv	2.000	
Arbeidskorting	211	Arbeidskorting	2.220	
Algemene heffingskorting	1.342	Algemene heffingskorting	1.732	
Totaal belasting excl. fiscale claims	28.901	Totaal lasten excl. fiscale claims	23.249	5.652
IB-claim OR/lijfrente	0	Fiscale claim pensioen/lijfrente	419	
IB-claim beroepspensioen	0	Fiscale claim aanmerkelijk belang	3.543	
		Aanmerkelijk belang landbouwgrond	0	
Totaal belasting incl. fiscale claims	28.901	Totaal lasten incl. fiscale claims	27.212	1.690
Gewogen gemiddeld IB-tarief	28,90%	Gewogen gemiddeld VPB/IB-tarief	25,21%	3,69%

Bijlage 13: belastingberekening onderneming D

Jaar berekening	2015	Extra kosten bv per jaar	2.500
Leeftijd ondernemer	44	Geschat aantal jaren tot heffing box 2	21
Leeftijd pensionering	65	Effectief tarief aanmerkelijk belang	10,97%
Winst vóór OR, zelfst.aftr en MKB-vrijstelling	100.000	Dividenduitkering box 2	0
Dotatie oudedagsreserve	nee	Salaris (eventueel verhoogd in verband met eigen bijdragen)	55.000
Urencriterium van toepassing	ja	Autokostenforfait	15.566
Rekening houden met startersaftrek?	nee	Eigen bijdrage auto	12.000
Investeringsaftrek	15.000	Inbouw 50% pensioenpremie in salaris	ja
Autokostenforfait	15.566	50% pensioenpremie (geschat)	1.901
Premie beroepspensioen	0	Salaris na eigen bijdragen.	41.099
Geschat IB-tarief lijfrente, pensioen	42%	Pensioendot, incl beroepspensioen	3.801
Disconteringsvoet fiscale claims	4%	Geschat IB-tarief pensioen	42%
WOZ-waarde woning	90.000	Winst bv, vóór VPB	37.599
Renteaftrek eigen woning	6.271	Gemiddeld VPB-tarief	20,00%
WEVAB landbouwgrond	0	Gecombineerde VPB/IB-tarief (effectief)	28,78%
Stijging WEVAB per jaar	0,00%		

<i>Belastingberekening</i>		<i>Belastingberekening</i>		<i>Voordeel</i>
Winst	100.000	Salaris dga	55.000	
Af: investeringsaftrek	-15.000	Autokostenforfait minus eigen bijdrage	3.566	
Af: dotatie oudedagsreserve	0	Af: eigen bijdrage pensioenregeling	-1.901	
Af: zelfstandigenaftrek	-7.280	Eigenwoningforfait	675	
Autokostenforfait	15.566	Af: rente eigen woning	-6.271	
Af: premie beroepspensioen	0	Af: persoonsgebonden aftrek	0	
Af: MKB-winstvrijstelling	-13.060	Af: lijfrentepremie	0	
Eigenwoningforfait	675	Overige inkomsten box 1	0	
Af: rente eigen woning	-6.271	Belastbaar inkomen box 1	51.069	
Af: lijfrentepremie	-6.000	Ruimte tot tarief 52% (ruimte = +)	6.516	
Af: persoonsgebonden aftrek	0			
Overige inkomsten box 1	0			
Belastbaar inkomen box 1	68.630	Inkomstenbelasting box 1 en 2	20.358	
		Vennootschapsbelasting	7.520	
Inkomstenbelasting box 1	28.837	Extra kosten bv	2.500	
Arbeidskorting	188	Arbeidskorting	1.944	
Algemene heffingskorting	1.342	Algemene heffingskorting	1.478	
Totaal belasting excl. fiscale claims	27.307	Totaal lasten excl. fiscale claims	26.955	352
IB-claim OR/lijfrente	1.106	Fiscale claim pensioen/lijfrente	701	
IB-claim beroepspensioen	0	Fiscale claim aanmerkelijk belang	4.946	
		Aanmerkelijk belang landbouwgrond	0	
Totaal belasting incl. fiscale claims	28.413	Totaal lasten incl. fiscale claims	32.602	-4.189
Gewogen gemiddeld IB-tarief	28,41%	Gewogen gemiddeld VPB/IB-tarief	30,10%	-1,69%

Bijlage 14: belastingberekening onderneming E

Jaar berekening	2015	Extra kosten bv per jaar	1.000
Leeftijd ondernemer	50	Geschat aantal jaren tot heffing box 2	15
Leeftijd pensionering	65	Effectief tarief aanmerkelijk belang	13,88%
Winst vóór OR, zelfst.aftr en MKB-vrijstelling	100.000	Dividenduitkering box 2	0
Dotatie oudedagsreserve	nee	Salaris (eventueel verhoogd in verband met eigen bijdragen)	55.000
Urencriterium van toepassing	ja	Autokostenforfait	0
Rekening houden met startersaftrek?	nee	Eigen bijdrage auto	0
Investeringsaftrek	0	Inbouw 50% pensioenpremie in salaris	ja
Autokostenforfait	0	50% pensioenpremie (geschat)	3.251
Premie beroepspensioen	0	Salaris na eigen bijdragen.	51.749
Geschat IB-tarief lijfrente, pensioen	42%	Pensioendot, incl beroepspensioen	6.502
Disconteringsvoet fiscale claims	4%	Geschat IB-tarief pensioen	42%
WOZ-waarde woning	270.000	Winst bv, vóór VPB	40.749
Renteaftrek eigen woning	14.008	Gemiddeld VPB-tarief	20,00%
WEVAB landbouwgrond	0	Gecombineerde VPB/IB-tarief (effectief)	31,11%
Stijging WEVAB per jaar	0,00%		

<u>Belastingberekening</u>		<u>Belastingberekening</u>		<u>Voordeel</u>
Winst	100.000	Salaris dga	55.000	
Af: investeringsaftrek	0	Autokostenforfait minus eigen bijdrage	0	
Af: dotatie oudedagsreserve	0	Af: eigen bijdrage pensioenregeling	-3.251	
Af: zelfstandigenaftrek	-7.280	Eigenwoningforfait	1.890	
Autokostenforfait	0	Af: rente eigen woning	-14.008	
Af: premie beroepspensioen	0	Af: persoonsgebonden aftrek	0	
Af: MKB-winstvrijstelling	-12.981	Af: lijfrentepremie	0	
Eigenwoningforfait	1.890	Overige inkomsten box 1	0	
Af: rente eigen woning	-14.008	Belastbaar inkomen box 1	39.631	
Af: lijfrentepremie	0	Ruimte tot tarief 52% (ruimte = +)	16.900	
Af: persoonsgebonden aftrek	0			
Overige inkomsten box 1	0			
Belastbaar inkomen box 1	67.621	Inkomstenbelasting box 1 en 2	15.514	
		Vennootschapsbelasting	8.150	
Inkomstenbelasting box 1	28.379	Extra kosten bv	1.000	
Arbeidskorting	367	Arbeidskorting	1.656	
Algemene heffingskorting	1.366	Algemene heffingskorting	2.103	
Totaal belasting excl. fiscale claims	26.646	Totaal lasten excl. fiscale claims	20.905	5.741
IB-claim OR/lijfrente	0	Fiscale claim pensioen/lijfrente	1.516	
IB-claim beroepspensioen	0	Fiscale claim aanmerkelijk belang	4.525	
		Aanmerkelijk belang landbouwgrond	0	
Totaal belasting incl. fiscale claims	26.646	Totaal lasten incl. fiscale claims	26.947	-301
Gewogen gemiddeld IB-tarief	26,65%	Gewogen gemiddeld VPB/IB-tarief	25,95%	0,70%

Bijlage 15: berekening bedragen geruisloze omzetting onderneming

A

- Fiscale waarde bezittingen:	484.869
- Fiscale waarde schulden:	<u>187.244 -/-</u>
- Fiscale waarde onderneming:	297.625
- Bij:	
O Goodwill:	128.125 +/-
- Af: -Belastinglatenties:	
O Goodwill (15%):	<u>19.219 -/-</u>
- Te voldoen door de B.V.:	406.531

Bijlage 16: berekening bedragen geruisloze omzetting onderneming

B

- Fiscale waarde bezittingen:		311.015
- Fiscale waarde schulden:		<u>54.837 -/-</u>
- Fiscale waarde onderneming:		256.178
- Bij:		
O Meerwaarde inventaris:	4.989	
O Goodwill:	<u>54.345 +/-</u>	
		59.334 +/-
- Af: -Belastinglatenties:		
O Inventaris (20%):	998	
O Goodwill (15%):	<u>8.152 +/-</u>	
		<u>9.150 -/-</u>
- Te voldoen door de B.V.:		306.362

Bijlage 17: berekening bedragen geruisloze omzetting onderneming

C

- Fiscale waarde bezittingen:	64.263
- Fiscale waarde schulden:	<u>9.318 -/-</u>
- Fiscale waarde onderneming:	54.945
- Bij:	
O Goodwill:	50.000 +/+
- Af: -Belastinglatenties:	
O Goodwill (15%):	<u>7.500 -/-</u>
- Te voldoen door de B.V.:	97.445

Bijlage 18: berekening bedragen geruisloze omzetting onderneming

D

- Fiscale waarde bezittingen:	560.212
- Fiscale waarde schulden:	<u>367.526 -/-</u>
- Fiscale waarde onderneming:	192.686
- Bij:	
O Goodwill:	76.604 +/+
- Af: -Belastinglatenties:	
O Goodwill (15%):	11.491 -/-
-FOR-lijfrente:	<u>27.040 -/-</u>
- Te voldoen door de B.V.:	257.799

Bijlage 18: berekening bedragen geruisloze omzetting onderneming

E

- Fiscale waarde bezittingen:		417.484
- Fiscale waarde schulden:		<u>389.747 -/-</u>
- Fiscale waarde onderneming:		27.737
- Bij:		
O Goodwill:		30.000 +/+
- Af: -Belastinglatenties:		
O Goodwill (15%):		4.500 -/-
-FOR-lijfrente:		18.006 -/-
-Crediteringen:		
O Verschuldigde IB:	36.374	
O Afrondings-creditering:	<u>2.600 +/+</u>	
		<u>38.974 -/-</u>
- Te voldoen door de B.V.:		- 3.743

Bijlage 19: berekening fiscale claims onderneming A

Berekening maximaal beschikbare stakingslijfrenteafrek

Leeftijd ondernemer	34
Leeftijd ingang oudedagslijfrente	65
Geschatte leeftijd einde levenslange lijfrenteuitkering	80
Feitelijk in aanmerking te nemen niet geactiveerde goodwill	128.125
Ondernemer is invalide, ja/nee	nee
Direct ingaande uitkeringen lijfrente stakingslijfrente ja/nee	nee
Maximale vrijstelling vóór imputaties	111.771
Aanspraken verplichte pensioenregelingen	0
Stand oudedagsreserve per 1-1	0
In voorgaande jaren geclaimde lijfrentepremieafrek op grond van 2-5 tranche	0
Aanspraken op bedrijfsbeëindigingsvergoedingen	0
Lijfrentepremieafrek vanaf 1-1-2001	0
Maximale vrijstelling na imputaties	111.771
Te benutten jaarruimte en reserveringsruimte	19.205
	130.976
Meerwaarde pand plus desinvesteringsbijtellingen	0
Maximaal in aanmerking te nemen niet geactiveerde goodwill	130.976

IB-tarief stakingswinst	52,00%
Belastingvoordeel MKB-winstvrijstelling stakingswinst	9.328
IB-tarief af te rekenen stille reserve	52,00%
Direct af te rekenen stille reserve en goodwill	0
Verschuldigde IB afrekening goodwill	0
Feitelijk te benutten stakingslijfrenteafrek	108.920
Feitelijk te benutten lijfrenteafrek jaar- en reserveringsruimte en uitgestelde stakingslijfrente	128.125
Afschrijvingstermijn goodwill	10
Afschrijvingstermijn pand	40
VPB-tarief	20,00%
Disconteringspercentage contante-waardeberekening	4%
Periode uitstel ab-claim	31
Gemiddelde periode uitstel heffing over uitgestelde lijfrenteuitkeringen	39
Geschat IB-tarief over uitgestelde lijfrenteuitkeringen	42%
Contante waarde IB uitgestelde lijfrenteuitkeringen	11.888
Gemiddelde periode uitstel heffing over direct ingaande lijfrenteuitkeringen	23
Totaal direct ingaande lijfrente	0
Geschat IB-tarief direct ingaande lijfrente	52%
Contante waarde IB direct ingaande lijfrente	0
Totaal contante waarde IB lijfrenteuitkeringen	11.888
Jaarlijks liquiditeitsvoordeel goodwillafschrijving	2.563
Jaarlijks liquiditeitsvoordeel afschrijving meerwaarde pand	0

Fiscale claims bij geruisloze inbreng

VPB-claim goodwill	20.784
VPB-claim meerwaarde pand	0
Ab-claim	7.956
Voordeel stakingsaftrek	0
Totaal saldo fiscale claims	28.740

Fiscale claims bij ruisende inbreng

IB direct af te rekenen goodwill	0
MKB-winstvrijstelling stakingswinst (exclusief OR)	-9.328
Voordeel stakingsaftrek	-1.703
Contante waarde IB lijfrenteuitkeringen	11.888
Totaal saldo fiscale claims	858

Bijlage 20: berekening fiscale claims onderneming B

Berekening maximaal beschikbare stakingslijfrenteaftrek

Leeftijd ondernemer	37
Leeftijd ingang oudedagslijfrente	65
Geschatte leeftijd einde levenslange lijfrentenuitkering	80
Feitelijk in aanmerking te nemen niet geactiveerde goodwill	59.334
Ondernemer is invalide, ja/nee	nee
Direct ingaande uitkeringen lijfrente stakingslijfrente ja/nee	nee
Maximale vrijstelling vóór imputaties	111.771
Aanspraken verplichte pensioenregelingen	0
Stand oudedagsreserve per 1-1	0
In voorgaande jaren geclaimde lijfrentepremieafrek op grond van 2-5 tranche	24.180
Aanspraken op bedrijfsbeëindigingsvergoedingen	0
Lijfrentepremieaftrek vanaf 1-1-2001	0
Maximale vrijstelling na imputaties	87.591
Te benutten jaarruimte en reserveringsruimte	19.205
	106.796
Meerwaarde pand	0
Maximaal in aanmerking te nemen niet geactiveerde goodwill	106.796

IB-tarief stakingswinst	52,00%
Belastingvoordeel MKB-winstvrijstelling stakingswinst	4.320
IB-tarief af te rekenen stille reserve	52,00%
Direct af te rekenen stille reserve en goodwill	0
Verschuldigde IB afrekening goodwill	0
Feitelijk te benutten stakingslijfrenteaftrek	40.129
Feitelijk te benutten lijfrenteaftrek jaar- en reserveringsruimte en uitgestelde stakingslijfrente	59.334
Afschrijvingstermijn goodwill	10
Afschrijvingstermijn pand	40
VPB-tarief	20,00%
Disconteringspercentage contante-waardeberekening	4%
Periode uitstel ab-claim	28
Gemiddelde periode uitstel heffing over uitgestelde lijfrentenuitkeringen	36
Geschat IB-tarief over uitgestelde lijfrentenuitkeringen	42%
Contante waarde IB uitgestelde lijfrentenuitkeringen	6.193
Gemiddelde periode uitstel heffing over direct ingaande lijfrentenuitkeringen	22
Totaal direct ingaande lijfrente	0
Geschat IB-tarief direct ingaande lijfrente	52%
Contante waarde IB direct ingaande lijfrente	0
Totaal contante waarde IB lijfrentenuitkeringen	6.193
Jaarlijks liquiditeitsvoordeel goodwillafschrijving	1.187
Jaarlijks liquiditeitsvoordeel afschrijving meerwaarde pand	0

Fiscale claims bij geruisloze inbreng

VPB-claim goodwill	9.625
VPB-claim meerwaarde pand	0
Ab-claim	4.144
Voordeel stakingsaftrek	0
Totaal saldo fiscale claims	13.769

Fiscale claims bij ruisende inbreng

IB direct af te rekenen goodwill	0
MKB-winstvrijstelling stakingswinst (exclusief OR)	-4.320
Voordeel stakingsaftrek	-1.703
Contante waarde IB lijfrentenuitkeringen	6.193
Totaal saldo fiscale claims	170

Bijlage 21: berekening fiscale claims onderneming C

Berekening maximaal beschikbare stakingslijfrenteafrek

Leeftijd ondernemer	40
Leeftijd ingang oudedagslijfrente	65
Geschatte leeftijd einde levenslange lijfrenteuitkering	80
Feitelijk in aanmerking te nemen niet geactiveerde goodwill	NB niet overdraagbaar!
Ondernemer is invalide, ja/nee	nee
Direct ingaande uitkeringen lijfrente stakingslijfrente ja/nee	nee
Maximale vrijstelling vóór imputaties	111.771
Aanspraken verplichte pensioenregelingen	0
Stand oudedagsreserve per 1-1	0
In voorgaande jaren geclaimde lijfrentepremieafrek op grond van 2-5 tranche	0
Aanspraken op bedrijfsbeëindigingsvergoedingen	0
Lijfrentepremieafrek vanaf 1-1-2001	0
Maximale vrijstelling na imputaties	111.771
Te benutten jaarruimte en reserveringsruimte	19.205
	130.976
Meerwaarde pand	0
Maximaal in aanmerking te nemen niet geactiveerde goodwill	130.976

IB-tarief stakingswinst	52,00%
Belastingvoordeel MKB-winstvrijstelling stakingswinst	3.640
IB-tarief af te rekenen stille reserve	52,00%
Direct af te rekenen stille reserve en goodwill	0
Verschuldigde IB afrekening goodwill	0
Feitelijk te benutten stakingslijfrenteafrek	30.795
Feitelijk te benutten lijfrenteafrek jaar- en reserveringsruimte en uitgestelde stakingslijfrente	50.000
Afschrijvingstermijn goodwill	10
Afschrijvingstermijn pand	40
VPB-tarief	20,00%
Disconteringspercentage contante-waardeberekening	4%
Periode uitstel ab-claim	25
Gemiddelde periode uitstel heffing over uitgestelde lijfrenteuitkeringen	33
Geschat IB-tarief over uitgestelde lijfrenteuitkeringen	42%
Contante waarde IB uitgestelde lijfrenteuitkeringen	5.870
Gemiddelde periode uitstel heffing over direct ingaande lijfrenteuitkeringen	20
Totaal direct ingaande lijfrente	0
Geschat IB-tarief direct ingaande lijfrente	52%
Contante waarde IB direct ingaande lijfrente	0
Totaal contante waarde IB lijfrenteuitkeringen	5.870
Jaarlijks liquiditeitsvoordeel goodwillafschrijving	1.000
Jaarlijks liquiditeitsvoordeel afschrijving meerwaarde pand	0

Fiscale claims bij geruisloze inbreng

VPB-claim goodwill	8.111
VPB-claim meerwaarde pand	0
Ab-claim	3.928
Voordeel stakingsaftrek	0
Totaal saldo fiscale claims	12.039

Fiscale claims bij ruisende inbreng

IB direct af te rekenen goodwill	0
MKB-winstvrijstelling stakingswinst (exclusief OR)	-3.640
Voordeel stakingsaftrek	-1.703
Contante waarde IB lijfrenteuitkeringen	5.870
Totaal saldo fiscale claims	527

Bijlage 22: berekening fiscale claims onderneming D

Berekening maximaal beschikbare stakingslijfrenteafrek

Leeftijd ondernemer	44
Leeftijd ingang oudedagslijfrente	65
Geschatte leeftijd einde levenslange lijfrenteuitkering	80
Feitelijk in aanmerking te nemen niet geactiveerde goodwill	76.604
Ondernemer is invalide, ja/nee	nee
Direct ingaande uitkeringen lijfrente stakingslijfrente ja/nee	nee
Maximale vrijstelling vóór imputaties	111.771
Aanspraken verplichte pensioenregelingen	0
Stand oudedagsreserve per 1-1	27.040
In voorgaande jaren geclaimde lijfrentepremieafrek op grond van 2-5 tranche	32.650
Aanspraken op bedrijfsbeëindigingsvergoedingen	0
Lijfrentepremieafrek vanaf 1-1-2001	0
Maximale vrijstelling na imputaties	52.081
Te benutten jaarruimte en reserveringsruimte	19.205
	71.286
Meerwaarde pand	0
Maximaal in aanmerking te nemen niet geactiveerde goodwill	71.286

IB-tarief stakingswinst	52,00%
Belastingvoordeel MKB-winstvrijstelling stakingswinst	5.577
IB-tarief af te rekenen stille reserve	52,00%
Direct af te rekenen stille reserve en goodwill	5.318
Verschuldigde IB afrekening goodwill	2.765
Feitelijk te benutten stakingslijfrenteafrek	52.081
Feitelijk te benutten lijfrenteafrek jaar- en reserveringsruimte en uitgestelde stakingslijfrente	71.286
Afschrijvingstermijn goodwill	10
Afschrijvingstermijn pand	40
VPB-tarief	20,00%
Disconteringspercentage contante-waardeberekening	4%
Periode uitstel ab-claim	21
Gemiddelde periode uitstel heffing over uitgestelde lijfrenteuitkeringen	29
Geschat IB-tarief over uitgestelde lijfrenteuitkeringen	42%
Contante waarde IB uitgestelde lijfrenteuitkeringen	9.790
Gemiddelde periode uitstel heffing over direct ingaande lijfrenteuitkeringen	18
Totaal direct ingaande lijfrente	0
Geschat IB-tarief direct ingaande lijfrente	52%
Contante waarde IB direct ingaande lijfrente	0
Totaal contante waarde IB lijfrenteuitkeringen	9.790
Jaarlijks liquiditeitsvoordeel goodwillafschrijving	1.532
Jaarlijks liquiditeitsvoordeel afschrijving meerwaarde pand	0

Fiscale claims bij geruisloze inbreng

VPB-claim goodwill	12.427
VPB-claim meerwaarde pand	0
Ab-claim	7.041
Voordeel stakingsaftrek	-1.703
Totaal saldo fiscale claims	17.765

Fiscale claims bij ruisende inbreng

IB direct af te rekenen goodwill	2.765
MKB-winstvrijstelling stakingswinst (exclusief OR)	-5.577
Voordeel stakingsaftrek	-1.703
Contante waarde IB lijfrenteuitkeringen	9.790
Totaal saldo fiscale claims	5.276

Bijlage 23: berekening fiscale claims onderneming E

Berekening maximaal beschikbare stakingslijfrenteafrek

Leeftijd ondernemer	50
Leeftijd ingang oudedagslijfrente	67
Geschatte leeftijd einde levenslange lijfrenteuitkering	80
Feitelijk in aanmerking te nemen niet geactiveerde goodwill	30.000
Ondernemer is invalide, ja/nee	nee
Direct ingaande uitkeringen lijfrente stakingslijfrente ja/nee	nee
Maximale vrijstelling vóór imputaties	223.531
Aanspraken verplichte pensioenregelingen	0
Stand oudedagsreserve per 1-1	9.003
In voorgaande jaren geclaimde lijfrentepremieafrek op grond van 2-5 tranche	16.500
Aanspraken op bedrijfsbeëindigingsvergoedingen	0
Lijfrentepremieafrek vanaf 1-1-2001	0
Maximale vrijstelling na imputaties	198.028
Te benutten jaarruimte en reserveringsruimte	25.306
	223.334
Meerwaarde pand	0
Maximaal in aanmerking te nemen niet geactiveerde goodwill	223.334

IB-tarief stakingswinst	52,00%
Belastingvoordeel MKB-winstvrijstelling stakingswinst	2.184
IB-tarief af te rekenen stille reserve	52,00%
Direct af te rekenen stille reserve en goodwill	0
Verschuldigde IB afrekening goodwill	0
Feitelijk te benutten stakingslijfrenteafrek	4.694
Feitelijk te benutten lijfrenteafrek jaar- en reserveringsruimte en uitgestelde stakingslijfrente	30.000
Afschrijvingstermijn goodwill	10
Afschrijvingstermijn pand	40
VPB-tarief	20,00%
Disconteringspercentage contante-waardeberekening	4%
Periode uitstel ab-claim	17
Gemiddelde periode uitstel heffing over uitgestelde lijfrenteuitkeringen	24
Geschat IB-tarief over uitgestelde lijfrenteuitkeringen	42%
Contante waarde IB uitgestelde lijfrenteuitkeringen	5.013
Gemiddelde periode uitstel heffing over direct ingaande lijfrenteuitkeringen	15
Totaal direct ingaande lijfrente	0
Geschat IB-tarief direct ingaande lijfrente	52%
Contante waarde IB direct ingaande lijfrente	0
Totaal contante waarde IB lijfrenteuitkeringen	5.013
Jaarlijks liquiditeitsvoordeel goodwillafschrijving	600
Jaarlijks liquiditeitsvoordeel afschrijving meerwaarde pand	0

Fiscale claims bij geruisloze inbreng

VPB-claim goodwill	4.867
VPB-claim meerwaarde pand	0
Ab-claim	3.226
Voordeel stakingsaftrek	-1.682
Totaal saldo fiscale claims	6.410

Fiscale claims bij ruisende inbreng

IB direct af te rekenen goodwill	0
MKB-winstvrijstelling stakingswinst (exclusief OR)	-2.184
Voordeel stakingsaftrek	-1.682
Contante waarde IB lijfrenteuitkeringen	5.013
Totaal saldo fiscale claims	1.147

Bijlage 24: checklist voor toekomstige adviezen

- advies/notitie wijziging rechtsvorm: aandachtspunten:	
1. FISCAAL	
a. → vergelijking belastingdruk IB-VPB (daarbij het fiscale omslagpunt voor de onderneming bepalen)	

2. NIET FISCAAL:

- a. Bepalen risicoprofiel onderneming i.v.m. aansprakelijkheid, daarbij ook de mogelijkheid op schade claims bepalen;
- b. Bepalen solvabiliteit en vergelijken met branche i.v.m. aansprakelijkheid;
- c. continuïteitsvraagstukken in kaart brengen;
- d. kapitaalbehoefte formuleren aan de hand van quick ratio en investeringsbegroting
- e. voornemen / mogelijkheid in de toekomst om te fuseren;
- f. voornemen om de onderneming te verkopen;
- g. belang status rechtsvorm BV aanwezig?

3. FISCAAL → bepaling gebruikelijk loon DGA
→ berekening goodwill (E.212)
→ berekening stille reserves overige activa/passiva
→ berekening stakingswinst
→ bepaling stamrechtvrijstelling (+ toetsing aan besluit
reële gevallen + berekening maximale hoogte lijfrente)
→ in kaart brengen bestaande lijfrenteportefeuille
→ beoordeling keuze ruisend/geruisloos
→ bepaling gewenste structuur
→ beoordeling gevolgen overdrachtsbelasting
→ beoordeling gevolgen erfrecht en erfbelasting
- Opstellen aanbevelingen:
- Bespreking wensen en voorkeuren cliënt aan de hand van aanbevelingen

- Uitwerken eindadvies

- Begeleiding bij opzetten constructie en verzorgen nodige overeenkomsten (RC, arbeidsovereenkomst, managementovereenkomst, aandeelhoudersovereenkomst, etc.)